

POSEBNI EUROBAROMETER 569

Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja

EUROBAROMETER POROČILO

NOVEMBER 2025

Anketo je naročil Generalni direktorat Evropske komisije za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje (GD EMPL), koordinirala pa jo je Evropska komisija, Generalni direktorat za komuniciranje (GD COMM, enota za javno mnenje in podpora državljanom).

Ta dokument ne predstavlja stališča Evropske komisije. Razlage in mnenja, ki jih vsebuje, so izključno avtorjeve.

Naslov projekta	Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja – poročilo
Jezikovna različica	SL
Mediji/glasnost	Spletno mesto PDF
Kataloška številka	KE-01-26-025-EN-N
ISBN	978-92-68-37337-8
DOI	10.2767/1737362

© Evropska unija, 2026

Politika Komisije o ponovni uporabi se izvaja v skladu s Sklepom Komisije 2011/833/EU z dne 12. decembra 2011 o ponovni uporabi dokumentov Komisije (UL L 330, 14.12.2011, str. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Če ni navedeno drugače, je ponovna uporaba tega dokumenta dovoljena na podlagi licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To pomeni, da je ponovna uporaba dovoljena, če je ustrezno upoštevana in so navedene vse spremembe.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Dokument, ki ga je pripravil Pierre Dieumegard za [Europokune](#) – Evropa skupaj – in [Europe Democracy Esperanto](#).

Namen tega "začasnega" dokumenta je omogočiti več ljudem v Evropski uniji, da se seznani z dokumenti, ki jih pripravi Evropska unija (in se financirajo z njihovimi davki).

Če prevodov ni, so državljani izključeni iz razprave.

Ta dokument „Eurobarometer“ [je obstajal samo v angleščini](#), v datoteki pdf. Iz začetne datoteke smo ustvarili odt-datoteko, ki jo je pripravila programska oprema Libre Office, za strojno prevajanje v druge jezike. Rezultati so zdaj [na voljo v vseh uradnih jezikih](#).

Zaželeno je, da prevajanje pomembnih dokumentov prevzame uprava EU. „Pomembni dokumenti“ niso le zakoni in drugi predpisi, temveč tudi pomembne informacije, potrebne za skupno sprejemanje informiranih odločitev.

Da bi skupaj razpravljali o naši skupni prihodnosti in omogočili zanesljive prevode, bi bil mednarodni jezik esperanto zelo koristen zaradi svoje preprostosti, pravilnosti in natančnosti.

Kontaktirajte nas:

[Kontaktu nin-Ek ! Eŭropo kune !](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Vsebina

Uvod.....	4
Uvod.....	5
Metodologija.....	6
Ključne ugotovitve.....	7
I. Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja na trgu dela.....	9
1. Poklicno izobraževanje in usposabljanje vodi do delovnih mest z velikim povpraševanjem.....	10
2. Poklicno izobraževanje in usposabljanje vodi do dobro plačanih delovnih mest.....	13
3. Širše dojetje trga dela.....	17
II. Javno dojetje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja.....	22
1. Splošni pregled poklicnega izobraževanja in usposabljanja v državi.....	23
2. Kakovost učenja.....	26
3. Kakovost pedagoške delovne sile.....	29
4. Kakovost infrastrukture.....	32
5. Specializirana tehnična znanja in spretnosti.....	35
6. Dodatne priložnosti za učenje.....	38
7. Priporočila poklicnega izobraževanja in usposabljanja za mlade.....	48
III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem.....	56
1. Primerjalna podoba poklicnega izobraževanja in usposabljanja v primerjavi s splošnim izobraževanjem.....	57
2. Izkušnje s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem vplivajo na izbiro poklicnega izobraževanja in usposabljanja.....	66
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.....	74
1. Izzivi, povezani z netehničnimi znanji in spretnostmi.....	75
2. Izzivi, povezani s smernicami in spolnimi stereotipi.....	81
3. Prihodnji izzivi.....	104
Sklepna ugotovitev.....	107
Pripombe.....	110
Tehnične specifikacije.....	112
Stopnje odziva.....	114
Način anketiranja po državah.....	115
Meje napake.....	116
Vprašalnik.....	117

Uvod

Uvod

To posebno poročilo Eurobarometra 569 je celovita študija, ki jo je naročil Generalni direktorat Evropske komisije za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje (GD EMPL) in je bila izvedena novembra 2025. To poročilo preučuje privlačnost začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter zagotavlja vpogled v dojemanje in izkušnje državljanov v državah članicah. Če ni določeno drugače, se raziskava osredotoča na začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje (tj. poklicne programe na višji sekundarni ravni). V tem poročilu se izraz poklicno izobraževanje in usposabljanje nanaša na te začetne programe, razen če je izrecno navedeno drugače, na primer pri razpravah o višjem ali višješolskem poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

Evropska unija je dala prednost krepitvi poklicnega izobraževanja in usposabljanja z več usklajenimi pobudami politike. Kopenhavnski proces od leta 2002 zagotavlja okvir za evropsko sodelovanje na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, katerega cilj je izboljšati kakovost, preglednost, mobilnost in privlačnost sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja po vsej Evropi.¹ Na podlagi tega so bila v priporočilu Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju iz leta 2020 določena načela na ravni EU, ki poudarjajo prožnost, odzivnost trga dela, visokokakovostno² učenje in učenje na delovnem mestu.

Ta prizadevanja so bila okrepljena s političnimi zavezami, kot sta izjava iz Osnabrücka (2020)³ in izjava iz Herninga (2025), ki so ju⁴ potrdili ministri za poklicno izobraževanje in usposabljanje iz držav članic, držav kandidatk in držav EGP, evropskih socialnih partnerjev in Evropske komisije. Izjava iz Herninga ponovno potrjuje zavezanost usklajevanju prizadevanj za povečanje privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vključno z izboljšano kakovostjo in boljšo usklajenostjo s potrebami trga dela.

Čeprav so v teh okvirih politike določene jasne ambicije, ne odpravljajo pomembnih izzivov, ki ostajajo. Raziskava je pokazala, da dve tretjini Evropejcev menita, da je poklicno izobraževanje in usposabljanje pozitivno in priznavata njegove prednosti pri poučevanju znanj in spretnosti, pomembnih za delovno mesto, tri četrtine pa

jih meni, da ima splošno izobraževanje bolj pozitivno podobo. Spolni stereotipi so še vedno prisotni in omejujejo izbiro poti: več kot polovica Evropejcev (55 %) meni, da so področja poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, primernejša za moške, več kot polovica (57 %) pa jih meni, da se moški na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezanih z oskrbo ali storitvami, pogosto soočajo s socialno stigmatizacijo ali presojo.

To poročilo vsebuje podrobno razumevanje, kako Evropejci dojemajo poklicno izobraževanje in usposabljanje, vključno z njegovo kakovostjo, dostopnostjo, ustreznostjo glede na potrebe trga dela in družbenimi dejavniki, ki vplivajo na izbiro izobraževanja ljudi in privlačnost delovnih mest, do katerih vodi poklicno izobraževanje in usposabljanje. Ugotovitve bodo dragocen vir za oblikovalce politik, deležnike in javnost ter bodo ponudile vpogled v področja, ki jim je treba nameniti pozornost in jih izboljšati. Z obravnavanjem izzivov, opredeljenih v tem poročilu, lahko države članice v sodelovanju z EU naredijo pomemben korak k temu, da poklicno izobraževanje postane prava pot prve izbire, ki izpolnjuje tako individualne želje kot potrebe trga dela.

Glavni cilji te raziskave 2025 so:

- oceniti javno dojemanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vključno s standardi poučevanja, infrastrukturo (tj. fizično in digitalno opremo, do katere imajo učenci dostop) in učnimi izidi;
- Preučiti ozaveščenost o poteh poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter njihovo dostopnost, vključno z zagotavljanjem informacij in priložnostmi za mobilnost in nadaljnje izobraževanje.
- Razumeti dejavnike, ki vplivajo na izbiro izobraževanja mladih, in vlogo usmerjanja s strani učiteljev, staršev in vrstnikov.
- Preučiti dojemanje ustreznosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno s povpraševanjem po delovnih mestih, ravnmi plač, socialnim statusom in prihodnjo vzdržnostjo.
- opredelitev spolnih stereotipov in predsodkov, ki oblikujejo izbiro med splošnimi in poklicnimi izobraževalnimi potmi;
- Primerjati odnos do poklicnega izobraževanja in usposabljanja med državami članicami, da se opredelijo najboljše prakse in področja, na katerih je potrebno ciljno usmerjeno ukrepanje

1 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/copenhagen-declaration>

2 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/council-recommendation-24-november-2020-vocational-education-and-training-vet-sustainable>

3 https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

4 <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/media/23xla4rt/herning>

Metodologija

Ta posebna raziskava Eurobarometer 569 o privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja je del vala raziskave Eurobarometer 104.2 in je bila izvedena novembra 2025. Opravljeni so bili razgovori v ustreznem nacionalnem jeziku s približno 26.453 anketiranci iz različnih družbenih in demografskih skupin. Anketo je naročil Generalni direktorat Evropske komisije za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje (GD EMPL).

Uporabljena je bila metodologija standardnih raziskav Eurobarometra, ki jih je izvedel Generalni direktorat za komuniciranje (enota za javno mnenje in podporo, državljansko udejstvovanje).⁵ Intervjuji so bili opravljeni iz oči v oči, bodisi fizično v domovih ljudi bodisi prek video interakcije na daljavo v ustreznem nacionalnem jeziku. Intervjuji z video interakcijo na daljavo („spletni osebni intervjuji“ ali CAVI, računalniško podprti video intervjuji), ki so bili opravljeni le na Češkem, Danskem, Malti in Finskem. Temu poročilu je priložena tehnična opomba v zvezi z razgovori, ki so jih opravili člani mreže Verian.

Zahvaljujemo se ljudem po vsej Evropski uniji, ki so ponudili svoj čas za sodelovanje v tej anketi.

Brez njihove aktivne udeležbe ta študija ne bi bila mogoča.

Opomba: V tem poročilu so države EU navedene z uradnimi kraticami, kot so navedene spodaj:

Belgija	BE	Litva	LT
Bolgarija	BG	Luksemburg	LU
Češka	CZ	Madžarska	HU
Danska	DK	Malta	MT
Nemčija	DE	Nizozemska	NL
Estonija	EE	Avstrija	AT
Irska	IE	Poljska	PL
Grčija	EL	Portugalska	PT
Španija	ES	Romunija	RO
Francija	FR	Slovenija	SI
Hrvaška	kadrovska	Slovaška	SK
Italija	IT	Finska	FI
Republika Ciper	CY*	Švedska	SE
Latvija	LV		

Evropska unija – tehtano povprečje za 27 držav članic EU-27

* Ciper kot celota je ena od 27 držav članic Evropske unije. Vendar je bil pravni red Skupnosti začasno ustavljen v delu države, ki ni pod nadzorom vlade Republike Ciper. Iz praktičnih razlogov so v kategorijo „CY“ in v povprečje EU-27 vključeni samo razgovori, opravljeni v delu države, ki je pod nadzorom vlade Republike Ciper.

5 Metodološki pristopi Eurobarometra:
<https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

Ključne ugotovitve

Poklicno izobraževanje in usposabljanje velja za visokokakovostno in pomembno za delovno mesto ter se najpogosteje priporoča kot izobraževalna pot, čeprav splošno izobraževanje ohranja bolj pozitivno podobo.

- Dva od treh Evropejcev (67 %) menita, da je poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovih državah pozitivno, 73 % pa jih meni, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje.
- Poklicno izobraževanje in usposabljanje naj bi poučevalo tehnične spretnosti, pomembne za delovno mesto (85 % anketirancev), zaposlovalo usposobljene učitelje (79 %) in zagotavljalo dostop do sodobne infrastrukture (78 %).
- Več kot polovica (52 %) samozaposlenih oseb ima kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kar poudarja vlogo te poti pri podpiranju samozaposlovanja in ustanavljanja podjetij.
- Dve tretjini (67 %) menita, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja pot do univerzitetnega študija, podobni deleži pa pravijo, da ponuja priložnosti za študij v tujini.
- Pet od desetih Evropejcev bi priporočilo poklicno izobraževanje in usposabljanje mladim, ki se odločijo za višjo sekundarno pot, medtem ko bi manj kot štirje od desetih (39 %) priporočili splošno izobraževanje. Na terciarni ravni je bolj verjetno, da bodo priporočene tudi višje poklicne poti (52 %) kot akademske poti (35 %).
- Kljub temu tri četrtine vprašanih (75 %) meni, da ima splošno izobraževanje bolj pozitivno podobo kot poklicno izobraževanje in usposabljanje, več kot osem od desetih (82 %) pa jih meni, da se uspešni posamezniki oddaljujejo od poklicnih poti.

Potreba po delovnem mestu in dohodku je glavni dejavnik pri izbiri poklicnega izobraževanja in usposabljanja

- Več kot polovica Evropejcev (53 %) omenja potrebo po zaposlitvi in hitrem zaslužku kot glavni dejavnik, ki vpliva na mlade pri izbiri poklicnega izobraževanja in usposabljanja, in je vodilni dejavnik v 24 državah članicah.

- Nasveti staršev (35 %) so bolj vplivni kot usmerjanje učiteljev (28 %), ugled poklicnega izobraževanja in usposabljanja (16 %) ter družbenih medijev (14 %) pa ima veliko manjšo težo. To kaže, da obstaja veliko možnosti za dvig statusa poklicnega izobraževanja v javnem diskurzu.

- Vsak peti Evropejec (21 %) meni, da je želja po podjetništvu ali samozaposlitvi eden od glavnih dejavnikov pri izbiri poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Delovna mesta, povezana s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem, za katera se šteje, da so povezana s povpraševanjem, dobro plačana in zelena

- Več kot osem od desetih (82 %) Evropejcev meni, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje veliko.
- Dve tretjini (66 %) menita, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do dobro plačanih delovnih mest.
- Dve tretjini (63 %) Evropejcev menita, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu.

Mnenja o osnovnih in mehkih spretnostih ter vključenosti se razlikujejo

- Polovica Evropejcev meni, da programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja ne poučujejo osnovnih znanj in spretnosti, kot sta pismenost ali digitalna pismenost, ter prečnih znanj in spretnosti, kot sta komunikacija ali kritično razmišljanje.
- Dve tretjini Evropejcev menita, da so programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja dovolj vključujoči, da podpirajo učeče se, ki se soočajo z ovirami, čeprav se mnenja med državami članicami zelo razlikujejo.

Razlike med generacijami vplivajo na to, kako se poklicno izobraževanje in usposabljanje dojema in priporoča.

- Mladi, stari od 15 do 24 let, pogosteje pravijo, da učitelji in svetovalci za usmerjanje ne obravnavajo ustrezno spolne pristranskosti, preden učenci izberejo med splošnim in poklicnim izobraževanjem. To

dojemanje je skupno 62 % te najmlajše starostne skupine v primerjavi z 52 % oseb, starih 55 let in več.

- Mlajši anketiranci beležijo nižje stopnje udeležbe v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (46 %) kot tisti v starostni skupini 25–54 let (52–53 %) in so bolj naklonjeni priporočanju splošnega kot poklicnega izobraževanja (53 % v primerjavi s 33 % med osebami, starejšimi od 55 let), kar kaže na jasen generacijski preobrat v odnosu.
- Kljub temu je manj verjetno, da bodo anketiranci, ki so izobraževanje opustili pri starosti 20 let ali več, priporočili poklicno pot (43 %) kot tisti, ki so izobraževanje opustili med 16 in 19 let (58 %).

Spolni stereotipi prevladujejo pri izbiri izobraževalne poti in terena

- Več kot polovica Evropejcev meni, da so področja poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, primernejša za moške, vendar z velikimi razlikami med državami članicami, ki segajo od 86 % na Madžarskem in Slovaškem do samo 15 % na Švedskem.
- Približno sedem od desetih anketirancev (71 %) meni, da so ženske, ki se zanimajo za tehnične predmete, usmerjene v splošno izobraževanje, medtem ko skoraj sedem od desetih (69 %) meni, da ženske prejemajo manj spodbud za poklicno izobraževanje in usposabljanje, povezano z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, kot moški.
- Sedem od desetih Evropejcev pravi, da se moški, ki nimajo visokih akademskih dosežkov, soočajo z večjim pritiskom kot ženske, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja.
- Več kot polovica (57 %) jih meni, da se moški na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezanih z oskrbo ali storitvami, soočajo s socialno stigmatizacijo, kar kaže na omejitve pri izbiri poti za oba spola.

I. Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja na trgu dela

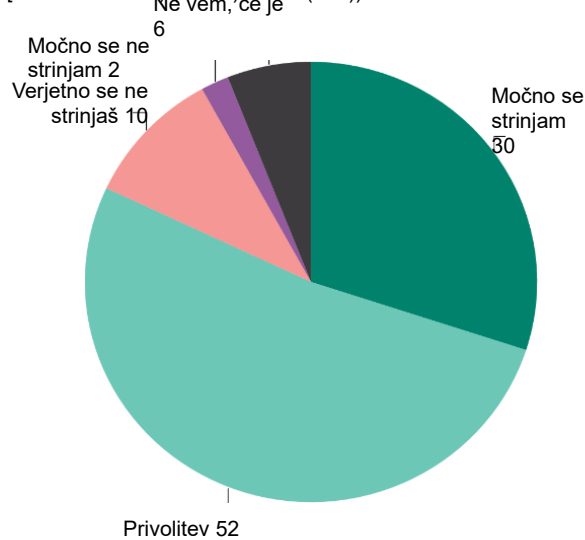
1. Poklicno izobraževanje in usposabljanje vodi do delovnih mest z velikim povpraševanjem

Več kot osem od desetih državljanov EU meni, da poklicne kvalifikacije vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje na trgu dela veliko

Po vsej Evropski uniji 82 % vprašanih meni, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje na trgu dela v njihovi državi veliko, vključno s 30 % vprašanih, ki se z izjavo močno strinjajo, in 52 % vprašanih,⁶ ki se z njo običajno strinjajo. Le 12 % se jih ne strinja, 6 % pa jih ne ve.

To splošno ugotovitev je mogoče primerjati skozi čas, pri čemer se je soglasje v primerjavi z rezultati iz leta 2011 povečalo. V raziskavi Cedefop iz leta 2016 (EU28) je 86 % anketirancev menilo, da so se ljudje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju naučili spretnosti,⁷ ki jih potrebujejo delodajalci, medtem ko je raziskava Eurobarometra o poklicnem izobraževanju in usposabljanju iz leta 2011 (EU27) pokazala, da 73 % anketirancev meni, da poklicno izobraževanje in usposabljanje vodi v poklice, po katerih je povpraševanje na trgu dela veliko.⁸

vprašanje 38.4: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: – Kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje na trgu dela v [NAŠA DRŽAVA] veliko (v %)

⁶ QB8.4. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje na trgu dela v (NAŠA DRŽAVA) veliko.

⁷ https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Besedilo vprašanja se razlikuje od sedanjih raziskav: „Naslednje izjave se nanašajo na delovna mesta, ki jih ljudje lahko dobijo po poklicnem izobraževanju v višjem sekundarnem izobraževanju. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsakim od njih? – Ljudje v poklicnem izobraževanju se učijo spretnosti, ki jih potrebujejo delodajalci v vaši državi“

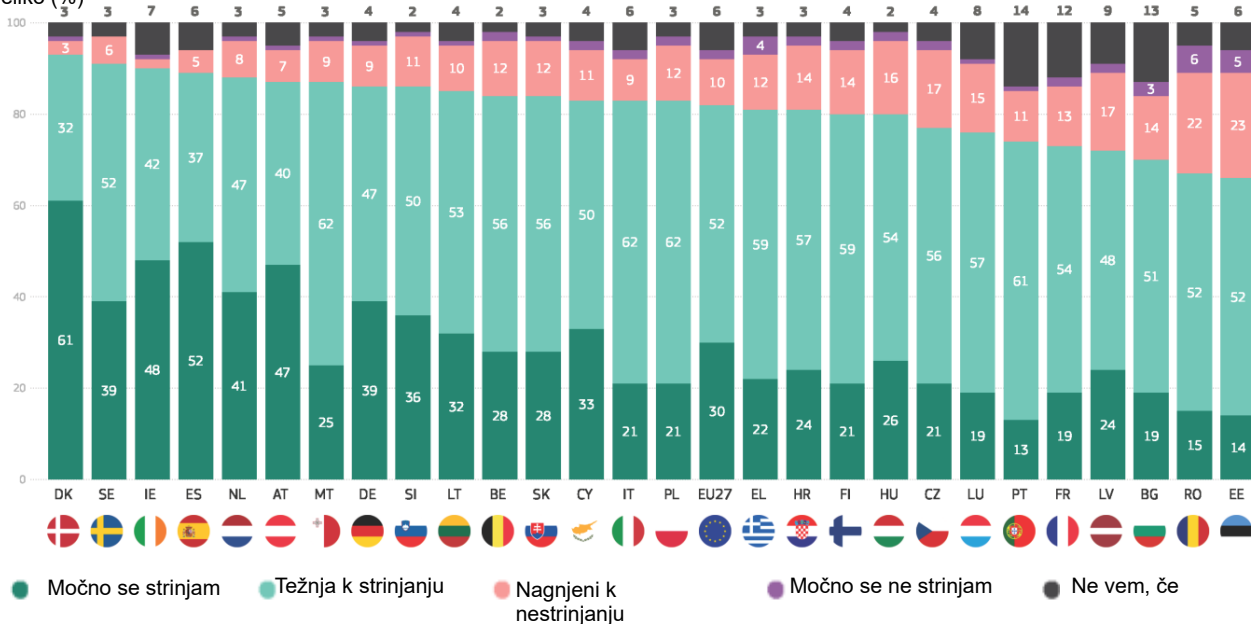
⁸ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. QA10.11. Besedilo vprašanja se razlikuje od sedanjih raziskav in se nanaša na poklicno izobraževanje in usposabljanje na splošno in ne posebej na začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje: „Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav. Poklicno izobraževanje in usposabljanje vodita v poklice, ki so na trgu dela zelo zahtevni.“

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja

I. Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja na trgu dela

V sedANJI raziskavi se mnenja med državami članicami razlikujejo, pri čemer so najvišje ravni soglasja zabeležene na Danskem (93 %), Švedskem (91 %) in Irskem (90 %). Najnižje ravni so bile zabeležene v Estoniji (66 %), Romuniji (67 %) in Bolgariji (70 %). V 19 državah članicah se vsaj osem od desetih vprašanih strinja, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje na trgu dela veliko.

QB8.4. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev:- kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje na trgu dela v (NAŠA DRŽAVA) veliko (%)

I. Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja na trgu dela

Mnenja o tem, v kolikšni meri kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje veliko, se razlikujejo glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Mnenje, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, po katerih je veliko povpraševanje, ima 88 % anketirancev, ki navajajo, da se poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi obravnava pozitivno, v primerjavi s 74 % tistih, ki poročajo, da se obravnava negativno.
- Sporazum je bolj razširjen med anketiranci, ki menijo, da mladi prejmejo dovolj informacij o možnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja (88 %), kot med tistimi, ki menijo, da ne (75 %).
- Obstajajo nekatere razlike glede na socialno-poklicno kategorijo: 85 % vodstvenih delavcev meni, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje, v primerjavi z 79 % domačih oseb,⁹ brezposelnih anketirancev in študentov.
- Anketiranci, ki so končali izobraževanje pri 20 letih ali pozneje, najverjetneje menijo, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, po katerih je veliko povpraševanje (84 %), sledijo pa jim tisti, ki so končali izobraževanje v starosti od 16 do 19 let (82 %), in tisti, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj (77 %).
- Obstajajo tudi majhne razlike glede na starost anketirancev. Delež tistih, ki se strinjajo, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest z velikim povpraševanjem, je največji med osebami, starimi od 40 do 54 let (83 %), le rahlo se je zmanjšal na 82 % med osebami, starimi 55 let in več, 81 % med osebami, starimi od 25 do 39 let, in 79 % med anketiranci, starimi od 15 do 24 let.
- Obstajajo le obrobne razlike v dojemanju po spolu.
- Razlike med tistimi, ki so se sami udeležili poklicnega izobraževanja in usposabljanja, in tistimi, ki ga niso, so prav tako zanemarljive.

VB8.4 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje na trgu dela v (NAŠA DRŽAVA) veliko (% – EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	82	12	6
spol			
Človek	83	12	5
ženska	81	13	6
Starost			
15-24	79	16	5
25-39	81	14	5
40-54	83	12	5
>=55	82	11	7
Izobraževanje (konec)			
<=15	77	11	
16-19	82	13	5
>=20	84	11	5
Še vedno študiram	79	14	7
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	81	14	5
Menedžerji/ menadžer	85	11	4
Drugi beli ovratniki	83	13	4
Delavci/delavke, ki	83	12	5
Hišne osebe	79	14	7
Brezposelni	79	15	6
Upokojen	81	11	8
Študenti	79	15	6
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	82	12	6
Majhno ali srednje veliko mesto	81	13	6
Veliko mesto	84	11	5
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	88	9	3
Negativno	74	21	5
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	84	12	4
Ne	80	13	7

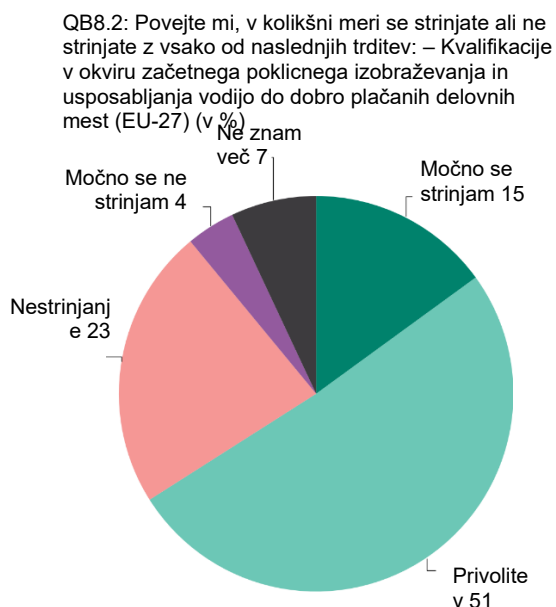
⁹ Hišne osebe so opredeljene kot posamezniki, odgovorni za običajno nakupovanje in skrb za dom ali brez kakršnega koli trenutnega poklica, ki ne delajo.

2. Poklicno izobraževanje in usposabljanje vodi do dobro plačanih delovnih mest

Dve tretjini državljanov EU menita, da poklicne kvalifikacije vodijo do dobro plačanih delovnih mest

66 % vprašanih v Evropski uniji meni, da poklicne kvalifikacije vodijo do dobro plačanih delovnih mest, vključno s 15 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 51 % tistih, ki se s tem strinjajo.¹⁰ Približno četrtna anketirancev se s to trditvijo ne strinja (27 %), medtem ko jih 7 % tega ne ve.

Ta rezultat je mogoče primerjati z rezultati prejšnjih raziskav, pri čemer se je na splošno povečal delež anketirancev, ki se strinjajo s to izjavo: raziskava Cedefop iz leta 2016 (EU28) je pokazala, da 60 % anketirancev meni, da je poklicno izobraževanje in usposabljanje privedlo do dobro plačanih delovnih mest,¹¹ medtem ko jih je v raziskavi Eurobarometra o poklicnem izobraževanju in usposabljanju iz leta 2011 (EU27) 55 % navedlo, da je poklicno usposabljanje privedlo do dobro plačanih delovnih mest.¹²

10 QB8.2. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do dobro plačanih delovnih mest.

11 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Besedilo vprašanja se razlikuje od sedanje raziskave: „Naslednje izjave se nanašajo na delovna mesta, ki jih ljudje lahko dobijo po poklicnem izobraževanju v višjem sekundarnem izobraževanju. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsakim od njih? — Poklicno izobraževanje vodi do dobro plačanih delovnih mest.“

12 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Besedilo vprašanja se razlikuje od sedanje raziskave in uporablja izraz "PIU" brez razlikovanja med začetnim in nadaljevalnim PIU. QA10.9: „Poklicno izobraževanje in usposabljanje vodita do dobro plačanih delovnih mest.“

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja

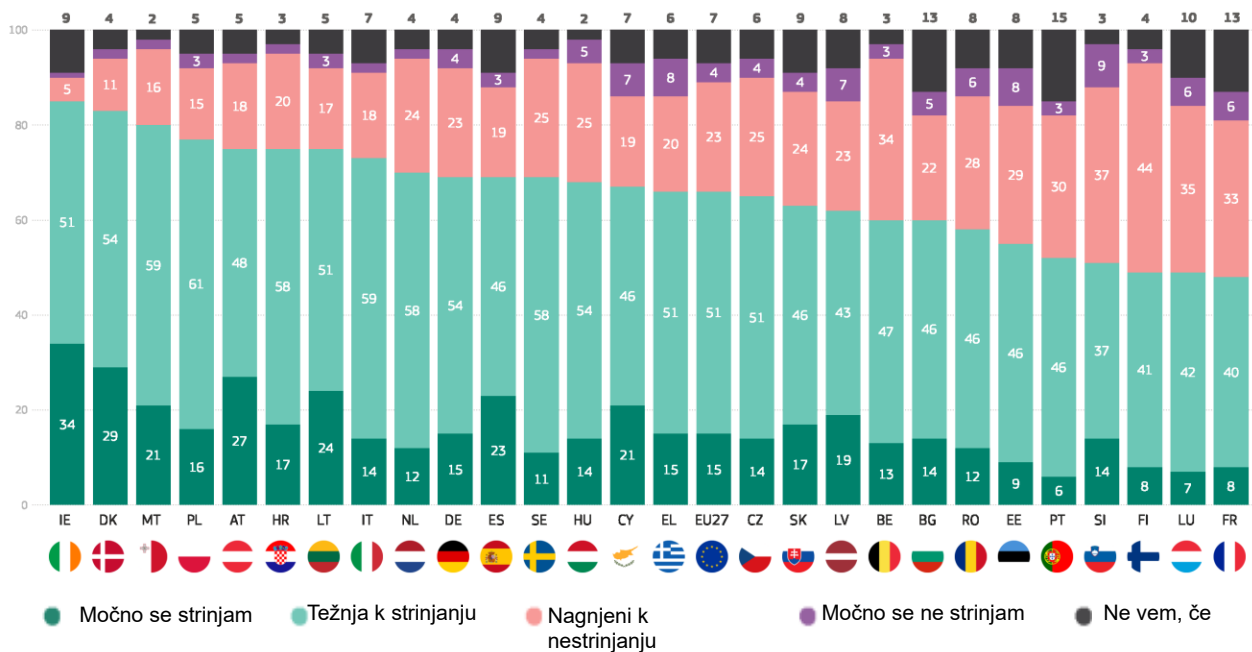
I. Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja na trgu dela

V sedANJI raziskavi se ta rezultat odraža tudi v vzorcih udeležbe v poklicnem izobraževanju in usposabljanju: samozaposleni anketiranci beležijo nekatere najvišje stopnje udeležbe v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (52 %), kar kaže na močno povezavo med potmi poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter podjetniškimi poklicnimi potmi (glej oddelek III.2 za vzorce udeležbe v poklicnem izobraževanju in usposabljanju po socialno-poklicnih kategorijah).

Vsaj polovica vprašanih v 24 državah članicah meni, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do dobro plačanih delovnih mest.

Mnenja se med državami članicami razlikujejo, pri čemer so bile najvišje ravni soglasja dosežene na Irskem (85 %),

QB8.2. Prosim, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav:- IVET qualifications vodi do delovnih mest, ki so dobro plačana (%)

Danskem (83 %) in Malti (80 %). Najnižje ravni so v Franciji (48 %) ter Luksemburgu in na Finskem (obe 49 %).

I. Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja na trgu dela

Mnenja o tem, v kolikšni meri poklicne kvalifikacije vodijo do dobro plačanih delovnih mest, se razlikujejo glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Stališče, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do dobro plačanih delovnih mest, ima 75 % anketirancev, ki navajajo, da se poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi obravnava pozitivno, v primerjavi s 50 % tistih, ki poročajo o negativnem dojemanju.
- Med socialno-poklicnimi kategorijami je nekaj presenetljivih razlik: 68 % belih ovratnikov in 67 % fizičnih delavcev meni, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do dobro plačanih delovnih mest v primerjavi s 60 % brezposelnih anketirancev.
- Anketiranci, ki so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let, se s to izjavo pogostejše strinjajo (68 %) kot tisti, ki so zaključili izobraževanje v starosti 15 let ali manj ali ki so to storili v starosti 20 let ali pozneje (64 oziroma 65 %).
- Prepričanje, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do dobro plačanih delovnih mest, se nekoliko razlikuje glede na starost, in sicer od 67 % oseb, starih 40 let in več (40–54 let, 55 let in več), in 65 % oseb, starih 25–39 let, do 63 % anketirancev, starih 15–24 let.

VB8.2 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do dobro plačanih delovnih mest (v % EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	66	27	7
spol			
Človek	67	27	6
ženska	64	28	8
Starost			
15-24	63	31	6
25-39	65	29	6
40-54	67	28	5
>=55	67	24	9
Izobraževanje (konec)			
<=15	64	24	12
16-19	68	26	6
>=20	65	29	6
Še vedno študiram	59	33	8
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	65	30	5
Menedžerji/ menedžer	66	28	6
Drugi beli ovratniki	68	27	5
Delavci/delavke, ki	67	27	6
Hišne osebe	62	28	10
Brezposelni	60	33	7
Upokojen	66	24	10
Študenti	62	31	7
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	65	28	7
Majhno ali srednje veliko mesto	66	27	7
Veliko mesto	66	27	7
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	75	20	5
Negativno	50	44	6
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	68	28	4
Ne	64	27	9

3. Širše dojemanje trga dela

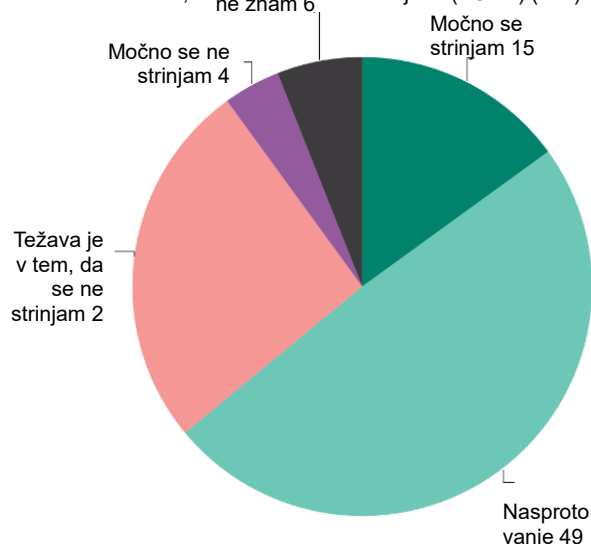
Približno dve tretjini državljanov EU menita, da poklicne kvalifikacije vodijo do delovnih mest, ki so v družbi zelo cenjena.

Po vsej Evropski uniji 64 % državljanov EU meni, da poklicne kvalifikacije vodijo do delovnih mest, ki so v družbi zelo cenjena,¹³ vključno s 15 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 49 % tistih, ki se s tem običajno strinjajo. Skoraj tretjina se s tem ne strinja (30 %), medtem ko jih 6 % tega ne ve. To je povečanje splošnega soglasja v primerjavi z letom 2016, ko je 60 % anketirancev menilo, da je poklicno izobraževanje povezano z delovnimi mesti, ki so v njihovi državi zelo cenjena.¹⁴

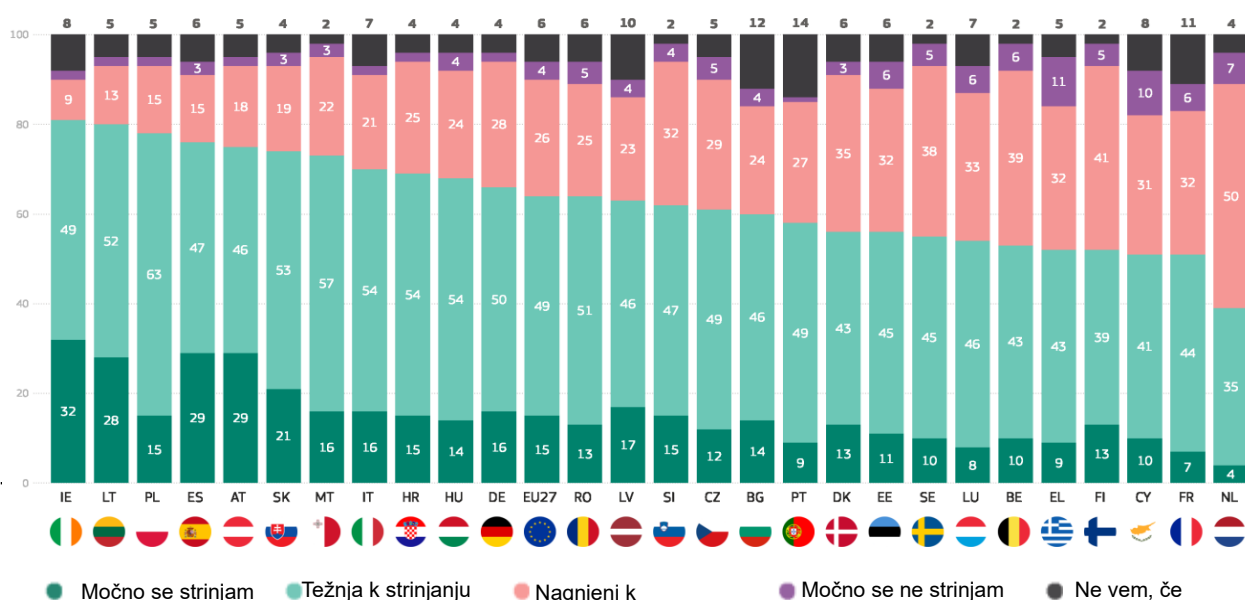
V tej raziskavi se vsaj polovica anketirancev v 26 državah članicah strinja, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki so v družbi zelo cenjena.

Mnenja se med državami članicami razlikujejo, najvišje ravni soglasja pa so bile zabeležene na Irskem (81 %), v Litvi (80 %) in na Poljskem (78 %). Najnižje ravni so bile zabeležene na Nizozemskem (39 %) ter v Franciji in na Cipru (obe 51 %).

QB8.3: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: – Kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki so v družbi zelo cenjena (EU-27) (v %)

QB8.3. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki so v družbi zelo cenjena (%)

14 https://www.eurobarometer.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet-visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Besedilo vprašanja se je leta 2016 nekoliko razlikovalo: „Naslednje izjave se nanašajo na delovna mesta, ki jih ljudje lahko dobijo po poklicnem izobraževanju v višjem sekundarnem izobraževanju. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsakim od njih? - Poklicno izobraževanje vodi do delovnih mest, ki so v vaši državi zelo cenjena”

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja

I. Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja na trgu dela

Mnenja o tem, v kolikšni meri kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki so v družbi zelo cenjena, se razlikujejo glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Dojemanje poklicnega izobraževanja in usposabljanja ponovno pomembno vpliva na rezultate. Več kot tri četrtine anketirancev (76 %), ki menijo, da je mnenje o poklicnem izobraževanju in usposabljanju pozitivno, se strinja, da poklicno izobraževanje in usposabljanje vodi do delovnih mest, ki so v družbi zelo cenjena, v primerjavi s samo 42 % anketirancev, ki menijo, da ima poklicno izobraževanje in usposabljanje negativno podobo.
- Med ocio-poklicnimi kategorijami je nekaj presenetljivih razlik: 68 % fizičnih in gospodinjstkih delavcev se strinja, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do zelo cenjenih delovnih mest v primerjavi s 57 % študentov.
- To prepričanje se zmanjšuje z zmanjševanjem starosti, in sicer s 67 % anketirancev, starih 55 let in več, na 65 % anketirancev, starih od 40 do 54 let, 63 % anketirancev, starih od 25 do 39 let, in 58 % anketirancev, starih od 15 do 24 let.
- Anketiranci, ki so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let, se najverjetneje strinjajo, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do zelo cenjenih delovnih mest (68 %), sledijo pa jim tisti, ki so zaključili izobraževanje v starosti 15 let ali manj (66 %), in tisti, ki so ga končali v starosti 20 let ali pozneje (60 %). S tem mnenjem se strinja 54 % anketirancev, ki še študirajo.
- Anketiranci, ki so se sami udeležili poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se z izjavo pogosteje strinjajo kot tisti, ki se z njo niso strinjali (68 % v primerjavi s 60 %).
- Med spoloma ni razlik.

VB8.3 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki so v družbi zelo cenjena (% v EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	64	30	6
spol			
Človek	64	30	6
ženska	64	29	7
Starost			
15-24	58	37	5
25-39	63	32	5
40-54	65	31	4
>=55	67	25	8
Izobraževanje (konec)			
<=15	66	22	12
16-19	68	26	6
>=20	60	35	5
Še vedno študiram	54	40	6
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	60	35	5
Menedžerji/ menedžer	61	34	5
Drugi beli ovratniki	66	30	4
Delavci/delavke, ki	68	27	5
Hišne osebe	68	25	7
Brezposelni	59	34	7
Upokojen	66	25	9
Študenti	57	38	5
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	66	28	6
Majhno ali srednje veliko mesto	63	31	6
Veliko mesto	63	31	6
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	76	20	4
Negativno	42	53	5
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	68	28	4
Ne	60	32	8

I. Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja na trgu dela

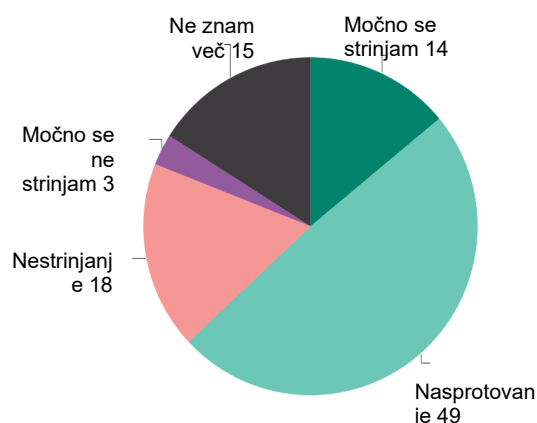
Približno dve tretjini državljanov EU se strinjata, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu.

Po vsej Evropski uniji se 63 % državljanov EU strinja z izjavo, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu, vključno s 14 %, ki se s tem močno strinjajo, in 49 %, ki se s tem običajno strinjajo.¹⁵ Približno petina (21 %) se s tem ne strinja, 16 % pa jih tega ne ve.

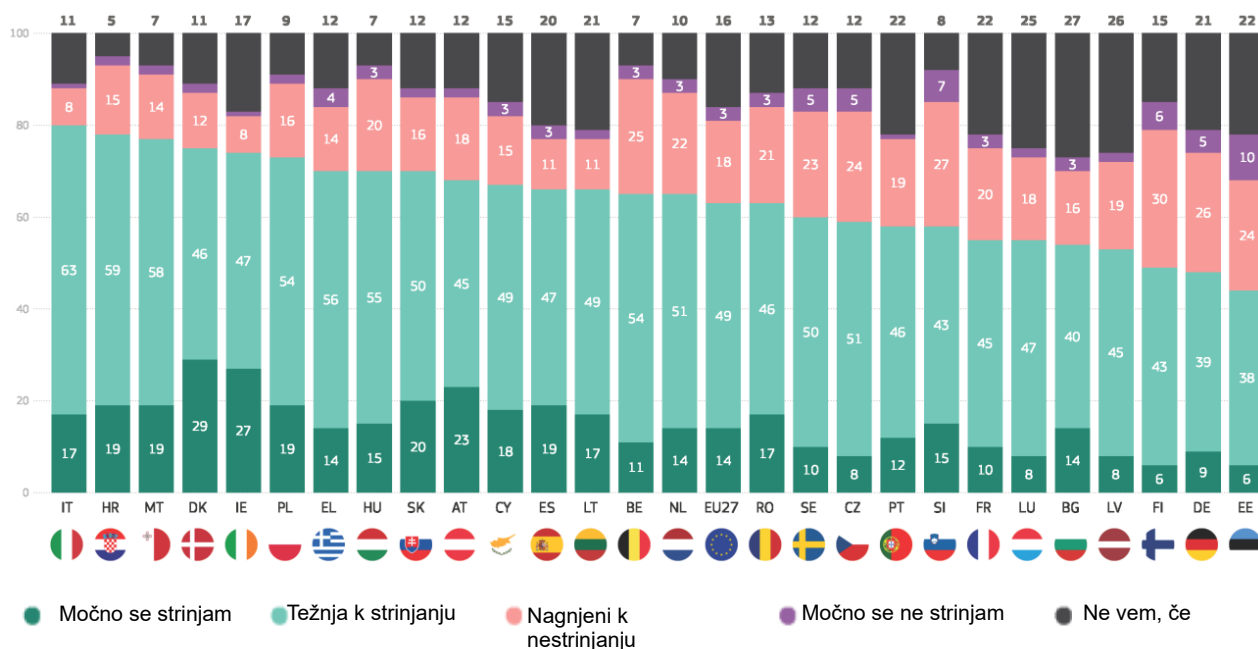
V 25 državah članicah vsaj polovica vprašanih meni, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu.

Mnenja se med državami članicami razlikujejo, pri čemer so bile najvišje ravni soglasja dosežene v Italiji (80 %), na Hrvaškem (78 %) in Malti (77 %). Najnižje ravni so bile zabeležene v Estoniji (44 %), Nemčiji (48 %) in na Finskem (49 %).

QB8.5: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: – Kvalifikacije WET vodijo do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu (EU-27) (v %)

QB8.5. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: – Kvantitativne ocene začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu (v %)

¹⁵ QB8.5. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu.

I. Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja na trgu dela

Mnenja o tem, v kolikšni meri kvalifikacije iz poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu, se razlikujejo glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Anketiranci, ki menijo, da je poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi pozitivno, pogosteje menijo, da kvalifikacije iz poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu (69 % v primerjavi s 53 %).
- Med socialno-poklicnimi kategorijami obstajajo nekatere razlike: Delavci v poklicnem izobraževanju in usposabljanju najverjetneje verjamejo, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu (67 %), v primerjavi s 60 % vodstvenih delavcev in upokojenih anketirancev.
- Anketiranci, katerih izobraževanje se je končalo pri 16 letih ali pozneje, pogosteje menijo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje vodi do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu, kot tisti, katerih izobraževanje se je končalo pri 15 letih ali prej (64 % v primerjavi z 58 %).
- Subjektivna urbanizacija se razlikuje, saj se s to izjavo strinja 66 % anketirancev v velikih mestih v primerjavi z 61 % anketirancev na podeželskih območjih ali v vaseh.
- Razlike po starosti so le obrobne. Dogovor, da poklicno izobraževanje in usposabljanje vodi do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu, je največji v starostnih skupinah od 15 do 24 let in od 40 do 54 let (65 %), sledi pa mu skupina od 25 do 39 let (64 %). Najnižja je v skupini, ki je starejša od 55 let (61 %).

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja

I. Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja na trgu dela

VB8.5 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu (v % EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	63	21	16
spol			
Človek	64	21	15
ženska	62	21	17
Starost			
15-24	65	25	10
25-39	64	24	12
40-54	65	21	14
>=55	61	18	21
Izobraževanje (konec)			
<=15	58	16	26
16-19	64	20	16
>=20	64	23	13
Še vedno študiram	63	24	13
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	65	22	13
Menedžerji/	60	24	16

menedžer			
Drugi beli ovratniki	67	21	12
Delavci/delavke, ki	66	21	13
Hišne osebe	64	17	19
Brezposelni	61	22	17
Upokojen	60	17	23
Študenti	63	26	11
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	61	21	18
Majhno ali srednje veliko mesto	63	21	16
Veliko mesto	66	20	14
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	69	18	13
Negativno	53	31	16
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	63	22	15
Ne	63	20	17

II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

1. Splošni pregled poklicnega izobraževanja in usposabljanja v državi

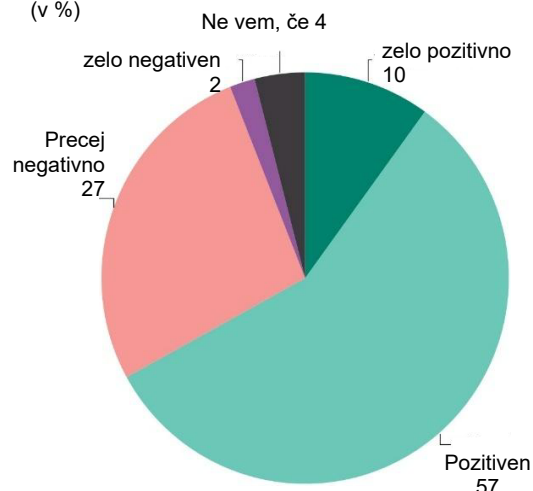
Dve tretjini državljanov EU menita, da je poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi pozitivno.

Po vsej Evropski uniji 67 % državljanov EU meni, da se poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi obravnava pozitivno, od tega 10 % zelo pozitivno in 57 % dokaj pozitivno.¹⁶ Približno trije od desetih anketirancev menijo, da se poklicno izobraževanje in usposabljanje obravnava negativno, in sicer 27 % dokaj negativno in 2 % zelo negativno. Ti rezultati so relativno stabilni skozi čas. V raziskavi Cedefop iz leta 2016 (EU28) je 67 % anketirancev navedlo, da ima višje sekundarno poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi pozitivno podobo,¹⁷ 71 % anketirancev v raziskavi Eurobarometra o poklicnem izobraževanju in usposabljanju iz leta 2011 (EU27) pa se je s tem strinjalo.¹⁸

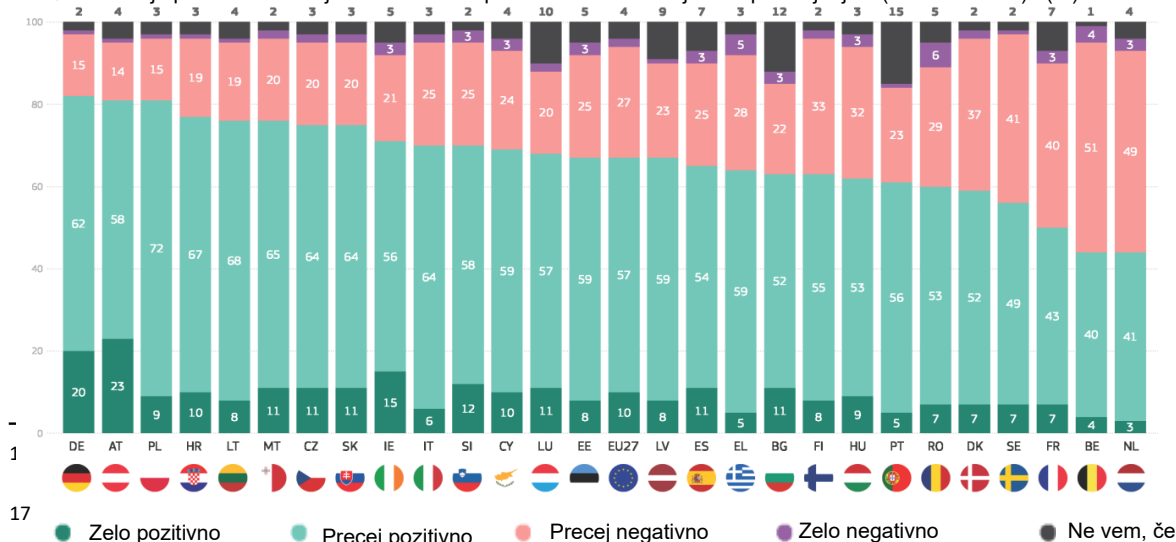
V sedanjí raziskavi se mnenja o poklicnem izobraževanju in usposabljanju med državami članicami EU precej razlikujejo. Najvišje stopnje pozitivnega dojemaja so bile zabeležene v Nemčiji (82 %), Avstriji in na Poljskem (obe 81 %), Hrvaškem (77 %) ter v Litvi in na Malti (obe 76 %). Dojemanje je najmanj pozitivno v Belgiji in na

Nizozemskem (v obeh 44 %), v Franciji (50 %) in na Švedskem (56 %).

QB6: Kako je po vašem mnenju videti začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje v (NAŠI DRŽAVI)? (EU27) (v %)

QB6. Kako je po vašem mnenju videti začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje v (NAŠI DRŽAVI)? (%)

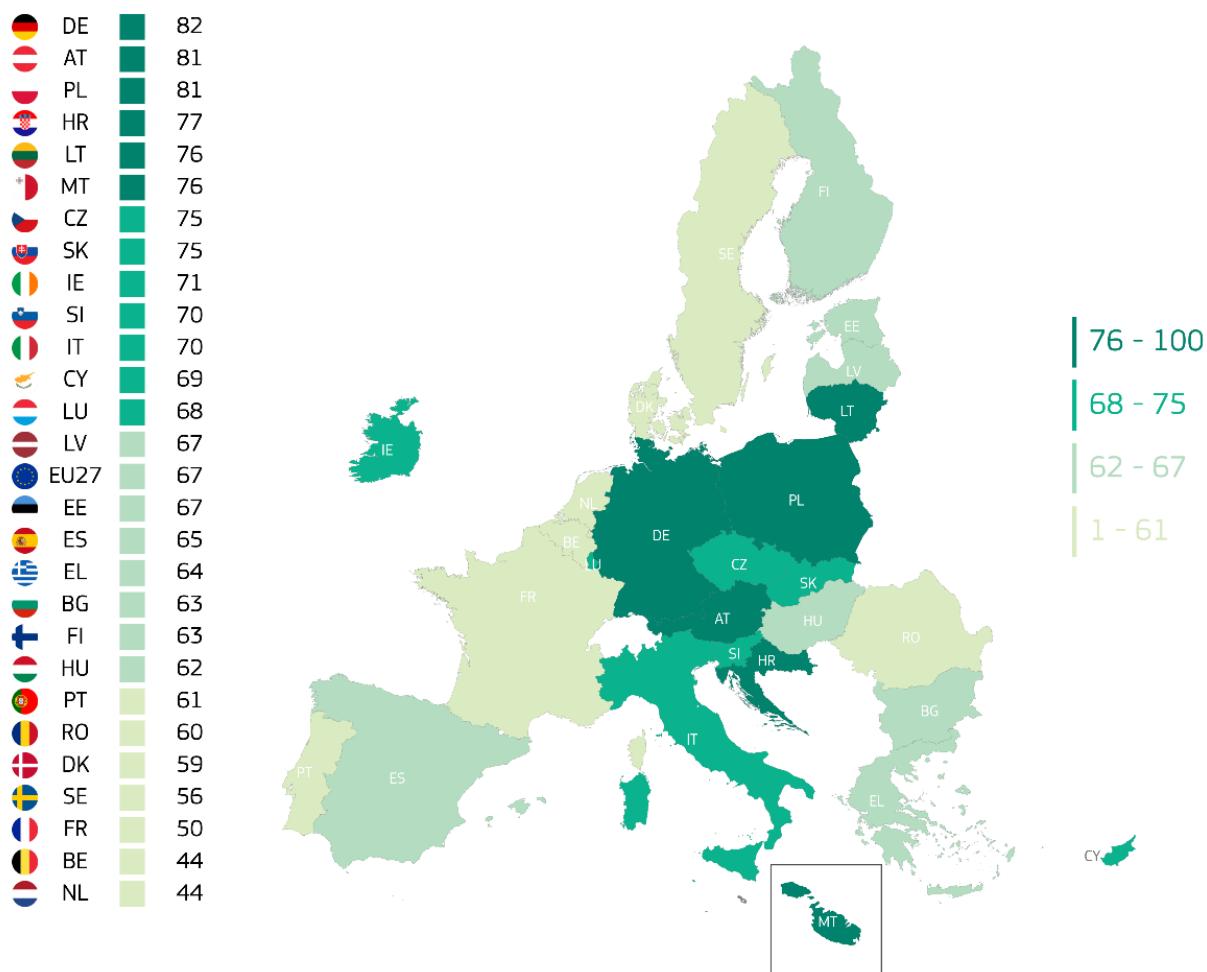
¹⁶ <https://ec.europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Besedilo vprašanja se razlikuje od sedanje raziskave: V15: „Ali bi lahko rekli, da ima danes poklicno izobraževanje v višjem sekundarnem izobraževanju za osebe, stare od 16 do 18 let, v vaši državi pozitivno ali negativno podobo?“

- ¹⁷ <https://ec.europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Besedilo vprašanja se razlikuje od sedanje raziskave in uporablja izraz "PIU" brez razlikovanja med začetnim in nadaljevalnim PIU. QA9: „In ali menite, da ima poklicno izobraževanje in usposabljanje zelo pozitivno, dokaj pozitivno, precej negativno ali zelo negativno podobo v (NAŠI DRŽAVI)?“

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja

II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

QB6: Kako je po vašem mnenju videti začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje v (NAŠI DRŽAVI)? – Skupaj „pozitivno“ (EU27) (v %)

II. Javno dojetje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Kar zadeva začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje, med Evropejci obstajajo nekatere socialno-demografske in vedenjske razlike, in sicer:

- Pozitivno dojetje poklicnega izobraževanja in usposabljanja je veliko bolj razširjeno med anketiranci, ki menijo, da učenci prejmejo dovolj informacij o možnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja (81 %), kot med tistimi, ki menijo, da učenci ne prejmejo dovolj informacij (42 %).
- Za tiste, ki menijo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje, je bolj verjetno, da bodo poklicno izobraževanje in usposabljanje ocenili pozitivno (76 %), kot za tiste, ki tega mnenja nimajo (42 %).
- Anketiranci, ki menijo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje vodi do dobro plačanih delovnih mest, pogosteje poročajo o pozitivnem dojetju poklicnega izobraževanja in usposabljanja (76 %) kot tisti, ki ga ne (50 %).
- Med socialno-poklicnimi kategorijami so opazne razlike: osebe v gospodinjstvu, upokojenci in fizični delavci najverjetneje menijo, da je začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje pozitivno (69–70 %) v primerjavi s 60 % brezposelnih anketirancev.
- Anketiranci, stari 55 let in več, imajo najverjetneje pozitivno mnenje o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (68 %), medtem ko ta delež znaša 61 % med anketiranci, starimi od 15 do 24 let.
- Anketiranci, ki so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let, najverjetneje menijo, da ima poklicno izobraževanje in usposabljanje pozitivno podobo (70 %), v primerjavi s 64 % tistih, ki so študirali do 20. leta ali več.
- Ljudje, ki menijo, da je poklicno izobraževanje in usposabljanje, povezano z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko (STEM -), primernejše za moške, so opazno bolj pozitivni glede poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot tisti, ki nimajo tega stališča (72 % v primerjavi z 61 %).
- Razlike po spolu so zanemarljive.

VB6 Kako je po vašem mnenju videti začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje v (NAŠA DRŽAVA)? (%-EU)

	„Pozitivno“ skupaj	„Negativno“ skupaj	Ne vem več.
EU-27	67	29	4
Spol			
Človek	67	29	4
ženska	66	29	5
Starost			
15-24	61	36	3
25-39	66	31	3
40-54	67	29	4
>=55	68	26	6
Izobraževanje (konec)			
<=15	69	21	10
16-19	70	26	4
>=20	64	33	3
Še vedno študiram	60	36	4
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	66	31	3
Menedžerji/ menadžer	64	33	3
Drugi beli ovratniki	68	30	2
Delavci/delavke, ki	69	27	4
Hišne osebe	70	25	5
Brezposelni	60	35	5
Upokojen	69	24	7
Študenti	62	35	3
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	69	26	5
Majhno ali srednje veliko mesto	65	31	4
Veliko mesto	67	29	4
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	72	25	3
Ne	62	32	6

VB7.1: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: – začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje zagotavlja visokokakovostno učenje (EU-27) (v %)

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja

II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

2. Kakovost učenja

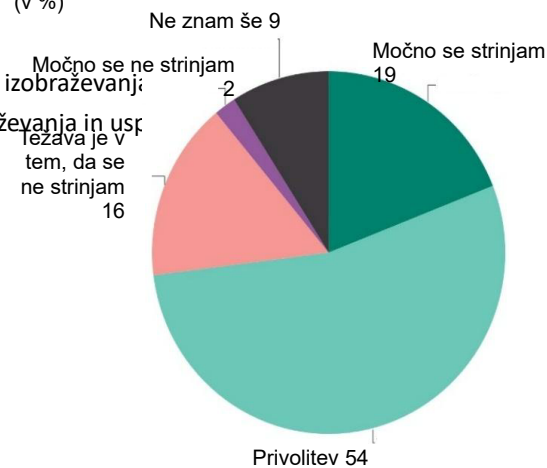
Približno tri četrtine državljanov EU meni, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje

Po vsej Evropski uniji se 73 % anketirancev strinja z izjavo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje, vključno z 19 % anketirancev, ki se s tem močno strinjajo, in 54 % anketirancev, ki se s tem običajno strinjajo.¹⁹ Le 18 % se jih ne strinja, medtem ko jih 9 % tega ne ve.

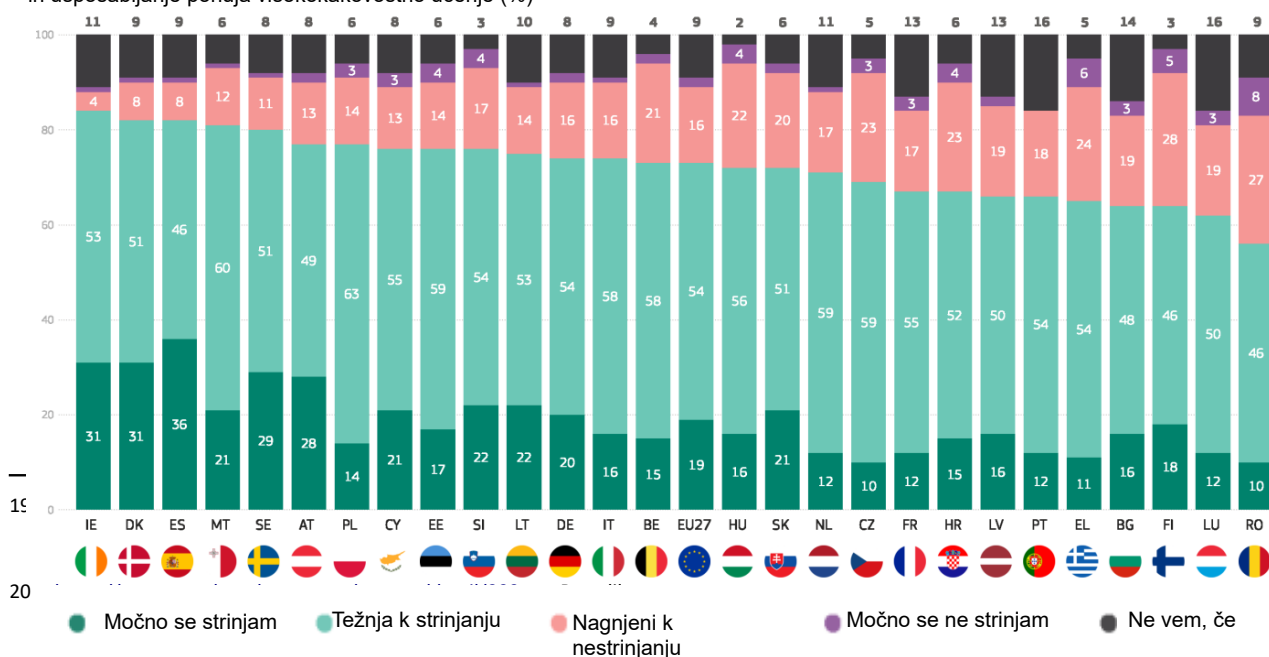
V raziskavi Eurobarometra o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (EU27) iz leta 2011 je 75 % anketirancev navedlo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno²⁰ učenje, kar natančno odraža rezultate te posebne raziskave Eurobarometra.

V sedanjih raziskavi se mnenja med državami članicami razlikujejo, pri čemer je bila najvišja stopnja soglasja dosežena na Irskem (84 %), v Španiji in na Danskem (obe 82 %) ter na Malti (81 %). Najnižje ravni so bile zabeležene v Romuniji (56 %), Luksemburgu (62 %) ter Bolgariji in na Finskem (obe 64 %). V vseh državah članicah se vsaj polovica vprašanih strinja, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje.

Znaten delež anketirancev je odgovoril „ne vem“, pri čemer sta bili najvišji stopnji na Portugalskem in v Luksemburgu (obe 16 %).

QB7.1. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z ead1 od 111a naslednjih izjav:— začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje (%)

„Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav. Poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje.“

II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Mnenja o tem, v kolikšni meri poklicno izobraževanje in usposabljanje zagotavlja visokokakovostno učenje, se razlikujejo glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Anketiranci, ki poklicno izobraževanje in usposabljanje vidijo v pozitivni luči, se bodo verjetneje strinjali: 82 % tistih, ki poročajo, da je mnenje o poklicnem izobraževanju in usposabljanju v njihovi državi pozitivno, se strinja z izjavo, v primerjavi s 56 % tistih, ki navajajo, da je mnenje o poklicnem izobraževanju in usposabljanju negativno.
- Mnenje, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje, je bolj razširjeno med anketiranci, ki menijo, da ljudje prejmejo dovolj informacij o priložnostih za poklicno izobraževanje in usposabljanje (82 %), kot med tistimi, ki menijo, da ne (61 %).
- Med socialno-poklicnimi kategorijami je nekaj opaznih razlik, pri čemer se fizični delavci najverjetneje strinjajo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje (75 %) v primerjavi z 68 % učencev.
- Subjektivna urbanizacija je povezana tudi z različnimi odzivi, saj se s to izjavo strinja 76 % anketirancev na podeželskih območjih ali v vaseh v primerjavi s 70 % anketirancev v majhnih ali srednje velikih mestih.
- Obstajajo manjše razlike glede na starost. Anketiranci, stari od 40 do 55 let, se najverjetneje strinjajo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje (74 %). Ta številka se nekoliko zmanjša na 73 % med osebami, starimi 55 let in več, 72 % med osebami, starimi 25–39 let, in 69 % med anketiranci, starimi 15–24 let.
- Starost ob koncu izobraževanja ima tudi majhno vlogo. Prepričanje, da poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča visokokakovostno učenje, je največje med anketiranci, ki so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let (74 %), v primerjavi s 73 % tistih, ki so končali izobraževanje pri 20 letih ali pozneje, in 71 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj.
- Anketiranci, ki priporočajo poklicno srednješolsko izobraževanje, se z izjavo pogosteje strinjajo (77 %) kot tisti, ki priporočajo splošno srednješolsko izobraževanje (70 %).
- Anketiranci, ki so se sami udeležili poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se pogosteje strinjajo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje (76 %), kot tisti, ki se ga niso udeležili (70 %).
- Razlike v dožemanju po spolu so zanemarljive.

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

VB7.1 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Integrirano poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje (% v EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	73	18	9
Spol			
Človek	72	19	9
ženska	73	18	9
Starost			
15-24	69	24	7
25-39	72	21	7
40-54	74	19	7
>=55	73	16	11
Izobraževanje (konec)			
<=-15	71	15	14
16-19	74	18	8
>=20	73	18	9
Še vedno študiram	67	23	10
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	71	21	8
Menedžerji/ menedžer	72	18	10
Drugi beli ovratniki	72	20	8
Delavci/delavke, ki	75	19	6
Hišne osebe	70	20	10
Brezposelni	70	20	10
Upokojen	73	15	12
Študenti	68	24	8
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	76	16	8
Majhno ali srednje veliko mesto	70	20	10
Veliko mesto	72	20	8
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	82	12	6
Negativno	56	35	9
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	76	18	6
Ne	70	19	11

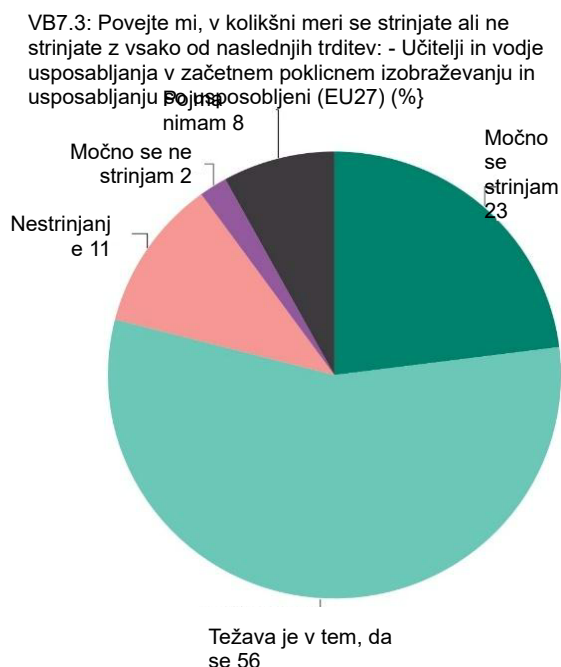
3. Kakovost pedagoške delovne sile

Približno štirje od petih državljanov EU menijo, da so učitelji in vodje usposabljanja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju pristojni

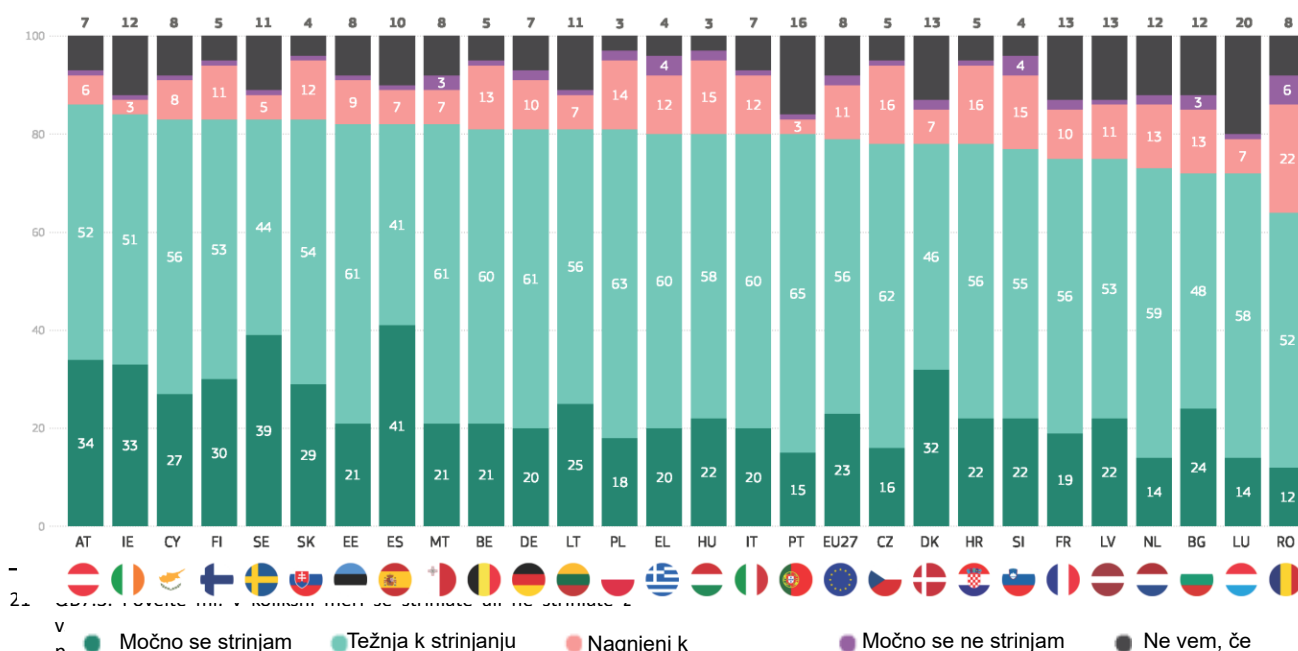
Po vsej Evropski uniji 79 % državljanov EU meni, da so učitelji in vodje usposabljanja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju usposobljeni, vključno s 23 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 56 % tistih, ki se s tem običajno strinjajo.²¹ Več kot desetina vprašanih (13 %) se s tem ne strinja, 8 % pa jih tega ne ve.

Sporazum se je sčasoma nekoliko povečal. V raziskavi Eurobarometra o poklicnem izobraževanju in usposabljanju iz leta 2011 (EU27) se je 76 % anketirancev strinjalo, da so učitelji in vodje usposabljanja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju pristojni.²²

V sedanjí raziskavi se mnjenja med državami članicami razlikujejo, pri čemer so bile najvišje ravni soglasja zabeležene v Avstriji (86 %), na Irskem (84 %) in Cipru (83 %). Najnižje ravni so bile zabeležene v Romuniji (64 %), Bolgariji in Luksemburgu (obe 72 %) ter na Nizozemskem (73 %). V vseh državah članicah je vsaj šest od desetih vprašanih navedlo, da so učitelji in vodje usposabljanja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju pristojni.

QB7.3. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: - Učitelji in vodje usposabljanja v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju so pristojni (%)

21. V prejšnji raziskavi se razlikuje od sedanjí raziskave in uporablja izraz „PIU“ brez razlikovanja med začetnim in nadaljevalnim PIU. QA10.3: „Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav. Učitelji in vodje usposabljanja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju so kompetentni.“

II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da so učitelji in vodje usposabljanja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju kompetentni, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Za tiste, ki poklicno izobraževanje in usposabljanje dojemajo pozitivno, je bolj verjetno, da bodo zavzeli to stališče: 87 % v primerjavi s 67 % tistih, ki menijo, da ima poklicno izobraževanje in usposabljanje negativno podobo.
- Anketiranci, ki menijo, da dijaki prejmejo dovolj informacij o možnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se bodo z njimi veliko bolj strinjali (87 %) kot tisti, ki jih ne prejmejo (69 %).
- Obstaja nekaj opaznih razlik med socialno-poklicnimi kategorijami, pri čemer je najbolj verjetno, da bodo vodstveni delavci in drugi pisarniški delavci zagovarjali to stališče (oboje 81 %), v primerjavi s 74 % gospodinjskih oseb.
- Po starosti ob koncu izobraževanja je prepričanje, da so učitelji v poklicnem izobraževanju in usposabljanju usposobljeni, najbolj razširjeno med anketiranci, ki so izobraževanje zaključili po 20. letu starosti (81 %). Ta delež znaša 79 % za tiste, ki so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let, in 74 % za tiste, ki so izobraževanje končali v starosti 15 let ali prej.
- Obstaja nekaj majhnih razlik glede na starost, pri čemer se anketiranci, stari od 40 do 54 let, najverjetneje strinjajo, da so učitelji v poklicnem izobraževanju in usposabljanju usposobljeni (81 %), medtem ko to stori 77 % anketirancev, starih od 15 do 24 let.
- Anketiranci, ki so se udeležili poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se pogosteje strinjajo, da so učitelji v poklicnem izobraževanju in usposabljanju usposobljeni (81 %), kot tisti, ki se tega niso udeležili (77 %).
- Med spoloma ni razlik v dožemanju.

VB7.3 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Učitelji in vodje usposabljanja v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju so usposobljeni (% EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	79	13	8
spol			
Človek	79	13	8
ženska	79	13	8
Starost			
15-24	77	16	7
25-39	80	13	7
40-54	81	12	7
>=55	78	11	11
Izobraževanje (konec)			
<=15	74	12	14
16-19	79	14	7
>=20	81	11	8
Še vedno študiram	77	15	8
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	79	14	7
Menedžerji/ menedžer	81	10	9
Drugi beli ovratniki	81	12	7
Delavci/delavke, ki	80	14	6
Hišne osebe	74	17	9
Brezposelni	75	16	9
Upokojen	77	11	12
Študenti	76	17	7
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	78	13	9
Majhno ali srednje veliko mesto	78	14	8
Veliko mesto	80	12	8
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	87	8	5
Negativno	67	24	9
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	81	13	6
Ne	77	13	10

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja

II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

4. Kakovost infrastrukture

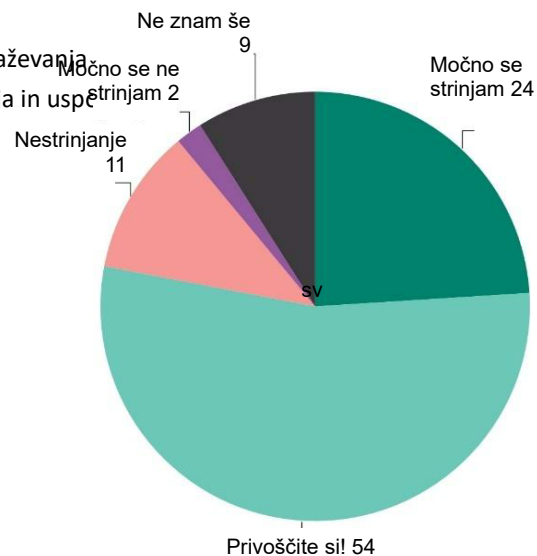
Približno štirje od petih državljanov EU menijo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobne fizične in digitalne infrastrukture

Po vsej Evropski uniji se 78 % državljanov EU strinja, da poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobne fizične in digitalne infrastrukture, kot so računalniki in stroji. To vključuje 24 % tistih, ki se močno strinjajo, in 54 % tistih, ki se običajno strinjajo. Le 13 % se jih s tem ne strinja, 9 % pa jih tega ne ve.²³

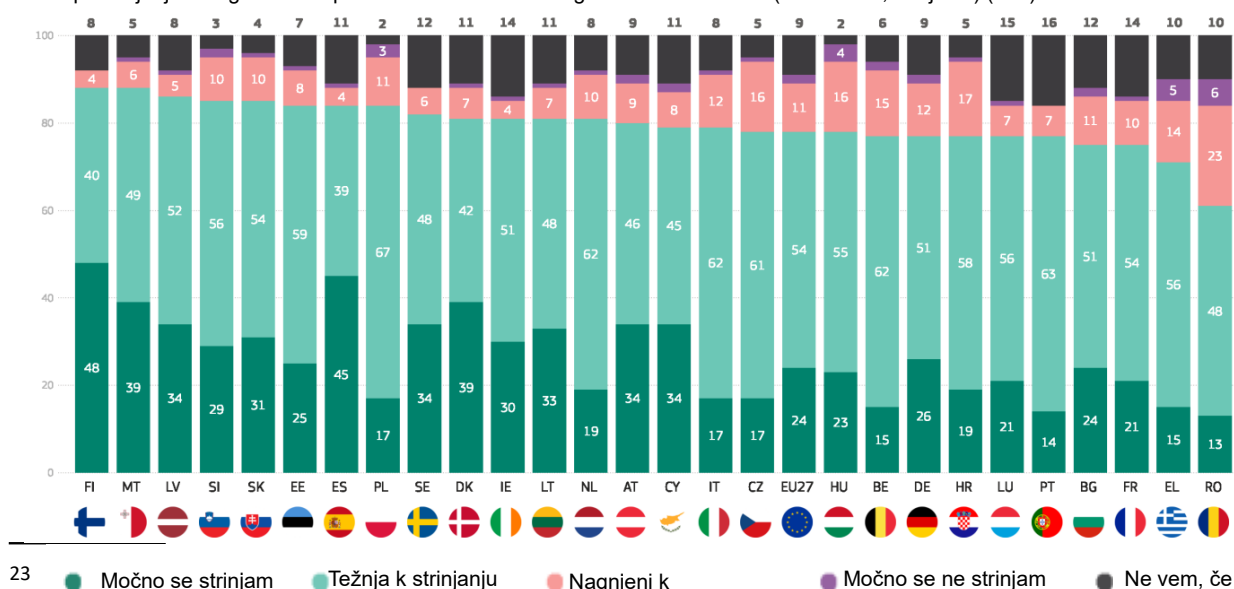
V raziskavi Eurobarometra o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (EU27) iz leta 2011 se je 82 % anketirancev strinjalo,²⁴ da poklicno izobraževanje in usposabljanje zagotavlja dostop do sodobne tovrstne opreme, kar je nekoliko več od 78 %, zabeleženih v tej raziskavi.

V sedanjih raziskavi se mnenja med državami članicami razlikujejo, pri čemer je bila najvišja stopnja strinjanja zabeležena na Malti in Finskem (obe 88 %) ter v Latviji (86 %). Najnižje ravni so bile zabeležene v Romuniji (61 %), Grčiji (71 %) in Franciji (75 %).

V vseh državah članicah vsaj šest od desetih vprašanih meni, da poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobne fizične in digitalne infrastrukture.

QB7.2. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Integrirano poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobne fizične in digitalne infrastrukture (računalniki, stroji itd.) (v %)

23 Močno se strinjam Težnja k strinjanju Nagnjeni k nestrinjanju Močno se ne strinjam Ne vem, če

usposabljanje omogoča dostop do sodobnih fizičnih in digitalnih infrastruktur (računalnikov, strojev itd.).

24 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Besedilo vprašanja se razlikuje od sedanje raziskave in uporablja izraz "PIU" brez razlikovanja med začetnim in nadaljevalnim PIU. QA10.2: „Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav. Poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobne opreme (računalniki, stroji itd.)“.

II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Obseg soglasja, da poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobnih infrastruktur, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Anketiranci, ki poklicno izobraževanje in usposabljanje vidijo v pozitivni luči, se bodo verjetneje strinjali: 86 % ljudi, ki poročajo, da se poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi dojemata pozitivno, v primerjavi s 67 % tistih, ki pravijo, da se nanj gleda negativno.
- Anketiranci, ki menijo, da ljudje prejmejo dovolj informacij o možnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se pogosteje strinjajo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobnih infrastruktur (87 %), kot tisti, ki menijo, da ne (70 %).
- Glede na starost ob koncu izobraževanja je mnenje, da poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobne fizične in digitalne infrastrukture, bolj razširjeno med anketiranci, ki so zaključili izobraževanje pri 16 letih ali pozneje (80 %), kot med tistimi, ki so končali izobraževanje pri 15 letih ali manj (71 %).
- Med socialno-poklicnimi kategorijami obstajajo opazne razlike, pri čemer je najvišja stopnja podpore izjavi zabeležena pri fizičnih delavcih (81 %) v primerjavi s 74 % pri gospodinjstvih osebah.
- Po starosti se anketiranci, stari 25–39 in 40–54 let, najverjetneje strinjajo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobne infrastrukture (80–81 %). Ta številka se zmanjša na 78 % med osebami, stari 55 let in več, in 75 % med anketiranci, stari od 15 do 24 let.
- Anketiranci, ki so se sami udeležili poklicnega izobraževanja in usposabljanja, pogosteje verjamejo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje zagotavlja dostop do sodobne infrastrukture (82 %), kot tisti, ki se ga niso udeležili (76 %).
- To stališče je nekoliko bolj razširjeno med anketiranci, ki bi priporočili poklicno srednješolsko izobraževanje (82 %), kot med tistimi, ki dajejo prednost splošnemu srednješolskemu izobraževanju (77 %).
- Med spoloma ni razlik v dožemanju.

VB7.2 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Integrirano poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobnih fizičnih in digitalnih infrastruktur (računalnikov, strojev itd.) (% EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	78	13	9
spol			
Človek	79	12	9
ženska	78	12	10
Starost			
15-24	75	18	7
25-39	80	14	6
40-54	81	12	7
>=55	78	9	13
Izobraževanje (konec)			
<=15	71	10	19
16-19	80	12	8
>=20	80	12	8
Še vedno študiram	74	16	10
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	78	14	8
Menedžerji/ menadžer	80	11	9
Drugi beli ovratniki	80	14	6
Delavci/delavke, ki	81	13	6
Hišne osebe	74	15	11
Brezposelni	76	14	10
Upokojen	77	9	14
Študenti	76	16	8
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	79	12	9
Majhno ali srednje veliko mesto	78	12	10
Veliko mesto	79	12	9
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	86	8	6
Negativno	67	23	10
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	82	12	6
Ne	76	12	12

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

5. Specializirana tehnična znanja in spretnosti

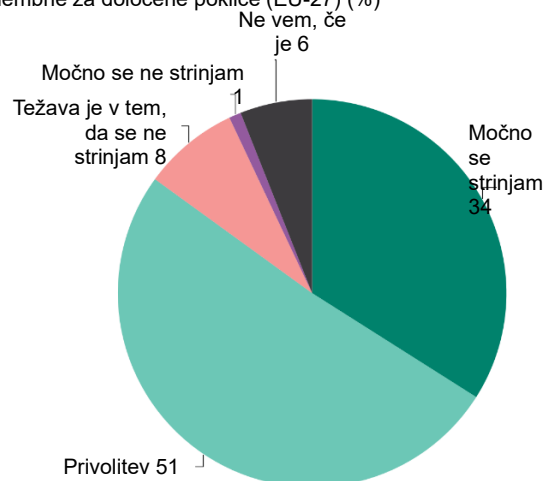
Velika večina državljanov EU pravi, da se ljudje v programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja učijo specializiranih tehničnih spretnosti, ki so neposredno povezane z določenimi poklici.

Po vsej Evropski uniji se 85 % anketirancev strinja z izjavo, da se ljudje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju učijo specializiranih tehničnih spretnosti, ki so neposredno pomembne za določene poklice, vključno s 34 % anketirancev, ki se s tem močno strinjajo, in 51 % anketirancev, ki se s tem običajno strinjajo.²⁵ Manj kot eden od desetih anketirancev se s tem ne strinja (9 %), medtem ko jih 6 % tega ne ve.

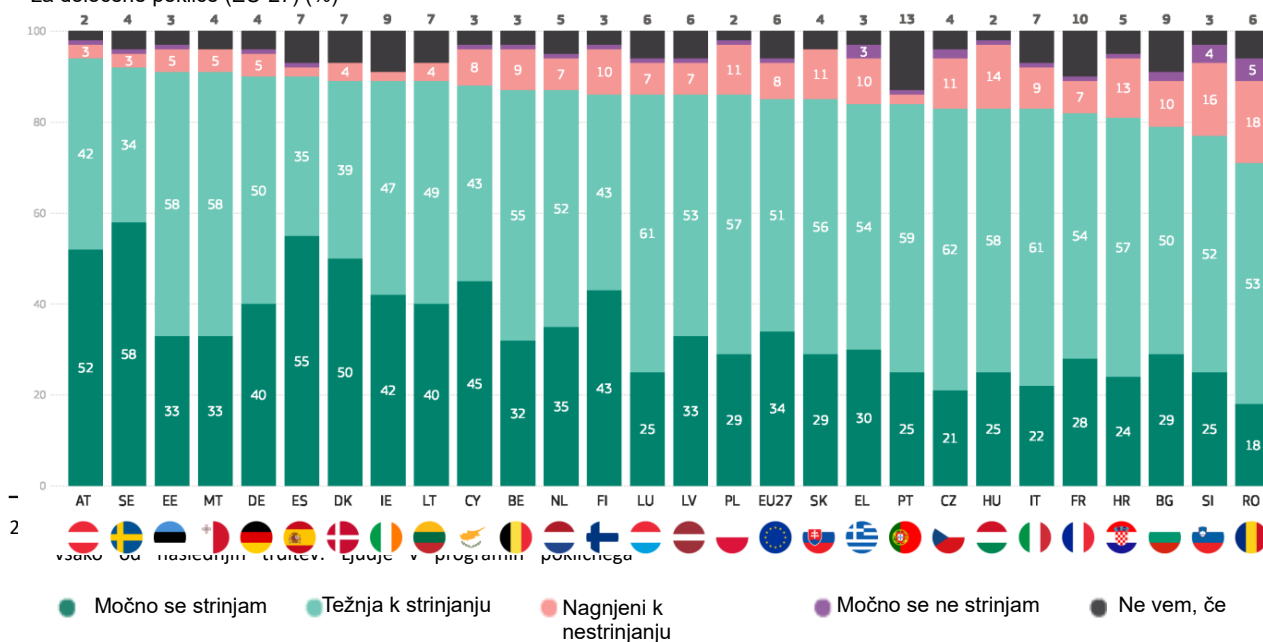
O tem vidiku poklicnega izobraževanja in usposabljanja obstaja široko soglasje med državami članicami. Najvišje stopnje soglasja so bile zabeležene v Avstriji (94 %), na Švedskem (92 %), Malti in v Estoniji (obe 91 %) ter v Nemčiji in Španiji (obe 90 %). Najnižje ravni so zabeležene v Romuniji (71 %), Sloveniji (77 %), Bolgariji (79 %) in na Hrvaškem (81 %), čeprav se s tem stališčem strinja tudi več kot sedem od desetih teh držav.

V vseh državah članicah vsaj dve tretjini vprašanih pravita, da se ljudje v programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja učijo specializiranih tehničnih spretnosti, ki so neposredno povezane s posebnimi poklici.

VB7.8: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - Osebe, vključene v programe začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, pridobijo specializirane tehnične spretnosti, ki so neposredno pomembne za določene poklice (EU-27) (%)

VB7.8: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - Osebe, vključene v programe začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, pridobijo specializirane tehnične spretnosti, ki so neposredno pomembne za določene poklice (EU-27) (%)

II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Stopnja strinjanja, da se ljudje v programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja učijo neposredno ustreznih specializiranih znanj in spretnosti, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Anketiranci, ki menijo, da je poklicno izobraževanje in usposabljanje pozitivno, se pogosteje strinjajo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje poučuje ustrezne specializirane tehnične spretnosti: 91 % tistih, ki poročajo, da se poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi dojema pozitivno, v primerjavi z 78 % tistih, ki pravijo, da je njegova podoba v njihovi državi negativna.
- Anketiranci, ki menijo, da mladi prejmejo dovolj informacij o možnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se s to izjavo pogosteje strinjajo (91 %) kot tisti, ki menijo, da ne (80 %).
- Med socialno-poklicnimi kategorijami so opazne razlike: vodstveni delavci beležijo najvišjo raven strinjanja, da se ljudje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju učijo specializiranih tehničnih spretnosti, ki so neposredno pomembne za določene poklice (90 %), hišni delavci pa najnižjo raven (77 %).
- Po starosti ob koncu izobraževanja je prepričanje, da poklicno izobraževanje in usposabljanje poučuje ustrezne specializirane tehnične spretnosti, najbolj razširjeno med anketiranci, ki so se izobraževali tudi po 20. letu (88 %), sledijo pa jim tisti, ki so končali izobraževanje med 16. in 19. letom (86 %). Anketiranci, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj, se s tem stališčem najmanj strinjajo (80 %).
- Strinjanje s to izjavo je dosledno visoko v vseh starostnih skupinah, saj znaša 88 % med anketiranci, starimi od 40 do 54 let, 87 % med tistimi, starimi od 25 do 39 let, 85 % med tistimi, starimi od 15 do 24 let, in 84 % med tistimi, starimi 55 let in več.
- Med spoloma ni razlik v dožemanju.

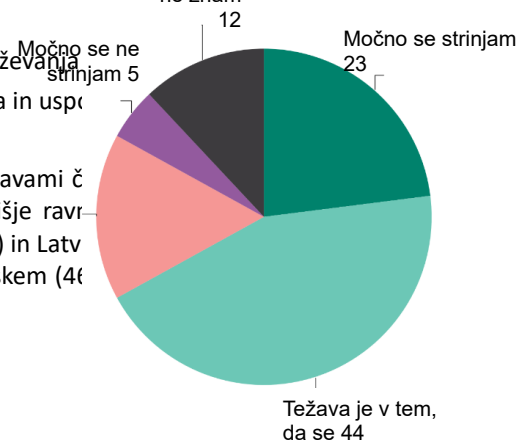
VB7.8 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Osebe, vključene v programe začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, pridobijo specializirane tehnične spretnosti, ki so neposredno pomembne za določene poklice (% v EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	85	9	6
spol			
Človek	85	9	6
ženska	86	8	6
Starost			
15-24	85	10	5
25-39	87	9	4
40-54	88	8	4
>=55	84	8	8
Izobraževanje (konec)			
<=15	80	7	13
16-19	86	9	5
>=20	88	8	4
Še vedno študiram	85	9	6
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	86	10	4
Menedžerji/ menedžer	90	6	4
Drugi beli ovratniki	87	9	4
Delavci/delavke, ki	86	9	5
Hišne osebe	77	14	9
Brezposelni	83	11	6
Upokojen	84	7	9
Študenti	85	10	5
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	85	9	6
Majhno ali srednje veliko mesto	85	9	6
Veliko mesto	88	7	5
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	91	5	4
Negativno	78	17	5
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	88	8	4
Ne	83	9	8

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

VB7.4: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - Osebe, ki zaključijo programe začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se lahko vpišejo na univerzitetni študij (EU27) (%)

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja
II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Mnenja se med državami čemer so bile najvišje ravni (90 %), v Litvi (88 %) in Latviji zabeležene na Danskem (46 %).

6. Dodatne priložnosti za učenje

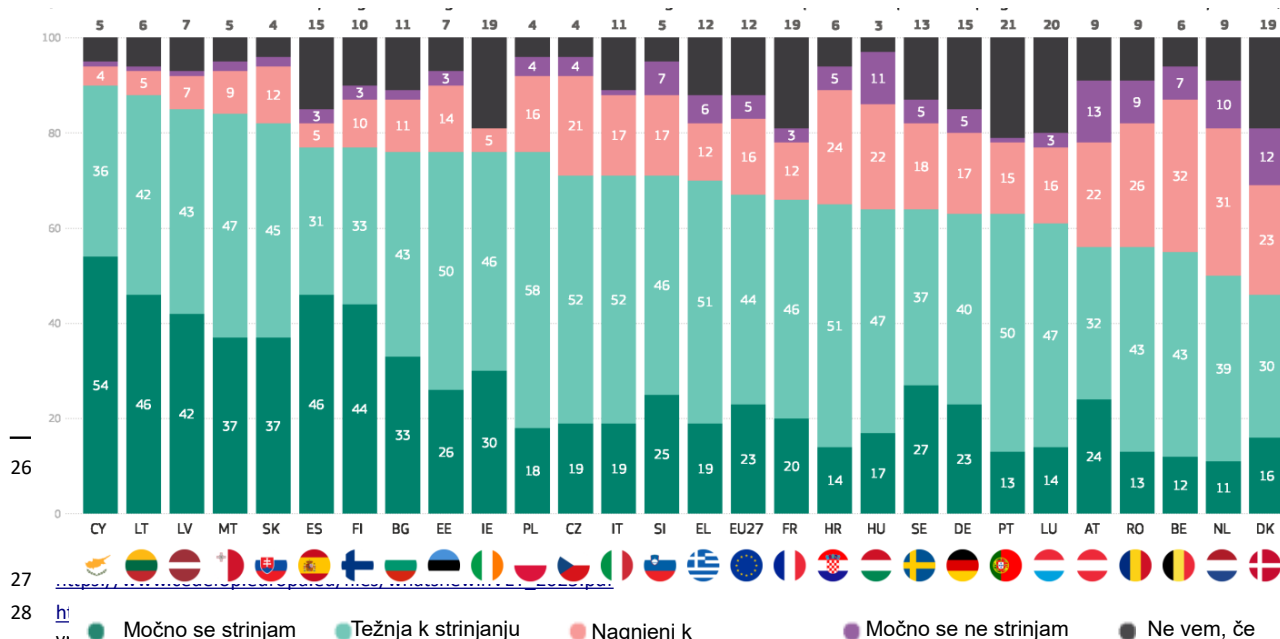
Dve tretjini državljanov EU pravita, da se lahko ljudje, ki zaključijo programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vpišejo v univerzitetni študij.

Po vsej Evropski uniji 67 % vprašanih meni, da se lahko ljudje, ki zaključijo programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vpišejo v univerzitetni študij, od tega 23 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 44 % tistih, ki se s tem strinjajo.²⁶ Vsak peti (21 %) se s tem ne strinja, 12 % pa jih tega ne ve. V praksi je 72,6 % dijakov višjega sekundarnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v Evropski uniji vključenih v programe, ki omogočajo neposreden dostop do terciarnega izobraževanja.²⁷ To nakazuje, da javno dojemanje na splošno odraža realnost, čeprav je stopnja podcenjenosti še vedno določena, saj so dejanske stopnje dostopa nekoliko višje od zaznanih stopenj.

Rezultat, opažen pri tem vprašanju, je stabilen skozi čas. V raziskavi Eurobarometra o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (EU27) iz leta 2011 je 68 % anketirancev navedlo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča nadaljevanje univerzitetnega študija.²⁸

V sedanjí raziskavi vsaj polovica anketirancev v 26 državah članicah pravi, da se lahko ljudje, ki zaključijo programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vpišejo v univerzitetni študij.

VB7.4: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - Osebe, ki zaključijo programe začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se lahko vpišejo na univerzitetni študij (EU27) (%)

27 [h](#)
28 [h](#)
vi
braz raziskovanja med začetnimi in nadaljevalnimi št. z vsako od naslednjih izjav. Poklicno izobraževanje in usposabljanje ljudem omogoča nadaljevanje univerzitetnega študija“.

II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da se lahko osebe, ki zaključijo programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vpišejo na univerzitetni študij, se razlikuje glede na socialno-demografske dejavnike, kot sledi.

- Anketiranci, ki poklicno izobraževanje in usposabljanje dojemajo pozitivno, pogosteje verjamejo, da se diplomanti poklicnega izobraževanja in usposabljanja lahko vpišejo v univerzitetni študij (74 % v primerjavi s 57 % tistih, ki poročajo o negativnem dožemanju).
- Stališče, da se lahko ljudje, ki zaključijo programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vpišejo v univerzitetni študij, ima 75 % anketirancev, ki menijo, da mladi prejmejo dovolj informacij o možnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, v primerjavi z 62 % tistih, ki tega ne storijo.
- To stališče se z naraščajočo starostjo zmeroma zmanjšuje, in sicer z 71 % med osebami, starimi od 15 do 24 let, na 64 % med osebami, starimi 55 let in več.
- Po starosti ob koncu izobraževanja je mnenje, da se lahko ljudje, ki zaključijo programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vpišejo v univerzitetni študij, najbolj razširjeno med anketiranci, ki so zaključili izobraževanje v starosti 20 let ali več in med 16 in 19 let (69–68 %), med tistimi, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali prej, pa se je zmanjšalo na 59 %.
- Anketiranci, ki so se sami udeležili poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se prav tako pogosteje strinjajo s to izjavo kot tisti, ki se s to izjavo niso strinjali (71 % v primerjavi s 65 %).
- Med spoloma ni razlik.

VB7.4 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Osebe, ki zaključijo programe začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se lahko vpišejo v univerzitetni študij (%-EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	67	21	12
spol			
Človek	67	21	12
ženska	67	20	13
Starost			
15-24	71	21	8
25-39	70	21	9
40-54	69	21	10
>=55	64	19	17
Izobraževanje (konec)			
<=15	59	17	24
16-19	68	20	12
>=20	69	22	9
Še vedno študiram	71	20	9
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	68	22	10
Menedžerji/ menadžer	68	22	10
Drugi beli ovratniki	68	23	9
Delavci/delavke, ki	70	20	10
Hišne osebe	66	19	15
Brezposelni	66	20	14
Upokojen	63	18	19
Študenti	72	20	8
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	66	20	14
Majhno ali srednje veliko mesto	66	22	12
Veliko mesto	71	18	11
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	74	15	11
Negativno	57	33	10
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	71	19	10
Ne	65	21	14

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja

II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Približno dve tretjini državljanov EU menita, da imajo ljudje, ki študirajo za pridobitev kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja, možnost, da v okviru študija študirajo v tujini.

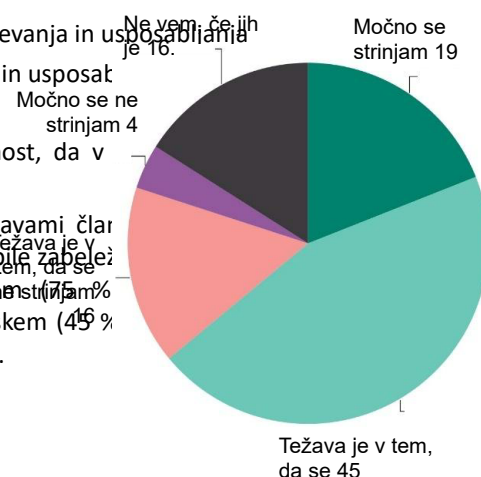
Program Erasmus+ podpira mobilnost študentov v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ki učečim se v poklicnem izobraževanju in usposabljanju omogoča udeležbo v obdobjih študija ali usposabljanja v tujini.²⁹ Po vsej Evropski uniji 64 % vprašanih pravi, da imajo ljudje, ki študirajo za pridobitev kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja, v okviru študija možnosti za študij v tujini, od tega 19 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 45 % tistih, ki se s tem običajno strinjajo.³⁰ Na splošno se jih 20 % ne strinja, 16 % pa jih ne ve.

Ozaveščenost o možnostih za študij v tujini s kvalifikacijami poklicnega izobraževanja in usposabljanja se je sčasoma povečala. V raziskavi Cedefop iz leta 2016 (EU28) se je 60 % anketirancev strinjalo, da imajo ljudje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju priložnosti za študij ali delo v tujini, 22 % se jih s tem ni strinjalo, 18 % pa jih tega ni vedelo.³¹ V raziskavi Eurobarometra o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (EU27) iz leta 2011 je nekoliko drugačno vprašanje pokazalo, da 43 % anketirancev meni, da poklicno izobraževanje in usposabljanje zagotavlja priložnosti za študij v tujini.³²

V sedanjí raziskavi vsaj polovica anketirancev v 25 državah članicah meni, da imajo ljudje, ki študirajo za pridobitev kvalifikacije poklicnega izobraževanja in

usposabljanja, možnost, da v tujini.

Mnenja se med državami članicami razlikujejo, pa so najbolj zabeležene na Švedskem (85 %) in Slovaškem (75 %), sledijo Nizozemskem (51 %).

29 <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/individuals/trainees/vocational-education-apprenticeships-and-recent-graduates>

30 QB7.5. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Osebe, ki študirajo za pridobitev kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja, imajo v okviru študija možnost študija v tujini.

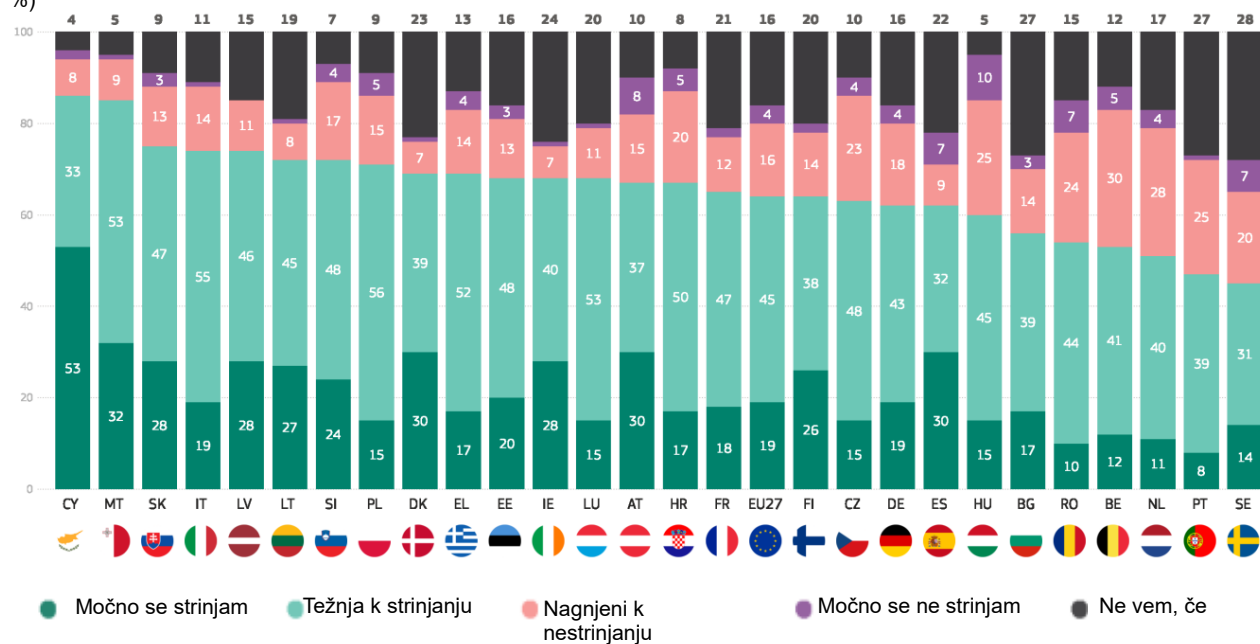
31 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Besedilo vprašanja se razlikuje od sedanjí raziskave, ki se osredotoča na študij v tujini kot del študija poklicnega izobraževanja in usposabljanja, medtem ko je postavka iz leta 2016 zajemala študij ali delo v tujini po poklicnem izobraževanju in usposabljanju. V19.2: „Naslednje izjave se nanašajo na to, kaj se zgodi po poklicnem izobraževanju v višjem sekundarnem izobraževanju. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsakim od njih? – Poklicno izobraževanje v višjem sekundarnem izobraževanju zagotavlja možnosti za študij ali delo v tujini.“

32 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Besedilo vprašanja se razlikuje od sedanjí raziskave, uporablja izraz „PIU“ brez razlikovanja med začetnim in nadaljevalnim PIU ter je ubesedeno negativno. QA10.5: „Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav. Poklicno izobraževanje in usposabljanje ne zagotavlja možnosti za študij v tujini.“

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja

II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

VB7.5: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: – Osebe, ki študirajo za pridobitev kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, imajo v okviru študija možnost študija v tujini (EU-27) (v %)

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da imajo ljudje, ki študirajo za pridobitev kvalifikacije PIU, priložnosti za študij v tujini, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

■ Anketiranci, ki poklicno izobraževanje in usposabljanje vidijo v pozitivni luči, so bolj

verjetno menijo, da imajo dijaki v poklicnem izobraževanju in usposabljanju priložnost, da

študij v tujini (71 % v primerjavi z 52 % tistih, ki so poročali o negativnem zaznavanju).

■ Anketiranci, ki menijo, da mladi prejmejo dovolj informacij o možnostih za poklicno izobraževanje in usposabljanje, se pogosteje strinjajo, da imajo ljudje, ki študirajo za pridobitev kvalifikacije za poklicno izobraževanje in usposabljanje, možnosti za študij v tujini (72 %), kot tisti, ki menijo, da ne (56 %).

■ Po starosti ob koncu izobraževanja je prepričanje, da imajo ljudje, ki študirajo za pridobitev kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja, možnosti za študij v tujini, najbolj razširjeno med anketiranci, ki so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let (65 %) in v starosti 20 let ali več (64 %), med tistimi, starimi 15 let ali manj, pa se je zmanjšalo na 59 %. Med tistimi, ki še študirajo, jih je 62 %.

■ Prepričanje, da imajo dijaki v poklicnem izobraževanju in usposabljanju priložnosti za študij v tujini, je nekoliko bolj razširjeno med anketiranci, ki bi priporočili poklicno sekundarno izobraževanje (67 %), kot med tistimi, ki so naklonjeni splošnemu srednješolskemu izobraževanju (63 %).

■ Po starosti obstajajo le manjše razlike.

■ Med spoloma ni razlik.

VB7.5 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Osebe, ki študirajo za pridobitev kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, imajo v okviru študija možnost študija v tujini (% v EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	64	20	16
spol			
Človek	64	20	16
ženska	64	19	17
Starost			
15-24			
25-39	65	24	11
40-54	65	22	13
>=55	65	21	14
Izobraževanje (konec)			
<=15	59	16	25
16-19	65	19	16
>=20	64	21	15
Še vedno študiram	62	25	13
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	67	20	13
Menedžerji/ menadžer	63	21	16
Drugi beli ovratniki	65	21	14
Delavci/delavke, ki	66	20	14
Hišne osebe	62	22	16
Brezposelni	60	20	20
Upokojen	62	15	23
Študenti	64	25	11
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	64	19	17
Majhno ali srednje veliko mesto	64	20	16
Veliko mesto	64	20	16
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	71	15	14
Negativno	52	32	16
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	66	20	14
Ne	62	20	18

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

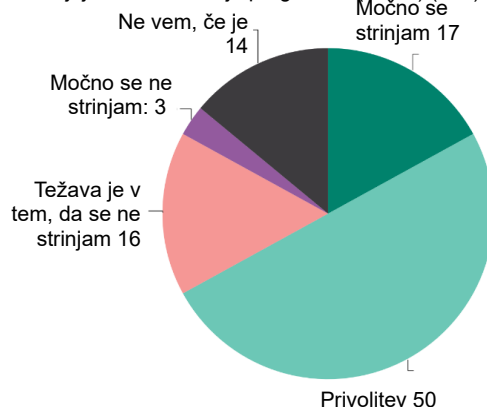
Dve tretjini državljanov EU menita, da so programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja dovolj vključujoči, da učencem zagotavljajo potrebno podporo

Po vsej Evropski uniji 67 % anketirancev meni, da so programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja dovolj vključujoči, da učeči se, ki se morda soočajo z ovirami v nekaterih vrstah učnih okolij, dobijo podporo, ki jo potrebujejo za dokončanje programov, vključno s 17 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 50 % tistih, ki se s tem običajno strinjajo.³³ Približno eden od petih (19 %) se s tem ne strinja, medtem ko jih 14 % tega ne ve.

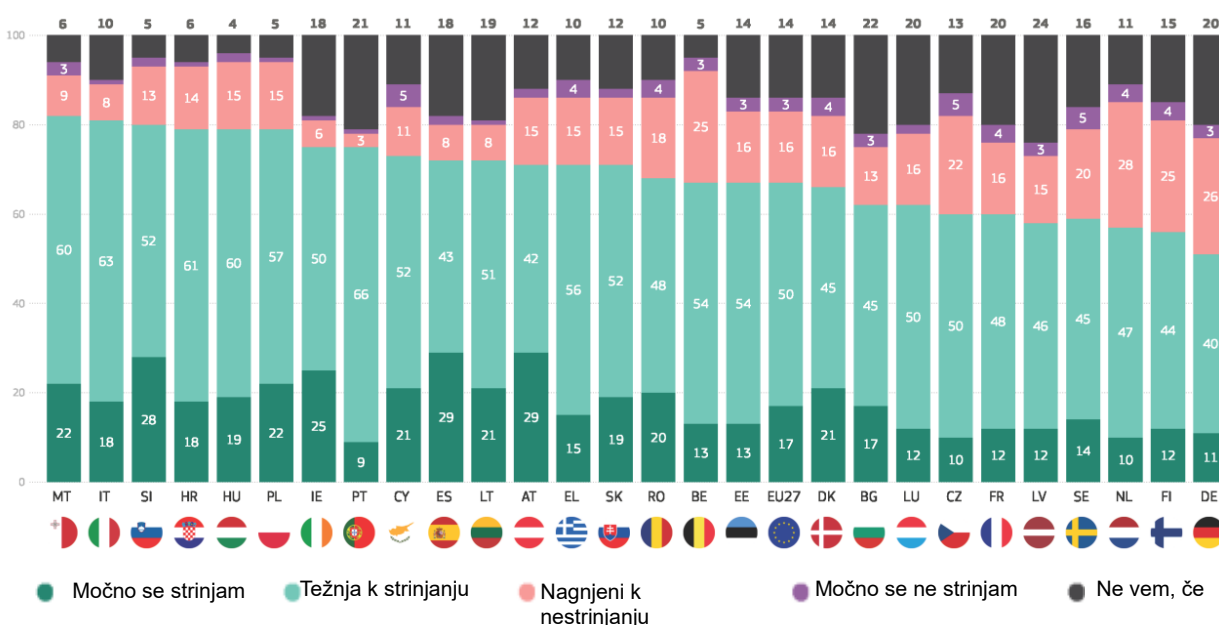
V vseh državah članicah se vsaj polovica anketirancev strinja, da so programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja dovolj vključujoči, da učečim se zagotavljajo potrebno podporo za dokončanje programov.

Mnenja se med državami članicami razlikujejo, pri čemer so bile najvišje ravni soglasja zabeležene na Malti (82 %), v Italiji (81 %) in Sloveniji (80 %). Najnižje ravni so bile zabeležene v Nemčiji (51 %), na Finskem (56 %) in Nizozemskem (57 %).

VB9.4: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - programi začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja so dovolj vključujoči, da učeči se, ki se morda soočajo z ovirami v nekaterih vrstah učnih okolij, dobijo podporo, ki jo potrebujejo za dokončanje programov (EU27) (v %)

QB9.4. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - programi začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja so dovolj vključujoči, da se zagotovi, da učenci, ki se morda soočajo z ovirami. V nekaterih vrstah učnih okolij dobijo podporo, ki jo potrebujejo za dokončanje programov (%)

33 QB9.4. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja so dovolj vključujoči, da učeči se, ki se morda soočajo z ovirami v nekaterih vrstah učnih okolij, dobijo podporo, ki jo potrebujejo za dokončanje programov.

II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da so programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja dovolj vključujoči, da učencem zagotavljajo podporo, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Anketiranci, ki pozitivno vidijo, kdo je v PIU, pogosteje menijo, da so programi PIU dovolj vključujoči (72 % v primerjavi z 58 % tistih, ki poročajo o negativnem dožemanju).
- Po starosti se dogovor, da so programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja dovolj vključujoči, s starostjo nekoliko zmanjša: Med anketiranci, starimi od 15 do 24 let, je ta delež 69-odstoten, med tistimi, starimi od 25 do 54 let, pa 68-odstoten, med tistimi, starimi 55 let in več, pa 63-odstoten.
- Po starosti ob koncu izobraževanja je dogovor nekoliko bolj razširjen med anketiranci, ki so končali izobraževanje v starosti od 16 do 19 let (67 %), in tistimi, ki so zaključili izobraževanje v starosti 20 let (66 %), kot med tistimi, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj (64 %).
- Anketiranci, ki so se sami udeležili poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se nekoliko pogosteje strinjajo, da so programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja dovolj vključujoči (68 %), kot tisti, ki se jih niso udeležili (65 %).
- Obstajajo zanemarljive razlike po spolu.

VB9.4 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Programi začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja so dovolj vključujoči, da učeči se, ki se morda soočajo z ovirami v nekaterih vrstah učnih okolij, dobijo podporo, ki jo potrebujejo za dokončanje programov (v % EU).

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	67	19	14
Spol			
Človek	67	19	14
ženska	66	19	15
Starost			
15-24	69	22	9
25-39	68	22	10
40-54	68	19	13
>=55	63	18	19
Izobraževanje (konec)			
<=15	64	12	24
16-19	67	19	14
>=20	66	22	12
Še vedno študiram	66	23	11
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	69	19	12
Menedžerji/ menedžer	66	20	14
Drugi beli ovratniki	70	19	11
Delavci/delavke, ki	69	19	12
Hišne osebe	67	16	17
Brezposelni	64	20	16
Upokojen	61	18	21
Študenti	66	25	9
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	65	19	16
Majhno ali srednje veliko mesto	66	19	15
Veliko mesto	68	20	12
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	72	16	12
Negativno	58	28	14
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	68	20	12

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Ne	65	18	17
----	----	----	----

7. Priporočila poklicnega izobraževanja in usposabljanja za mlade

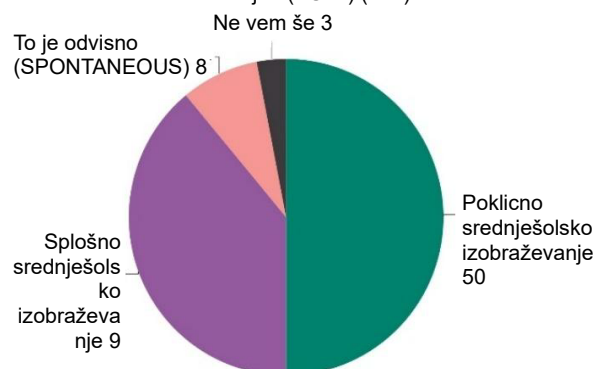
Polovica državljanov EU bi priporočila poklicno srednješolsko izobraževanje mladim, ki se odločijo za srednješolsko izobraževanje

Na vprašanje, katero izobraževalno pot bi priporočili mladi osebi, ki se zdaj odloča o višjem sekundarnem izobraževanju, bi 50 % državljanov EU priporočilo poklicno sekundarno izobraževanje, 39 % bi priporočilo splošno sekundarno izobraževanje, 8 % pa bi spontano izjavilo, da je to odvisno od individualnega položaja.³⁴

Podpora poklicnemu izobraževanju kot poti se je sčasoma povečala. V raziskavi Eurobarometra o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (EU27) iz leta 2011 je 32 % anketirancev navedlo, da bi priporočili poklicno usposabljanje mladim, ki zaključijo obvezno izobraževanje, 34 % pa jih je navedlo, da bi priporočili splošno srednješolsko ali visokošolsko izobraževanje.³⁵

V sedanjí raziskavi se odzivi med državami članicami razlikujejo. Poklicno srednješolsko izobraževanje bo

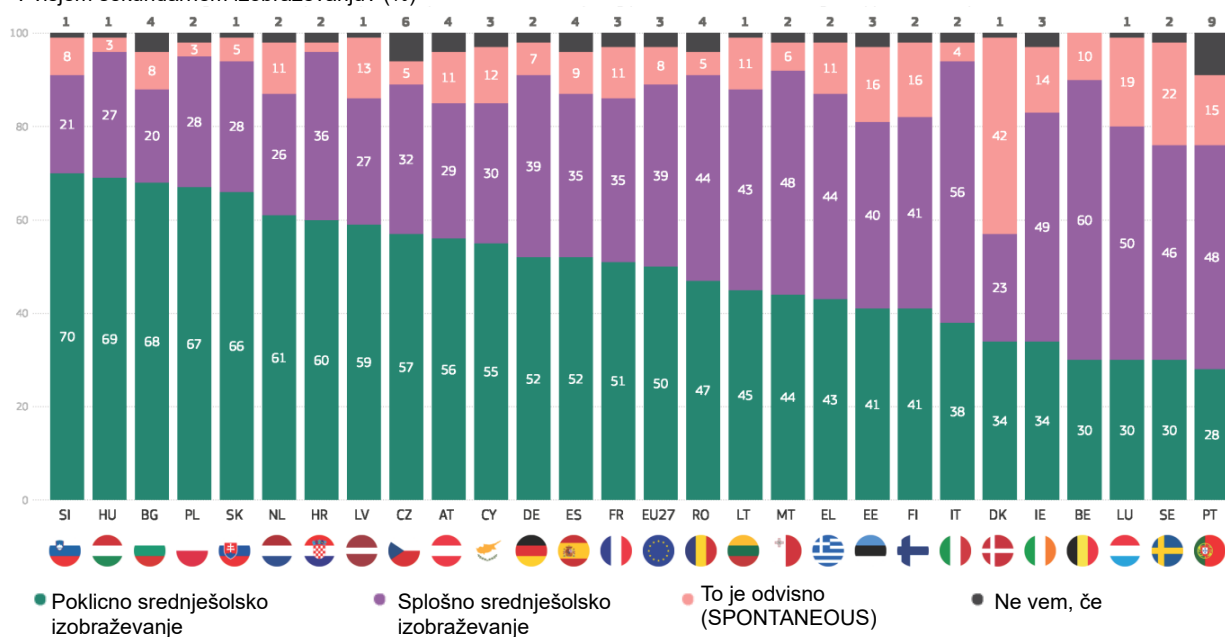
QB2: Katero od naslednjih izobraževalnih poti bi priporočili mladi osebi, ki se zdaj odloča o višjem sekundarnem izobraževanju? (EU27) (v %)

najverjetneje priporočeno v Sloveniji (70 %), na Madžarskem (69 %) in v Bolgariji (68 %). Najnižje ravni so zabeležene na Portugalskem (28 %) ter v Belgiji, Luksemburgu in na Švedskem (vse 30 %).

Splošna srednješolska izobrazba bo najverjetneje priporočena v Belgiji (60 %), Italiji (56 %) in Luksemburgu (50 %). Najnižje ravni so bile zabeležene v Bolgariji (20 %), Sloveniji (21 %) in na Danskem (23 %).

QB2 Katero od naslednjih izobraževalnih poti bi priporočili mladi osebi, ki se zdaj odloča o višjem sekundarnem izobraževanju? (%)

34 QB2 Katero od naslednjih izobraževalnih poti bi priporočili mladi osebi, ki se zdaj odloča o višjem sekundarnem izobraževanju?

35 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Besedilo vprašanja se razlikuje od sedanjí raziskave, uporablja izraz „PIU“ brez razlikovanja med začetnim in nadaljevalnim PIU ter združuje splošno sekundarno in visokošolsko izobraževanje v eno samo možnost odgovora, kjer ju sedanjí raziskava ločuje. QA8: „Katero od naslednjih možnosti bi danes priporočili mladi osebi, ki končuje obvezno šolanje?“

Največji delež anketirancev, ki spontano izjavijo, da je priporočilo odvisno od posameznega položaja, je na Danskem (42 %), sledita pa jim Švedska (22 %) in Luksemburg (19 %).

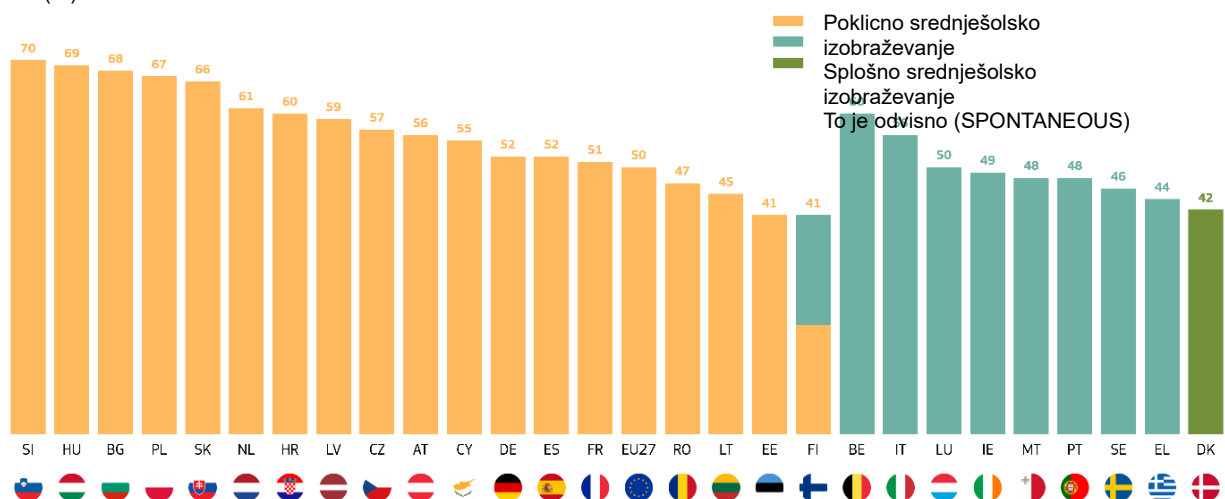
Kar zadeva prvo izbiro po državah, je poklicno sekundarno izobraževanje najprimernejše priporočilo v 17 državah članicah, in sicer od 70 % v Sloveniji do 41 % v Estoniji. Nasprotno pa je splošno sekundarno

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja

II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

izobraževanje najprimernejše priporočilo v osmih državah članicah, na čelu katerih je Belgija s 60 %, sledijo pa ji Italija (56 %), Luksemburg (50 %) in Irska (49 %). Na Finskem sta obe poti enako verjetni (obe 41 %). Zlasti Danska se razlikuje, saj 42 % anketirancev pravi, da je "odvisno", zaradi česar je to vodilni odziv v tej državi.

QB2: Katero od naslednjih izobraževalnih poti bi priporočili mladi osebi, ki se zdaj odloča o višjem sekundarnem izobraževanju? (%)

II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Ko razčlenimo priporočila za višje sekundarne izobraževalne poti po socio-demografskih in vedenjskih dejavnikih, se razlike pojavijo, kot sledi.

- Poklicno izobraževanje najpogosteje priporočajo fizični delavci (58 %) ter hišne osebe in upokojenci (55 %), najmanj verjetno pa študenti (32 %).
- Podeželski in mestni anketiranci kažejo različne preference. Tisti na podeželju ali v vaseh bodo bolj naklonjeni poklicnemu izobraževanju (55 %) kot veliki prebivalci mest (46 %).
- Anketiranci, ki so izobraževanje končali v starosti od 16 do 19 let, najverjetneje priporočajo poklicno pot (58 %), sledijo pa jim tisti, ki so izobraževanje zaključili v starosti 15 let ali manj (50 %). Anketiranci z visokošolsko izobrazbo, tj. tisti, ki so končali izobraževanje pri starosti 20 let ali več, so skoraj enakomerno porazdeljeni med splošno in poklicno sekundarno izobrazbo (44 % v primerjavi s 43 %).
- V priporočilih za pot se pojavlja jasen generacijski razkorak. Starejši anketiranci, stari 55 let in več (53 %) ter 40–54 let (51 %), pogosteje priporočajo poklicno izobraževanje, medtem ko se ta preferenca med mlajšimi anketiranci zmanjšuje in v skupini, stari od 15 do 24 let, dosega 39 %.
- Priporočila se močno razlikujejo glede na izkušnje s poklicnim izobraževanjem. Med anketiranci, ki so se sami udeležili poklicnega izobraževanja in usposabljanja, jih 59 % priporoča poklicno sekundarno izobraževanje v primerjavi z 42 % tistih, ki nimajo izkušenj s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem.
- Na priporočila vplivajo tudi prepričanja o rezultatih na področju zaposlovanja, pri čemer je za tiste, ki menijo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje vodi do dobro ocenjenih delovnih mest-, verjetneje, da bodo priporočili poklicno možnost (54 % v primerjavi s 44 %).
- Stališča o kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja kažejo podobno vrzel. Anketiranci, ki imajo pozitivno mnenje o kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, pogosteje priporočajo poklicno izobraževanje kot tisti, ki ga ne priporočajo (53 % v primerjavi s 46 %).

QB2 Katero od naslednjih izobraževalnih poti bi priporočili mladi osebi, ki se zdaj odloča o višjem sekundarnem izobraževanju? (v % EU)

	Splošno srednješol sko izobraževa nje	Poklicno srednješol sko izobraževa nje	To je odvisno (ponovno)	Ne vem, če
EU-27	39	50	8	3
Spol				
Človek	37	53	7	3
ženska	40	47	10	3
Starost				
15-24	53	39	7	1
25-39	42	48	8	2
40-54	39	51	8	2
>=55	33	53	10	4
Izobraževanje (konec)				
<=15	32	50	10	8
16-19	34	58	6	2
>=20	44	43	11	2
Še vedno študiram	61	30	8	1
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposleni	40	48	10	2
Menedžerji/ menadžer	48	40	10	2
Drugi beli ovratniki	44	48	6	2
Delavci/ delavke, ki	33	58	7	2
Hišne osebe	33	55	7	5
Brezposelni	32	54	11	3
Upokojen	31	55	10	4
Študenti	60	32	7	1
Subjektivna urbanizacija				
Podeželsko območje ali vas	32	55	9	4
Majhno ali srednje veliko mesto	41	49	8	2
Veliko mesto	43	46	8	3
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)				
Pozitivno	38	53	7	2
Negativno	43	46	9	2
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)				

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
 II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Da	33	59	7	1
Ne	44	42	10	4

II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Več kot polovica državljanov EU bi mladim, ki zaključijo višje sekundarno izobraževanje, priporočila višje poklicno izobraževanje in usposabljanje

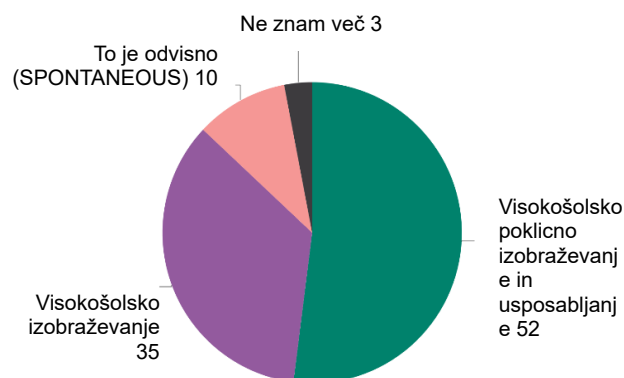
Na vprašanje, katero izobraževalno pot bi priporočili mladi osebi, ki končuje srednješolsko izobraževanje, bi 52 % državljanov EU priporočilo visokošolsko poklicno izobraževanje in usposabljanje, 35 % bi jih priporočilo visokošolsko izobraževanje, 10 % anketirancev pa bi spontano izjavilo, da je to odvisno od individualnega položaja.³⁶

Priporočila se med državami članicami razlikujejo. Anketiranci bodo visokošolsko poklicno izobraževanje in usposabljanje najverjetneje priporočili v Sloveniji (73 %), na Nizozemskem (64 %) in v Latviji (63 %). Najnižje ravni so bile zabeležene na Portugalskem (27 %), v Luksemburgu (30 %) in na Danskem (37 %).

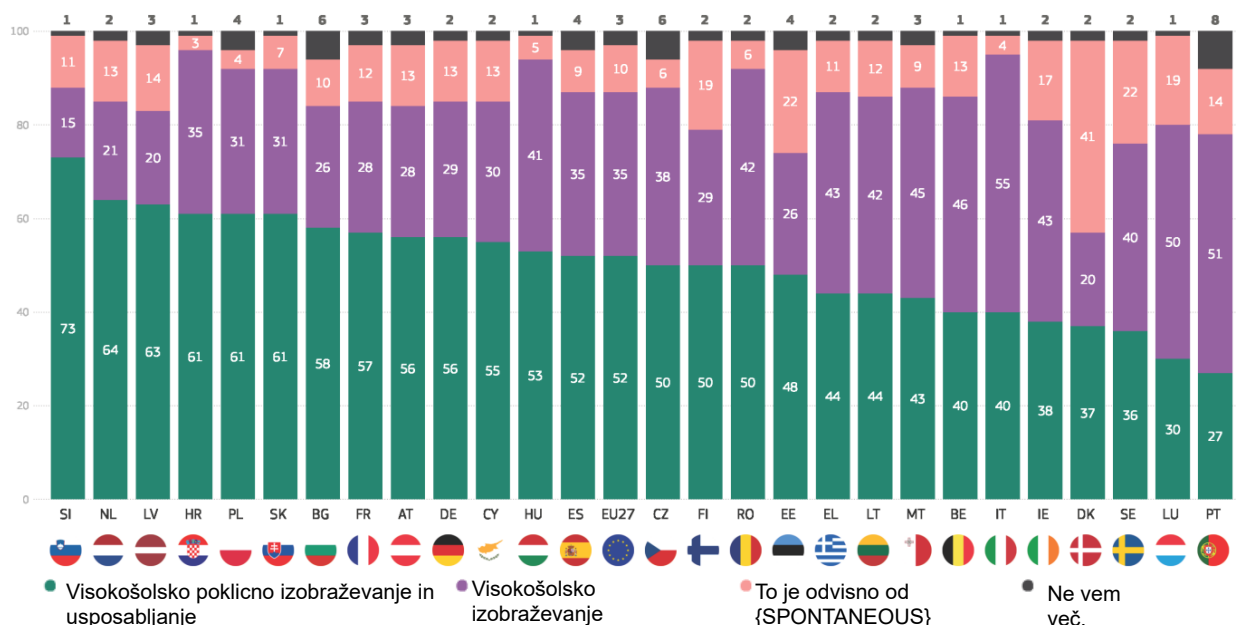
Visokošolsko izobraževanje bo najverjetneje priporočeno v Italiji (55 %), na Portugalskem (51 %) in v Luksemburgu (50 %). Najnižje ravni so zabeležene v Sloveniji (15 %) ter na Danskem in v Latviji (obe 20 %).

Velik delež anketirancev je spontano dejal, da bi bilo priporočilo odvisno od posameznih razmer na Danskem (41 %), sledita pa jim Švedska in Estonija (obe 22 %) ter Finska in Luksemburg (obe 19 %).

QB3: Katero od naslednjih izobraževalnih poti bi priporočili mladi osebi, ki končuje srednješolsko izobraževanje? (EU27) (v %)

QB3: Katero od naslednjih izobraževalnih poti bi priporočili mladi osebi, ki končuje srednješolsko izobraževanje? (%)

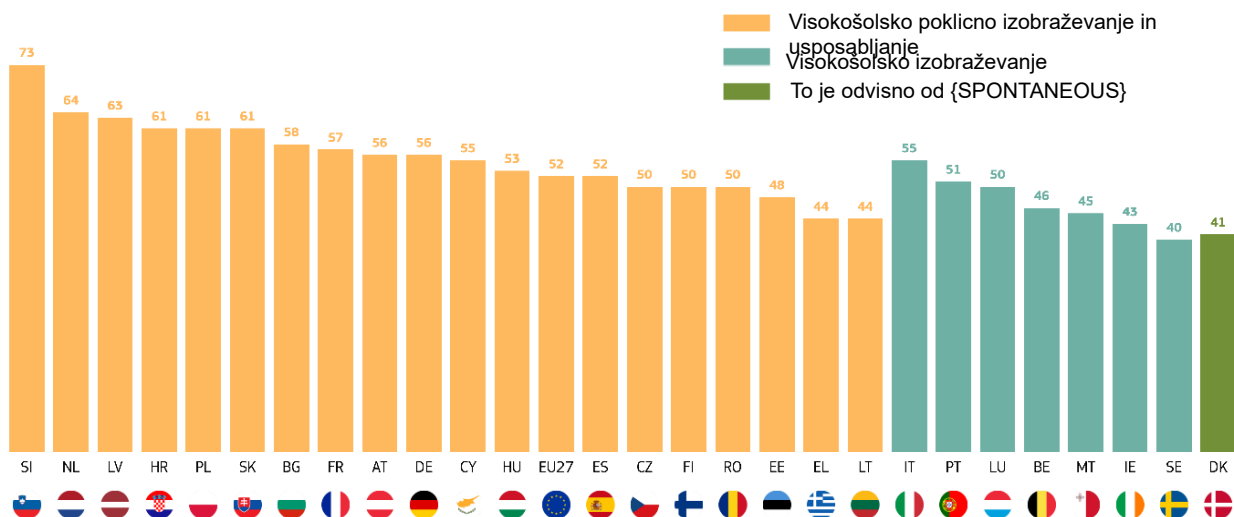

36 QB3. Katero od naslednjih izobraževalnih poti bi priporočili mladi osebi, ki končuje srednješolsko izobraževanje?

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Visokošolsko poklicno izobraževanje in usposabljanje je najprimernejše priporočilo v 19 državah članicah, ki sega od 73 % v Sloveniji do 44 % v Litvi. Nasprotno pa je visokošolsko izobraževanje prednostno priporočilo v sedmih državah članicah, ki jih vodi Italija s 55 %, sledijo pa jim Portugalska (51 %), Luksemburg (50 %) in Belgija (46 %). Danska je edina država, v kateri je bil najpogostejši odgovor „odvisno“ (41 %).

QB3. Katero od naslednjih izobraževalnih poti bi priporočili mladi osebi, ki končuje srednješolsko izobraževanje?

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja

II. Javno dojemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Ko ta priporočila o visokošolskih poteh razčlenimo po socialno-demografskih in vedenjskih dejavnikih, se razlike pojavijo, kot sledi.

■ Tisti, ki so se sami udeležili poklicnega izobraževanja in usposabljanja, bodo med vsemi socialno-demografskimi kategorijami najverjetneje priporočili visokošolsko poklicno izobraževanje (61 %) v primerjavi s 43 % tistih, ki tega niso storili.

■ Med poklicnimi skupinami obstajajo velike razlike. Ročni delavci izkazujejo največjo podporo visokošolskemu poklicnemu izobraževanju (60 %), medtem ko študenti izkazujejo najnižjo podporo (37 %). Vodstveni delavci imajo tudi razmeroma nizko podporo (43 %) in nekoliko bolj verjetno priporočajo akademsko izobraževanje (44 %).

■ V priporočilih za pot se pojavlja jasen generacijski razkorak. Starejši anketiranci najverjetneje priporočajo višje poklicno izobraževanje, in sicer 54 % med osebami, starimi 55 let in več, in 53–51 % med srednjimi starostnimi skupinami (40–54 let in 25–39 let), vendar se ta delež med najmlajšimi anketiranci, starimi 15–24 let, zmanjša na 41 %.

■ Tisti na podežlju ali v vaseh kažejo največjo podporo visokošolskemu poklicnemu izobraževanju (54 %) v primerjavi z velikimi prebivalci mest (49 %).

■ Moški kažejo večjo naklonjenost višjemu poklicnemu izobraževanju in usposabljanju (55 %) kot ženske (48 %).

■ Dojemanje poklicnega izobraževanja in usposabljanja ima majhen vpliv na rezultat tega vprašanja. Anketiranci, ki menijo, da ima poklicno izobraževanje in usposabljanje pozitivno podobo, le nekoliko bolj verjetno priporočajo višje poklicno izobraževanje kot tisti, ki imajo negativno podobo (54 % v primerjavi s 50 %).

QB3 Katero od naslednjih izobraževalnih poti bi priporočili mladi osebi, ki končuje srednješolsko izobraževanje? (v % EU)

	Visokošolsko izobraževanje	Visokošolsko poklicno izobraževanje in usposabljanje	To je odvisno od {SPONTANEOUS}	Ne vem več.
EU-27	35	52	10	3
spol				
Človek	34	55	8	3
ženska	37	48	12	3
Starost				
15-24	49	41	8	2
25-39	38	51	10	1
40-54	36	53	9	2
>=55	30	54	12	4
Izobraževanje (konec)				
<=15	32	50	10	8
16-19	31	58	8	3
>=20	39	47	13	1
Še vedno študiram	55	34	9	2
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposleni	39	48	11	2
Menedžerji/ menedžer	44	43	12	1
Drugi beli ovratniki	42	48	8	2
Delavci/ delavke, ki	30	60	8	2
Hišne osebe	33	53	9	5
Brezposelni	30	56	11	3
Upokojen	27	56	12	5
Študenti	53	37	9	1
Subjektivna urbanizacija				
Podeželsko območje ali vas	30	54	12	4
Majhno ali srednje veliko mesto	37	52	9	2
Veliko mesto	40	49	9	2
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)				
Pozitivno	35	54	9	2
Negativno	38	50	10	2
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)				
Da	29	61	9	1

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
II. Javno dožemanje kakovosti in poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Ne	42	43	11	4
----	----	----	----	---

III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

1. Primerjalna podoba poklicnega izobraževanja in usposabljanja v primerjavi s splošnim izobraževanjem

Tri četrtine državljanov EU meni, da ima splošna izobrazba na višji sekundarni ravni v njihovi državi bolj pozitivno podobo kot poklicno izobraževanje in usposabljanje

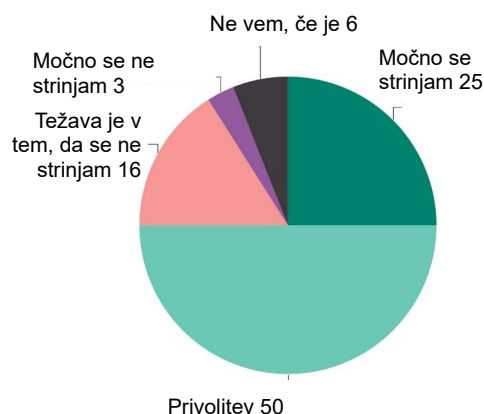
75 % vprašanih v Evropski uniji meni, da ima splošna izobrazba na višji sekundarni ravni v njihovi državi bolj pozitivno podobo kot poklicno izobraževanje in usposabljanje, vključno s 25 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 50 % tistih, ki se s tem strinjajo.³⁷ Vsak peti (19 %) se s tem ne strinja, medtem ko jih 6 % tega ne ve.

Ti rezultati so stabilni v primerjavi s tistimi iz leta 2016. V raziskavi Cedefop iz leta 2016 (EU28) je bilo ugotovljeno, da se 74 % vprašanih strinja, da ima splošno izobraževanje bolj pozitivno podobo kot poklicno izobraževanje.³⁸

V sedanjí raziskavi večina anketirancev v vseh državah članicah meni, da ima splošno izobraževanje v njihovi državi bolj pozitivno podobo kot poklicno izobraževanje in usposabljanje. Vendar se rezultati med državami

članicami razlikujejo, pri čemer so bile najvišje ravni strinjanja s to izjavo zabeležene na Švedskem (91 %), Danskem in Finskem (obe 88 %) ter Cipru (85 %). Najnižje ravni so bile zabeležene na Češkem (62 %), v Latviji (64 %)

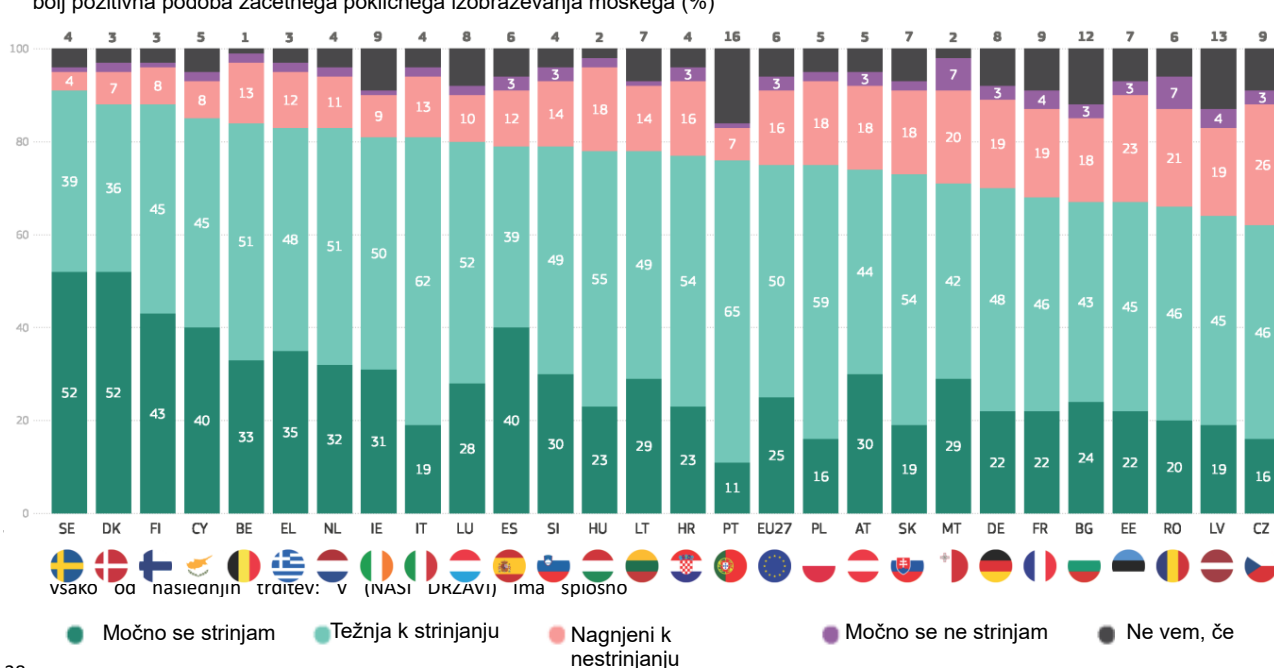
VB9.3: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - V (NAŠI DRŽAVI) ima splošno izobraževanje na višji sekundarni ravni bolj pozitivno podobo kot začetno poklicno izobraževanje (EU27) (%)

in Romuniji (66 %).

V 17 državah članicah vsaj tri četrtine vprašanih meni, da ima splošna izobrazba na višji sekundarni ravni bolj

QB9.3. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: V (NAŠI DRŽAVI) ima splošna izobrazba na višji sekundarni ravni bolj pozitivna podoba začetnega poklicnega izobraževanja moškega (%)

38 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet-visualisation=MAP&topic=group2&question=Q21T2_Q&answer=Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Besedilo vprašanja se razlikuje od trenutne raziskave. V21.3: „V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev? – V vaši državi ima splošno izobraževanje bolj pozitivno podobo kot poklicno izobraževanje.“

pozitivno podobo kot poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi.

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da ima splošno višje sekundarno izobraževanje bolj pozitivno podobo kot poklicno izobraževanje in usposabljanje, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

■ Med socialno-poklicnimi kategorijami so opazne razlike: 83 % učencev meni, da ima splošno višje sekundarno izobraževanje bolj pozitivno podobo kot poklicno izobraževanje in usposabljanje v primerjavi z 71 % domačih oseb.

■ Po starosti ob koncu izobraževanja se najpogosteje strinjajo anketiranci, ki so končali izobraževanje pri starosti 20 let ali več (79 %), v primerjavi s 73 % med tistimi, ki so končali izobraževanje v starosti od 16 do 19 let, in 68 % med tistimi, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj.

■ Anketiranci, stari od 15 do 24 let, prav tako najverjetneje menijo, da ima splošno sekundarno izobraževanje bolj pozitivno podobo (79 %) v primerjavi z 72 % tistih, starih 55 let in več.

■ Anketiranci, ki se zavedajo učinkov aktivnega usmerjanja učencev v določene smeri (pogosto s spolom) in učinka stigmatizacije v izobraževanju, se veliko verjetneje strinjajo, da ima splošno sekundarno izobraževanje bolj pozitivno podobo kot poklicno izobraževanje in usposabljanje. Ta vzorec je najbolj očiten med tistimi, ki verjamejo: da so ženske usmerjene v splošno izobraževanje, tudi če jih zanimajo tehnični predmeti (81 % v primerjavi s 64 %) ; da učitelji ne obravnavajo ustrezno spolne pristranskosti (82 % v primerjavi s 70 %); da družine, vrstniki in družbeni mediji krepijo stereotipe (81 % v primerjavi s 65 %); in da se moški v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ki skrbijo za druge, soočajo s stigmatizacijo (82 % v primerjavi z 69 %).

■ Anketiranci, ki bi priporočili splošno srednješolsko izobraževanje, se bolj verjetno strinjajo, da ima bolj pozitivno podobo kot poklicno izobraževanje in usposabljanje (82 %), v primerjavi s tistimi, ki bi priporočili poklicno izobraževanje (72 %).

■ To stališče je bolj razširjeno med anketiranci, ki kot dejavnike, ki vplivajo na izbiro poklicnega izobraževanja in usposabljanja, navajajo usmerjanje učiteljev ali šolskih svetovalcev (80 % v primerjavi s 73 %) ali slabo uspešnost šole (80 % v primerjavi s 73 %). Manjše vrzeli se pojavljajo pri svetovanju staršev (77 % v primerjavi s 74 %) in potrebi po hitrem zaslužku (76 % v primerjavi s 74 %). Zdi se, da vpliv družbenih medijev na izbiro poklicnega izobraževanja in usposabljanja ne vpliva na ta rezultat (75 % v obeh skupinah).

■ Ni razlik glede na spol ali predhodno udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
 III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

VB9.3 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: V (NAŠI DRŽAVI) ima splošno izobraževanje na višji sekundarni ravni bolj pozitivno podobo kot začetno poklicno izobraževanje (% – EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	75	19	6
spol			
Človek	75	19	6
ženska	75	19	6
Starost			
15-24	79	17	4
25-39	78	18	4
40-54	74	20	6
>=55	72	19	9
Izobraževanje (konec)			
<=-15	68	19	13
16-19	73	21	6
>=20	79	17	4
Še vedno študiram	81	15	4
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	76	19	5
Menedžerji/ menedžer	79	17	4
Drugi beli ovratniki	78	17	5
Delavci/delavke, ki	73	22	5
Hišne osebe	71	23	6
Brezposelni	75	18	7
Upokojen	72	18	10
Študenti	83	14	3
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	71	21	8
Majhno ali srednje veliko mesto	75	19	6
Veliko mesto	79	16	5
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	76	19	5
Negativno	78	19	3
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	75	20	5
Ne	76	17	7

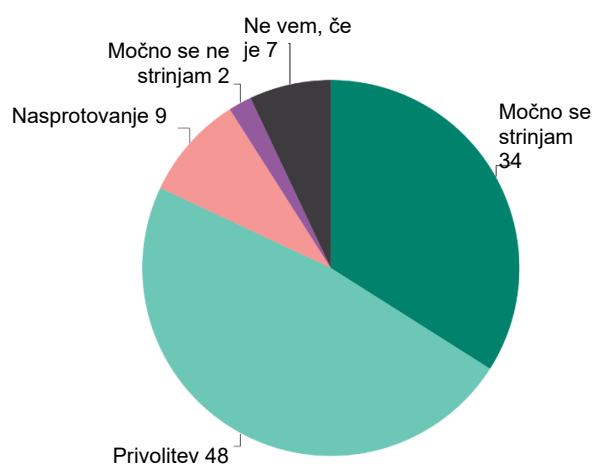
Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

Velika večina državljanov EU meni, da se učence z višjo akademsko uspešnostjo pogosto spodbuja k splošnemu izobraževanju in ne k poklicnemu izobraževanju in usposabljanju.

82 % vprašanih v Evropski uniji meni, da se učence z višjo akademsko uspešnostjo na višji sekundarni ravni pogosto spodbuja k splošnemu izobraževanju in ne k poklicnemu izobraževanju³⁹ in usposabljanju. Približno eden od desetih anketirancev se s tem ne strinja (11 %), medtem ko jih 7 % tega ne ve.

Mnenja se med državami članicami razlikujejo, najvišje ravni soglasja pa so bile zabeležene na Švedskem (93 %), v Grčiji (91 %) in na Danskem (90 %). Vendar je sporazum razširjen tudi v državah z najnižjimi stopnjami sporazuma: Češka (69 %), Bolgarija (71 %) in Romunija (73 %).

VB 9.2: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: – Študente z višjo akademsko uspešnostjo se na višji sekundarni ravni pogosto spodbuja k splošnemu izobraževanju in ne k začetnemu poklicnemu izobraževanju (EU27) (v %)

³⁹ QB9.2. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Študente z višjo akademsko uspešnostjo se na višji sekundarni ravni pogosto spodbuja k splošnemu izobraževanju in ne k začetnemu poklicnemu izobraževanju.

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da se učence z višjo akademsko uspešnostjo pogosto spodbuja k splošnemu izobraževanju in ne k poklicnemu izobraževanju in usposabljanju, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Anketiranci, ki še študirajo, in tisti, ki so zaključili izobraževanje pri starosti 20 let ali več, se najverjetneje strinjajo, da se študente z višjo akademsko uspešnostjo pogosto spodbuja k splošnemu izobraževanju in ne k poklicnemu izobraževanju in usposabljanju (87 %–86 %). Ta delež znaša 76 % med tistimi, ki so zaključili izobraževanje v starosti 15 let ali manj.
- Med socialno-poklicnimi kategorijami obstajajo nekatere razlike: za vodstvene delavce (88 %) in študente (87 %) je bolj verjetno, da se bodo strinjali s to izjavo, kot za druge poklicne kategorije (79–84 %).
- Anketiranci, stari 15–24 let in 25–39 let (84–85 %), najverjetneje menijo, da se študente z višjo akademsko uspešnostjo spodbuja k splošnemu izobraževanju. Med osebami, stari 55 let in več, je ta delež 80-odstoten.
- Soglasje s to izjavo je večje med tistimi, ki menijo, da sta usmerjanje učiteljev in potreba po hitrem zaslužku pomembna dejavnika pri izbiri poklicnega izobraževanja in usposabljanja (87 % v primerjavi z 81 % oziroma 86 % v primerjavi z 79 %). Zdi se, da vpliv družbenih medijev na izbiro poklicnega izobraževanja in usposabljanja ne vpliva na raven soglasja (83 % v obeh skupinah).
- Anketiranci, ki menijo, da so slabe ocene - še en vidik uspešnosti šole - dejavnik, ki vpliva na izbiro poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se z izjavo nekoliko bolj strinjajo (87 %) kot tisti, ki je ne (81 %).
- Med spoloma ni razlik.

VB9.2 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Študente z višjo akademsko uspešnostjo se na višji sekundarni ravni pogosto spodbuja k splošnemu izobraževanju in ne k začetnemu poklicnemu izobraževanju (v % EU).

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	82	11	7
spol			
Človek	81	12	7
ženska	83	11	6
Starost			
15-24	84	13	3
25-39	85	11	4
40-54	82	12	6
>=55	80	11	9
Izobraževanje (konec)			
<=15	76	9	15
16-19	81	13	6
>=20	86	10	4
Še vedno študiram	87	11	2
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	83	11	6
Menedžerji/ menedžer	88	8	4
Drugi beli ovratniki	84	11	5
Delavci/delavke, ki	81	13	6
Hišne osebe	79	14	7
Brezposelni	79	13	8
Upokojen	80	10	10
Študenti	87	11	2
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	80	12	8
Majhno ali srednje veliko mesto	83	11	6
Veliko mesto	85	9	6
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	85	10	5
Negativno	82	13	5
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	84	11	5
Ne	82	10	8

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

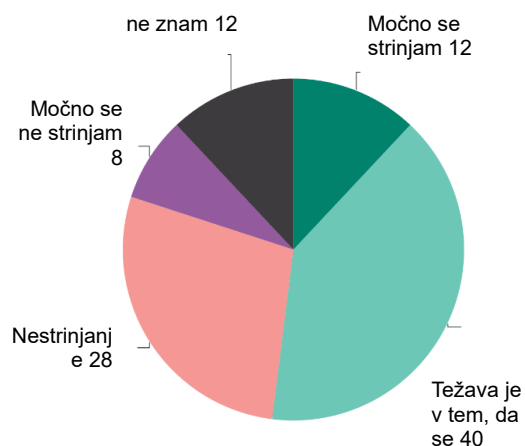
Nekaj več kot polovica državljanov EU meni, da je na splošno lažje študirati za pridobitev kvalifikacije v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju kot v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

V Evropski uniji 52 % anketirancev meni, da je na splošno lažje študirati za pridobitev kvalifikacije v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju kot v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, vključno z 12 % anketirancev, ki se s tem močno strinjajo, in 40 % anketirancev, ki se s tem običajno strinjajo.⁴⁰ Na splošno se jih 36 % ne strinja, 12 % pa jih ne ve. To predstavlja očiten paradoks, saj večina anketirancev tudi meni, da se študente z višjo akademsko uspešnostjo spodbuja k nadaljevanju splošne izobraževalne poti.

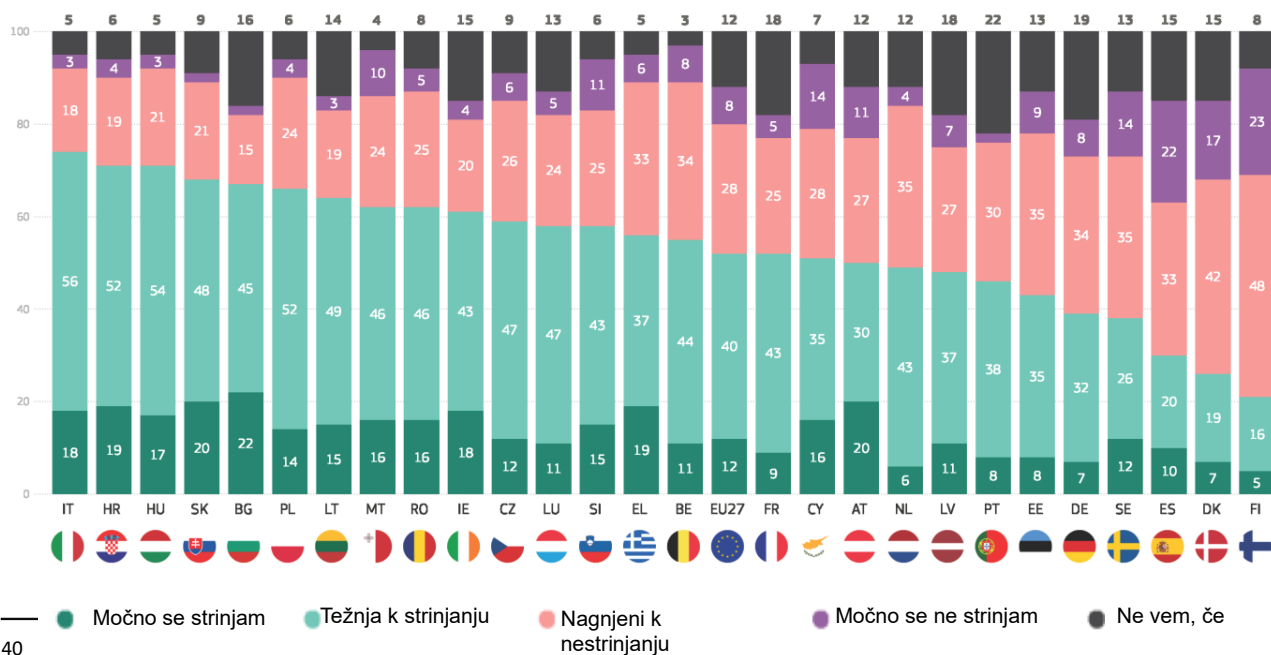
V 18 državah članicah vsaj polovica vprašanih meni, da je na splošno lažje študirati za pridobitev kvalifikacije v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju kot v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

Mnenja se med državami članicami zelo razlikujejo, pri čemer so bile najvišje stopnje strinjanja zabeležene v Italiji (74 %), na Hrvaškem in Madžarskem (obe 71 %) ter Slovaškem (68 %), najnižje pa na Finskem (21 %), Danskem (26 %) in v Španiji (30 %).

Vprašanje št. 9.1: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - Na splošno je lažje študirati za pridobitev kvalifikacije v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju kot v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju (EU27) (%)

Vprašanje št. 9.1. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - Na splošno je lažje študirati za pridobitev kvalifikacije v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju kot v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju (%).

40 vsako od naslednjih trditev: Na splošno je lažje študirati za pridobitev kvalifikacije v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju kot v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
 III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da je na splošno lažje študirati za kvalifikacijo v splošnem izobraževanju kot v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Med anketiranci, ki poklicno izobraževanje in usposabljanje vidijo v pozitivni luči, jih 57 % meni tako, v primerjavi s 46 % tistih, ki v svoji državi poročajo o negativnem dojemanju.
- Anketiranci, ki imajo spolne poglede na naravoslovje, tehnologijo, inženirstvo in matematiko v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, se pogosteje strinjajo, da je lažje študirati za pridobitev kvalifikacije v splošnem sekundarnem izobraževanju. To vključuje tiste, ki: meni, da so področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, primernejša za moške (62 % v primerjavi z 41 %); meni, da so ženske manj spodbujene k sodelovanju na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezanih z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko (57 % v primerjavi s 46 %) ; menijo, da učitelji in svetovalci ne obravnavajo ustrezno spolne pristranskosti (64 % v primerjavi s 43 %); meni, da se moški na področju nege ali storitev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju soočajo s stigmo (62 % v primerjavi s 43 %) ; Ženske so kljub zanimanju za tehnične predmete (58 % v primerjavi s 43 %) usmerjene v splošno izobraževanje. Manjše razlike so opazne med anketiranci, ki menijo, da se moški z nizkimi akademskimi dosežki soočajo s pritiskom, naj izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje (57 % v primerjavi s 47 %), in ki menijo, da so spolni stereotipi okrepljeni z družinami, vrstniki in družbenimi mediji (57 % v primerjavi z 51 %).
- Med socialno-poklicnimi kategorijami obstajajo nekatere razlike, saj 59 % hišnih oseb meni, da je kvalifikacijo v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju lažje študirati kot poklicno izobraževanje in usposabljanje, v primerjavi s 43 % brezposelnih anketirancev.
- Po starosti ob koncu izobraževanja je ta delež 54 % med tistimi, ki so končali izobraževanje v starosti od 16 do 19 let, v primerjavi s 53 % med tistimi, ki še študirajo, in 51 % med tistimi, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj. Tisti, ki so nadaljevali izobraževanje po 20. letu starosti, beležijo najnižji delež, in sicer 49 %.
- Ni razlik glede na spol, starost ali predhodne izkušnje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

VB9.1 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Na splošno je lažje študirati za pridobitev kvalifikacije v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju kot v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju (% EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	52	36	12
Spol			
Človek	52	36	12
ženska	52	35	13
Starost			
15-24	53	40	7
25-39	52	39	9
40-54	52	38	10
>=55	52	31	17
Izobraževanje (konec)			
<=15	51	29	20
16-19	54	33	13
>=20	49	41	10
Še vedno študiram	53	38	9
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	51	40	9
Menedžerji/ menedžer	48	41	11
Drugi beli ovratniki	56	35	9
Delavci/delavke, ki	54	36	10
Hišne osebe	59	29	12
Brezposelni	43	42	15
Upokojen	51	30	19
Študenti	52	40	8
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	49	36	15
Majhno ali srednje veliko mesto	54	34	12
Veliko mesto	52	37	11
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	57	33	10
Negativno	46	44	10
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	53	36	11
Ne	52	35	13

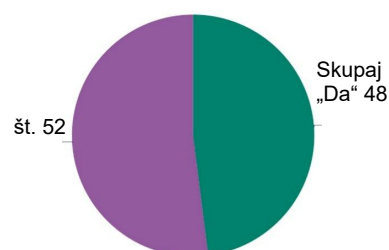
2. Izkušnje s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem vplivajo na izbiro poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Skoraj polovica državljanov EU ima izkušnje s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem

Skoraj polovica državljanov EU (48 %) se je v preteklosti, zdaj ali oboje, udeležila poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Večina teh anketirancev je v preteklosti sodelovala v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (41 %), medtem ko jih 5 % trenutno sodeluje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, 2 % pa v preteklosti in zdaj. Nekaj več kot polovica državljanov EU (52 %) se nikoli ni udeležila⁴¹ poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Glede na evropsko javnomnenjsko raziskavo Cedefop o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (2016) je⁴² 40 % anketirancev izbralo poklicno višjo sekundarno pot, 59 % pa splošno pot. Ti podatki odražajo takratno EU-28, vendar kljub temu zagotavljajo izhodišče za primerjavo rezultatov za leto 2025 (EU-27), ki kažejo večji delež z izkušnjami s poklicnim izobraževanjem.⁴³

VB1: Ali ste se v preteklosti ali zdaj že udeležili začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja na višji sekundarni ravni? (EU27) (v %)

41 QB1. Ali ste se v preteklosti ali zdaj že udeležili začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja na višji sekundarni ravni?

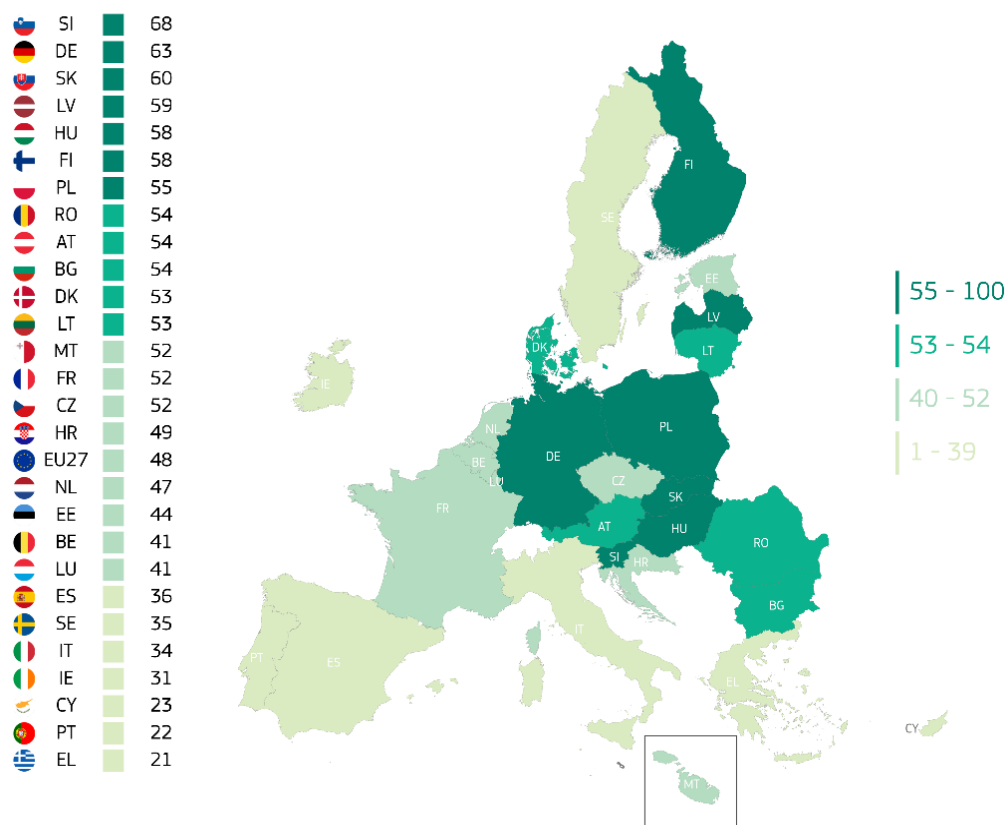
42 <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/55>

43 <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet>

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
 III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

Stopnje udeležbe se med državami članicami zelo razlikujejo. Najvišje ravni so zabeležene v Sloveniji (68 %), Nemčiji (63 %) in na Slovaškem (60 %), najnižje pa v Grčiji (21 %), na Portugalskem (22 %) in Cipru (23 %). V 15 državah članicah se je vsaj polovica anketirancev udeležila poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

VB1: Ali ste se v preteklosti ali zdaj že udeležili začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja na višji sekundarni ravni? – Skupaj „Da“ (EU27) (v %)

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

Socialno-demografska in vedenjska razčlenitev udeležbe v poklicnem izobraževanju in usposabljanju kaže naslednje:

■ Udeležba je najvišja med tistimi, ki so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let (54 %), sledijo pa tisti, ki so končali izobraževanje v starosti 20 let ali pozneje (51 %). Tisti, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj, beležijo izrazito nižjo stopnjo udeležbe (19 %).

■ Vzorci urbanizacije kažejo, da anketiranci na podeželskih območjih ali v vaseh beležijo višje stopnje udeležbe (52 %) kot anketiranci v velikih mestih (43 %).

■ Udeležba je 53 % med anketiranci, starimi od 25 do 39 let, in 52 % med anketiranci, starimi od 40 do 54 let, v primerjavi s 44 % med anketiranci, starimi 55 let in več. Za najmlajšo starostno skupino (15–24 let) ta delež znaša 46 %.

■ Med socialno-poklicnimi kategorijami obstajajo nekatere razlike, pri čemer so najvišje stopnje udeležbe zabeležene pri fizičnih delavcih (55 %), tesno pa jim sledijo samozaposlene osebe (52 %), drugi beli ovratniki (50 %) in vodstveni delavci (48 %).

■ Udeležba v poklicnem izobraževanju in usposabljanju je nekoliko višja pri moških (50 %) kot pri ženskah (46 %).

■ Udeležba je večja med anketiranci, ki pravijo, da se poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi obravnava pozitivno⁴⁴ (52 %), kot med tistimi, ki poročajo o negativnem dojemanju (42 %).

QB1 Ali ste se v preteklosti ali zdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja na višji sekundarni ravni? (v % EU)

	Skupaj „Da“	Ne	Ne vem več.
EU-27	48	52	0
spol			
Človek	50	50	0
ženska	46	54	0
Starost			
15-24	46	54	0
25-39	53	47	0
40-54	52	48	0
>=55	44	56	0
Izobraževanje (konec)			
<=15	19	80	1
16-19	54	46	0
>=20	51	49	0
Še vedno študiram	41	59	0
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	52	48	0
Menedžerji/ menedžer	48	52	0
Drugi beli ovratniki	50	50	0
Delavci/delavke, ki	55	45	0
Hišne osebe	34	66	0
Brezposelni	44	56	0
Upokojen	45	55	0
Študenti	42	58	0
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	52	48	0
Majhno ali srednje veliko mesto	49	51	0
Veliko mesto	43	57	0
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	52	48	0
Negativno	42	58	0

44 To temelji na vprašanju: Kako je po vašem mnenju videti začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje v (NAŠI DRŽAVI)?

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
 III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

Potreba po čimprejšnji zaposlitvi in zaslužku velja za glavni dejavnik, ki vpliva na izbiro poklicnega izobraževanja in usposabljanja med mladimi.

Na vprašanje o glavnih dejavnikih, ki vplivajo na to, da mladi danes izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja, več kot polovica državljanov EU (53 %) navaja potrebo ali željo po zaposlitvi in čimprejšnjem zaslužku.⁴⁵ Eden od petih (21 %) navaja tudi željo, da bi postal podjetnik ali samozaposlen. Poleg teh dveh dejavnikov odzivi sledijo padajočemu vrstnemu redu: nasveti staršev ali drugih družinskih članov (35 %), usmerjanje učiteljev ali šolskih svetovalcev (28 %), slaba šolska uspešnost ali razredi (28 %), delo, ki ga opravlja večina ljudi okoli njih (24 %), domnevni ugled ali družbeni status poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (16 %) ter vpliv družbenih medijev ali spletnih vsebin (14 %).

QB4. Kateri so po vašem mnenju glavni dejavniki, ki danes vplivajo na mlade, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja? (MAX. 3 OPOZORILA) (EU27) (v %)

⁴⁵ QB4. Kateri so po vašem mnenju glavni dejavniki, ki danes vplivajo na mlade, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja? (MAX. 3 OPOZORILA)

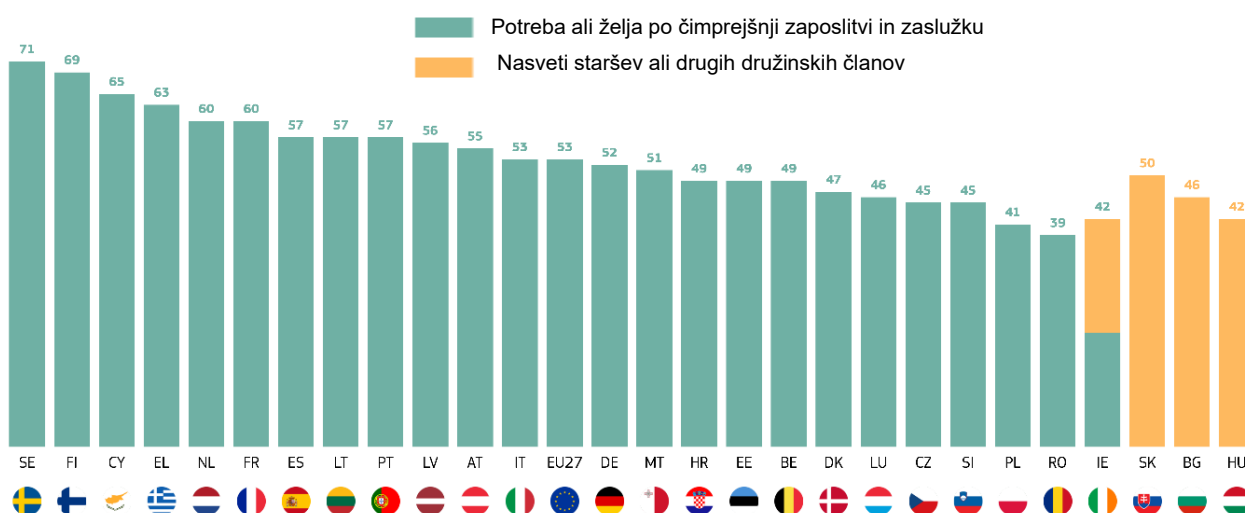
Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
 III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

Dojemanje dejavnikov, ki vplivajo na izbiro mladih, se med državami članicami razlikuje. Potreba ali želja po čimprejšnji zaposlitvi in zaslužku je najpogostejše navedena na Švedskem (71 %), Finskem (69 %), Cipru (65 %) in v Grčiji (63 %), najmanj pa na Madžarskem (38 %), v Romuniji (39 %), na Poljskem (41 %) ter v Bolgariji in na Slovaškem (obe 42 %).

Nasveti staršev ali drugih družinskih članov so najpogostejše navedeni na Slovaškem (50 %), v Bolgariji (46 %), Avstriji (44 %) in na Madžarskem (42 %), najmanj pa na Poljskem (25 %), Portugalskem (27 %) ter v Latviji in na Finskem (obe 28 %). Na Irskem sta potreba ali želja po čimprejšnji zaposlitvi in zaslužku ter nasvet staršev ali drugih družinskih članov prav tako navedena kot glavna dejavnika (obe 42 %).

Dejavniki, ki vplivajo na izbiro poklicnega izobraževanja in usposabljanja pred splošnim izobraževanjem: najvišji odgovor na poslanca

QB4: Kateri so po vašem mnenju glavni dejavniki, ki danes vplivajo na mlade, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja? (MAX. 3 OPOZORILA) (%)

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

Smernice učiteljev ali šolskih svetovalcev so najpogostejše navedene v Italiji (37 %), na Danskem (35 %) ter v Grčiji in na Slovaškem (obe 33 %), najmanj pa v Latviji (13 %), Litvi (15 %), na Finskem (17 %) in Poljskem (18 %).

Slaba šolska uspešnost ali razredi so najpogostejše navedeni v Grčiji (51 %), Litvi (46 %), na Švedskem (45 %) ter v Belgiji in na Cipru (obe 41 %), najmanj pa na Nizozemskem in v Bolgariji (obe 14 %), na Slovaškem (20 %) ter Hrvaškem in Malti (obe 21 %).

To, kar počne večina ljudi okoli sebe, najpogostejše navajajo na Finskem (40 %), Nizozemskem (39 %), v Avstriji (36 %) ter Bolgariji in na Slovaškem (obe 35 %), najmanj pogosto pa v Luksemburgu (13 %) ter Franciji in na Portugalskem (obe 14 %).

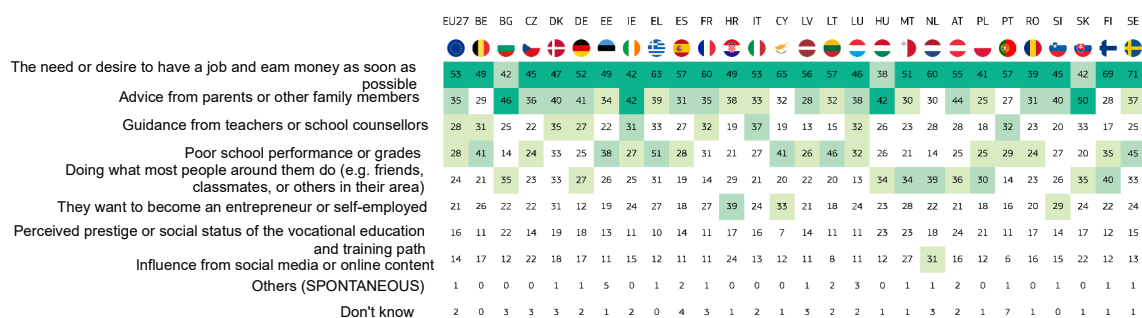
Želja po podjetništvu ali samozaposlitvi je najpogostejše navedena na Hrvaškem (39 %), Cipru (33 %), Danskem (31 %) in v Sloveniji (29 %), najmanj pa v Nemčiji (12 %), na Portugalskem (16 %) ter v Litvi, Španiji in na Poljskem (vseh 18 %).

Vpliv družbenih medijev ali spletnih vsebin se najpogostejše navaja na Nizozemskem (31 %), Malti (27 %), Hrvaškem (24 %) ter Češkem in Slovaškem (v obeh 22 %), najmanj pa na Portugalskem (6 %), v Litvi (8 %) ter Estoniji, Franciji in Španiji (v vseh 11 %).

Zaznan ugled ali socialni status poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja se najpogostejše navaja v Avstriji (24 %) ter na Malti in Madžarskem (v obeh 23 %), najmanj pogosto pa na Cipru (7 %), v Grčiji (10 %) ter Belgiji, Franciji, na Portugalskem in v Luksemburgu (v vseh 11 %).

Finančna motivacija je prevladujoči dejavnik izbire. V 24 državah članicah sta potreba ali želja po čimprejšnji zaposlitvi in zaslužku najpogostejše navedena dejavnika, ki segata od 71 % na Švedskem do 39 % v Romuniji v državah, kjer je ta država na prvem mestu. Starševsko svetovanje je glavni dejavnik v samo treh državah članicah: Slovaška (50 %), Bolgarija (46 %) in Madžarska (42 %). Na Irskem sta finančna motivacija in starševsko

svetovanje vezana na 42 %. Svetovanje učiteljem kljub temu, da ga je omenilo 28 % Evropejcev na splošno, nikoli ni glavni dejavnik v državi članici EU, pri čemer je največji delež v Italiji 37 %.

1st Most Frequently Mentioned Item
2nd Most Frequently Mentioned Item
3rd Most Frequently Mentioned Item

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
III. Razlike v podobi med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter splošnim izobraževanjem

Pri analizi dejavnikov, ki vplivajo na mlade po socialno-demografskih in vedenjskih kategorijah, je mogoče opaziti naslednje vzorce:

Potrebo ali željo po čimprejšnji zaposlitvi in zaslužku navaja približno polovica vseh anketirancev, pri čemer so razlike med spoloma minimalne (moški 52 %, ženske 53 %). Razlike po starosti so skromne in segajo od 51 % med osebami, starimi 55 let in več, do 55 % med osebami, starimi 25–39 let. Med socialno-poklicnimi kategorijami se bodo na to najverjetneje odzvali brezposelni (60 %), kar pomeni razliko v višini 11 odstotnih točk v primerjavi s hišnimi osebami⁴⁶ (49 %).

Nasveti staršev ali drugih družinskih članov ne kažejo razlik med spoloma, pri čemer tako moški kot ženske navajajo ta dejavnik na podobnih ravneh (35 %). Starostne razlike so pri tem pomembnejše: 31 % oseb, starih od 15 do 24 let, omenja ta dejavnik, med osebami, starimi 55 let in več, pa je ta delež narasel na 37 %. Vzorci izobraževanja razkrivajo, da tisti, ki so izobraževanje končali prej, bolj verjetno omenjajo ta dejavnik: 37 % tistih, ki so končali šolanje pri 15 letih ali prej, v primerjavi s 33 % tistih, ki so šolanje končali pri 20 letih ali več.

Smernice učiteljev ali šolskih svetovalcev na podobnih ravneh navajajo moški (28 %) in ženske (29 %). Odzivi v vseh starostnih skupinah ostajajo razmeroma stabilni, in sicer od 26 % med osebami, starimi od 15 do 24 let, do 29 % med osebami, starimi od 25 do 39 let in od 40 do 54 let. Izobrazba prav tako ne vpliva veliko na odzive, saj se omembe gibljejo od 27 % med tistimi, ki so zaključili izobraževanje pri starosti 15 let ali prej, do 29 % med tistimi, ki še študirajo.

Želja po podjetništvu ali samozaposlovanju se med demografskimi skupinami minimalno razlikuje, pri čemer ta dejavnik navaja približno vsak peti anketiranec. Razlike med spoloma so skromne (moški 22 %, ženske 20 %), po starosti pa je malo razlik, pri čemer se omembe gibljejo od 20 % do 22 %. Anketiranci, ki so samozaposleni, bodo to postavko verjetneje omenili kot katera koli druga poklicna kategorija.

Slabo šolsko uspešnost ali razrede podobno omenjajo tako moški kot ženske (oboje 28 %). Starostne razlike so precejšnje: tretjina oseb, starih od 15 do 24 let (33 %), navaja ta dejavnik, ki se je med osebami, starimi 55 let in več, zmanjšal na 26 %. Za to postavko obstajajo omejene razlike glede na doseženo izobrazbo. Med socialno-poklicnimi kategorijami brezposelni (35 %) in študenti (33 %) beležijo veliko večje deleže kot fizični delavci (25 %). Anketiranci, ki pravijo, da se poklicno izobraževanje in

usposabljanje v njihovi državi dojema negativno, pogosteje omenjajo ta dejavnik (34 %) kot tisti, ki navajajo, da ima poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi pozitivno podobo (26 %).

Delajte to, kar počne večina ljudi okoli vas: obstajajo minimalne razlike med spoloma za to postavko (moški 25 %, ženske 24 %). Razlike v starosti so skromne, čeprav anketiranci, stari od 25 do 39 let, to omenjajo nekoliko pogosteje (26 %) kot anketiranci, stari od 15 do 24 let (23 %). Izobraževalni vzorci kažejo, da tisti, ki so končali izobraževanje pri 20 letih ali pozneje, pogosteje omenjajo ta dejavnik (26 %) kot tisti, ki so končali izobraževanje prej (22 %).

Vpliv družbenih medijev ali spletnih vsebin ponovno kaže minimalne razlike po spolu (moški 14 %, ženske 15 %). Razlike po starosti so skromne, pri čemer se ocene gibljejo od 13 % med osebami, starimi 55 let in več, do 16 % med osebami, starimi od 15 do 24 let. Izobraževalni vzorci kažejo, da tisti, ki so končali izobraževanje pri starosti 20 let ali pozneje (16 %), navajajo ta dejavnik pogosteje kot tisti, ki so končali pri starosti 15 let ali prej (10 %).

Zaznan ugled ali socialni status poklicne poti izobraževanja in usposabljanja kaže minimalne razlike med večino skupin. Razlike med spoloma so skromne (moški 17 %, ženske 15 %), 16 % anketirancev pa to točko dosledno omenja v vseh starostnih kategorijah. Razlike v izobrazbi so opaznejše: pri tistih, ki so končali izobraževanje pri starosti 20 let ali več, je večja verjetnost, da bodo to točko omenili (18 %), kot pri tistih, ki so to storili pri starosti 15 let ali prej (12 %).

⁴⁶ Gospodinja je oseba, ki upravlja gospodinjstvo, npr. gospodinja ali gospodinja.

QB4 Kateri so po vašem mnenju glavni dejavniki, ki danes vplivajo na mlade, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja? (MAX. 3 OPOZORILA) (% – EU)

	Smernice učiteljev ali šolskih svetovalcev	Nasveti staršev ali drugih družinskih članov	Potreba ali želja po čimprejšnji zaposlitvi in zaslužku	Želijo postati podjetniki ali samozaposleni	Slaba šolska uspešnost ali razredi	Narediti to, kar počne večina ljudi okoli njih (npr. prijatelji, sošolci ali drugi na njihovem območju)	Vpliv družbenih medijev ali spletnih vsebin	Zaznan ugled ali socialni status poklicne poti izobraževanja in usposabljanja	Drugo (SPONTANEO US)	Ne vem več.
EU-27	28	35	53	21	28	24	14	16	1	2
Spol										
Človek	28	35	52	22	28	25	14	17	1	2
ženska	29	35	53	20	28	24	15	15	1	2
Starost										
15-24	26	31	54	21	33	23	16	16	1	1
25-39	29	33	55	22	27	26	15	16	1	1
40-54	29	35	53	21	28	24	15	16	1	2
>=55	28	37	51	20	26	24	13	16	1	3
Izobraževanje (konec)										
<=15	27	37	52	18	29	22	10	12	1	5
16-19	29	36	51	21	26	24	14	16	1	2
>=20	28	33	55	21	28	26	16	18	1	2
Še vedno študiram	29	31	55	21	34	22	15	13	2	2
Socialno-poklicna kategorija										
Samozaposleni	28	34	52	26	26	24	14	14	1	2
Menedžerji/ menedžer	30	35	53	19	29	27	18	19	1	1
Drugi beli ovrtniki	30	34	52	21	28	27	16	17	1	1
Delavci/delavke, ki	28	34	54	20	25	24	14	17	1	2
Hišne osebe	28	33	49	22	29	25	13	14	2	2
Brezposelni	25	33	60	20	35	25	12	13	1	3
Upokojen	28	38	51	20	26	22	12	15	1	4
Študenti	27	31	55	21	33	23	16	13	1	1
Subjektivna urbanizacija										
Podeželsko območje ali vas	26	35	51	20	27	25	14	16	1	3
Majhno ali srednje veliko mesto	30	34	52	22	28	23	15	15	1	2
Veliko mesto	28	35	56	19	28	25	15	17	1	2
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)										
Pozitivno	30	37	53	21	26	26	14	17	1	1
Negativno	26	30	53	21	34	23	17	14	1	1
Ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)										
Da	28	37	52	21	24	25	16	18	1	1
Ne	28	33	54	20	31	24	13	14	1	3

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

QB7.6. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Poklicno izobraževanje in usposabljanje ne zagotavlja dovolj prečnih spretnosti, kot sta komunikacija ali kritično razmišljanje (EU-27) (v %)

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja IV. Ovine za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

1. Izzivi, povezani z netehničnimi znanji in spretnostmi

Polovica državljanov EU meni, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ne zagotavlja dovolj prečnih spretnosti, kot sta komunikacija ali kritično razmišljanje

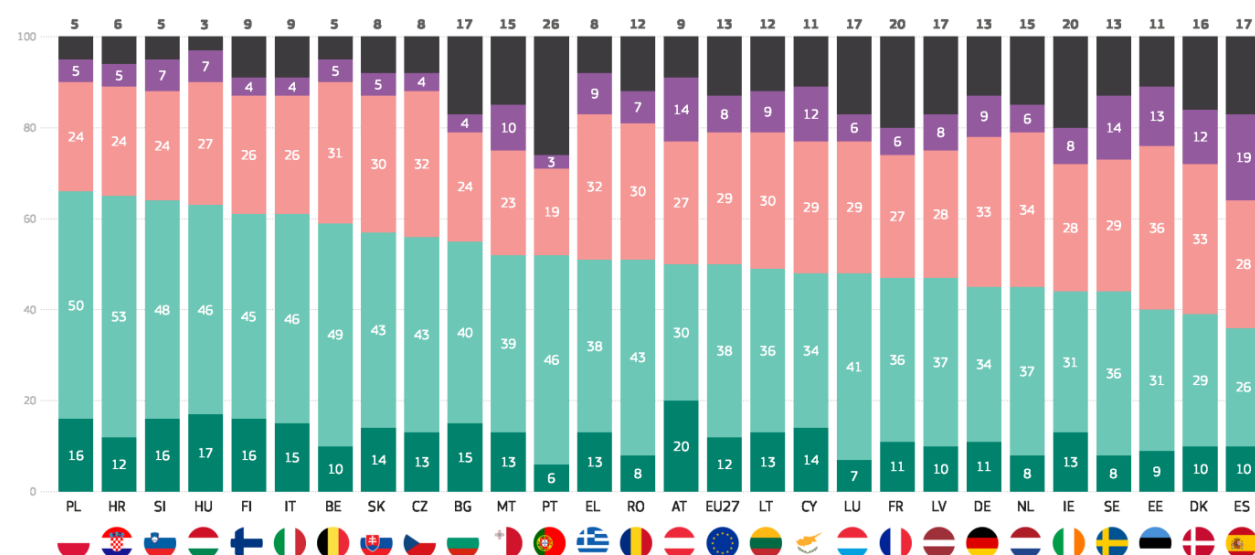
Po vsej Evropski uniji 50 % vprašanih meni, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ne zagotavlja dovolj prečnih spretnosti, kot sta komunikacija ali kritično razmišljanje, vključno z 12 % vprašanih, ki se s tem močno strinjajo, in 38 % vprašanih,⁴⁷ ki se s tem običajno strinjajo. Na splošno se 37 % vprašanih s to trditvijo ne strinja, 13 % pa jih tega ne ve.

Najvišje stopnje soglasja so bile zabeležene na Poljskem (66 %), Hrvaškem (65 %) in v Sloveniji (64 %), najnižje pa v Španiji (36 %), na Danskem (39 %), v Estoniji (40 %) ter na Irskem in Švedskem (v obeh 44 %).

V 24 državah članicah EU večina meni, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ne zagotavlja dovolj prečnih spretnosti. Samo v treh državah, Estoniji (49 %), Španiji (47 %) in na Danskem (45 %), se več anketirancev ne strinja, kot se strinja z izjavo.

V več državah članicah EU, vključno z Nemčijo, Nizozemsko in Avstrijo, so stališča bolj enakomerno razdeljena, pri čemer se tiste, ki se strinjajo z izjavo, gibljejo od 45 % do 50 %.

QB7.6. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Poklicno izobraževanje in usposabljanje ne zagotavlja dovolj prečnih spretnosti, kot sta komunikacija ali kritično razmišljanje (v %)

Močno se strinjam Težnja k strinjanju Nagnjeni k nestrinjanju Močno se ne strinjam Ne vem, če

47. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Poklicno izobraževanje in usposabljanje ne zagotavlja dovolj prečnih spretnosti, kot sta komunikacija ali kritično razmišljanje

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ne zagotavlja dovolj prečnih spretnosti, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi:

- Obstajajo zmerne razlike med socialno-poklicnimi kategorijami, pri čemer študenti in drugi pisarniški delavci najverjetneje menijo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ne zagotavlja dovolj prečnih spretnosti, kot sta komunikacija ali kritično razmišljanje (oboje 55 %), medtem ko brezposelni anketiranci beležijo precej nižje ravni (45 %).
- Po starosti ob koncu izobraževanja je to mnenje najbolj razširjeno med anketiranci, ki še vedno študirajo (54 %), sledijo pa jim tisti, ki so končali izobraževanje v starosti 20 let ali več, in tisti, stari od 16 do 19 let (oboje 51 %). Anketiranci, katerih izobraževanje se je končalo pri 15 letih ali prej, se s to izjavo najmanj strinjajo (45 %).
- Po starosti je to mnenje najbolj razširjeno med anketiranci, starimi od 25 do 39 let (54 %), sledijo pa jim anketiranci, stari od 15 do 24 let in od 40 do 54 let (oba 52 %). Najmanj razširjena je med osebami, starimi 55 let in več (48 %).
- Anketiranci, ki menijo, da učenci prejmejo dovolj informacij o poklicnem izobraževanju in usposabljanju, se pogosteje strinjajo z izjavo (55 %) kot tisti, ki menijo, da so informacije nezadostne (48 %).
- Pri udeležbi v poklicnem izobraževanju in usposabljanju obstajajo le minimalne razlike. Anketiranci, ki so se sami udeležili poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se le nekoliko bolj strinjajo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ne zagotavlja zadostnih prečnih spretnosti (53 %), kot tisti, ki nimajo izkušenj s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem (50 %).
- Kar zadeva njihovo podobo poklicnega izobraževanja in usposabljanja, je za anketirance, ki imajo pozitivno podobo poklicnega izobraževanja in usposabljanja, le malo bolj verjetno, da se strinjajo s to izjavo, kot za tiste, ki imajo negativno podobo (53 % v primerjavi s 50 %).
- Med spoloma ni razlik.

VB7.6 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Integrirano poklicno izobraževanje in usposabljanje ne zagotavlja dovolj prečnih spretnosti, kot sta komunikacija ali kritično razmišljanje (% v EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	50	37	13
spol			
Človek	52	36	12
ženska	50	37	13
Starost			
15-24	52	39	9
25-39	54	37	9
40-54	52	38	10
>=55	48	35	17
Izobraževanje (konec)			
<=15	45	33	22
16-19	51	37	12
>=20	51	38	11
Še vedno študiram	54	36	10
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	49	39	12
Menedžerji/ menedžer	51	38	11
Drugi beli ovratniki	55	36	9
Delavci/delavke, ki	52	38	10
Hišne osebe	49	36	15
Brezposelni	45	40	15
Upokojen	48	33	19
Študenti	55	36	9
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	49	38	13
Majhno ali srednje veliko mesto	52	35	13
Veliko mesto	51	37	12
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	53	37	10
Negativno	50	38	12
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	53	38	9
Ne	49	35	16

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

IV. Ovine za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Polovica državljanov EU meni, da programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja pogosto ne poučujejo osnovnih znanj in spretnosti, kot sta pismenost ali digitalna pismenost

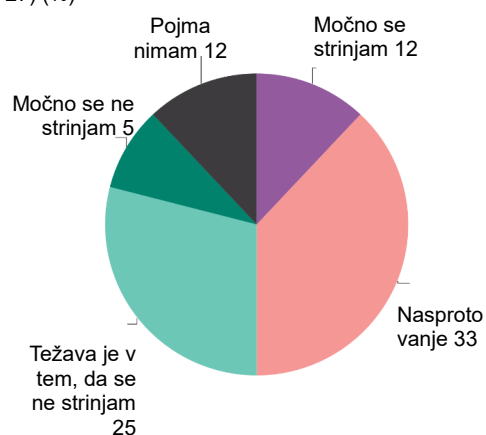
Po vsej Evropski uniji 50 % vprašanih meni, da programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja pogosto ne poučujejo osnovnih znanj in spretnosti, kot sta pismenost ali digitalna pismenost, vključno z 12 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 38 % tistih, ki se s tem običajno strinjajo.⁴⁸ Nasprotno pa se 38 % vprašanih s to trditvijo ne strinja, 12 % pa jih tega ne ve.

V 15 državah članicah se vsaj polovica anketirancev strinja z izjavo.

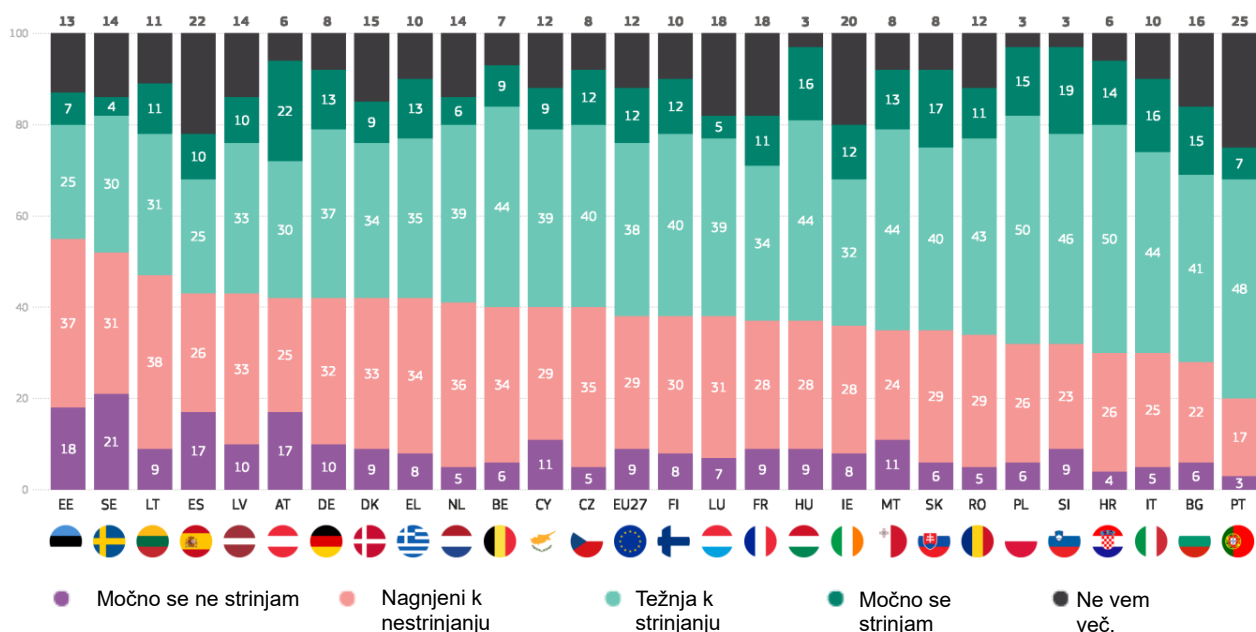
Dojemanje tega vprašanja se med državami članicami zelo razlikuje. Najvišje stopnje soglasja so bile zabeležene na Poljskem in v Sloveniji (obe 65 %), sledijo Hrvaška (64 %) ter Italija in Madžarska (obe 60 %). Najnižje ravni so bile zabeležene v Estoniji (32 %), na Švedskem (34 %) in v Španiji (35 %).

V državah članicah, v katerih so stališča bolj enakomerno razdeljena, je to mnenje 43 % na Danskem in v Latviji, 44 % na Irskem in v Luksemburgu ter 45 % na Nizozemskem.

VB7.7: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - Programi začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja pogosto ne poučujejo osnovnih znanj in spretnosti, kot sta pismenost ali digitalna pismenost (EU-27) (%)

QB7.7. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja pogosto ne poučujejo osnovnih znanj in spretnosti, kot sta pismenost ali digitalna pismenost. (%)

⁴⁸ QB7.7. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja pogosto ne poučujejo osnovnih znanj in spretnosti, kot sta pismenost ali digitalna pismenost.

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja pogosto ne poučujejo osnovnih znanj in spretnosti, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Po starosti ob koncu izobraževanja se anketiranci, ki so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let (53 %), najverjetneje strinjajo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje pogosto ni uspešno pri poučevanju osnovnih znanj in spretnosti, sledijo pa jim tisti, ki so končali izobraževanje v starosti 20 let ali več (50 %). Anketiranci, katerih šolanje se je končalo pri 15 letih ali prej, se najmanj strinjajo (44 %).
- Anketiranci, stari od 25 do 39 let, imajo najvišjo stopnjo strinjanja (53 %), sledijo pa jim anketiranci, stari od 40 do 54 let (52 %). Za osebe, stare 15–24 let, 55 let in več, je najmanj verjetno, da se bodo strinjale (oboje 49 %).
- Anketiranci, ki so nekoč sami obiskovali poklicno izobraževanje in usposabljanje, so nekoliko bolj verjetno zaskrbljeni (53 %) kot tisti, ki tega niso storili (48 %).
- Tisti, ki menijo, da učenci prejmejo dovolj informacij o priložnostih za poklicno izobraževanje in usposabljanje, bodo verjetneje rekli, da se v okviru poklicnega izobraževanja in usposabljanja ne poučujejo osnovna znanja in spretnosti (56 % v primerjavi s 45 %).
- Po priporočeni poti se anketiranci, ki bi priporočili splošno srednješolsko izobraževanje, pogosteje strinjajo s to izjavo (55 %) kot tisti, ki bi priporočili poklicno srednješolsko izobraževanje (51 %).
- Med spoloma ni razlik.

VB7.7 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Programi začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja pogosto ne poučujejo osnovnih spretnosti, kot sta pismenost ali digitalna pismenost (% EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	50	38	12
spol			
Človek	51	38	11
ženska	50	37	13
Starost			
15-24	49	42	9
25-39	53	39	8
40-54	52	39	9
>=55	49	34	17
Izobraževanje (konec)			
<=15	44	31	25
16-19	53	37	10
>=20	50	39	11
Še vedno študiram	48	43	9
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	51	40	9
Menedžerji/ menedžer	51	39	10
Drugi beli ovratniki	53	38	9
Delavci/delavke, ki	53	38	9
Hišne osebe	48	34	18
Brezposelni	46	40	14
Upokojen	49	33	18
Študenti	48	43	9
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	49	38	13
Majhno ali srednje veliko mesto	52	37	11
Veliko mesto	50	38	12
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	54	37	9
Negativno	48	41	11
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	53	39	8
Ne	48	36	16

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

QB5: Ali mi lahko poveste, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjo izjavo: V (NAŠI DRŽAVI) ljudje, ki se nameravajo odločiti za višje sekundarno izobraževanje, prejmejo dovolj informacij o možnostih za poklicno izobraževanje in usposabljanje. (EU27) (v %)

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja

IV. Ovine za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

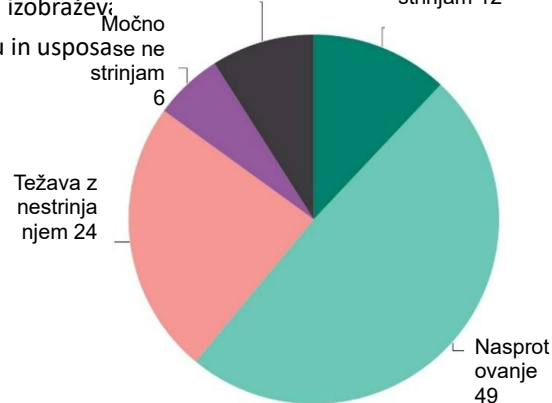
2. Izzivi, povezani s smernicami in spolnimi stereotipi

Šest od desetih državljanov EU pravi, da ljudje, ki se bodo odločili za srednješolsko izobraževanje, prejmejo dovolj informacij o možnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja

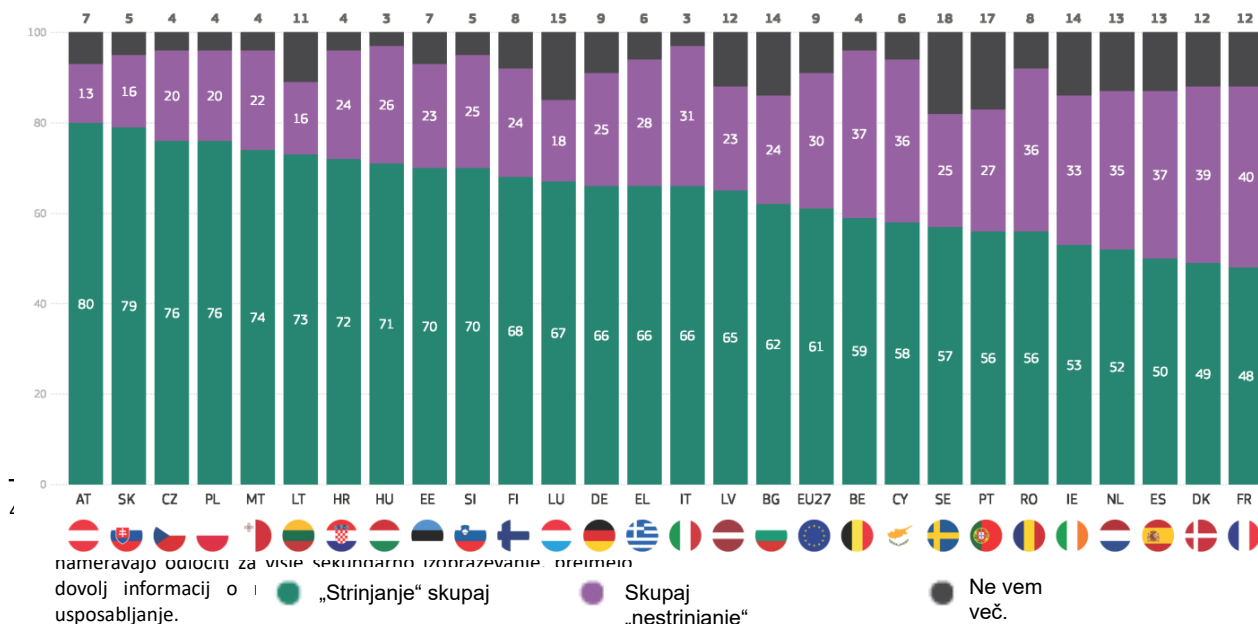
61 % državljanov po vsej Evropski uniji meni, da v njihovi državi ljudje, ki se bodo odločili za višje sekundarno izobraževanje, prejmejo dovolj informacij o možnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, od tega 12 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 49 % tistih, ki se s tem običajno strinjajo. Trije od desetih anketirancev se s tem ne strinjajo (30 %), 9 % pa jih ne ve.⁴⁹

V zvezi s kontekstom je bilo v raziskavi Cedefop iz leta 2016 (EU28) zastavljeno podobno, vendar ne enako vprašanje, ki je bilo osredotočeno na to, ali so ljudje dobili informacije, ko so se odločili za višjo sekundarno izbiro. Rezultati so v daljšem časovnem obdobju razmeroma stabilni: v tej raziskavi je 58 % vprašanih odgovorilo pritrdilno, 40 % jih je odgovorilo ne, 2 % pa jih ni vedelo.⁵⁰

QB5. Ali mi lahko poveste, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjo izjavo V {NAŠA DRŽAVA}. Ljudje, ki bodo izbrali svojo višjo sekundarno izobrazbo, prejmejo dovolj informacij o možnostih za poklicno izobraževanje in usposabljanje. (%)

V sedanjí raziskavi se mnenja med državami članicami razlikujejo. Najvišje ravni dogovora so bile zabeležene v Avstriji (80 %), na Slovaškem (79 %) ter Češkem in Poljskem (obe 76 %). Najnižje ravni so bile zabeležene v Franciji (48 %), na Danskem (49 %) in v Španiji (50 %). Opazen delež anketirancev je odgovoril „ne vem“, pri čemer so bile najvišje stopnje na Švedskem (18 %), Portugalskem (17 %) in v Luksemburgu (15 %).

50 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group2&question=Q21T2_Q&answer=Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Besedilo vprašanja se razlikuje od sedanjé raziskave, ki sprašuje o informacijah, ki so na voljo ljudem, ki se trenutno odločajo za višje sekundarno izobraževanje, medtem ko so anketiranci v postavki iz leta 2016 prosili, naj razmislijo o svojih preteklih izkušnjah. V6: „Ali ste bili v času, ko ste se odločali o izobraževanju v višjem sekundarnem izobraževanju, obveščeni o poklicnem izobraževanju?“

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da ljudje prejmejo dovolj informacij o možnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Anketiranci, ki poklicno izobraževanje in usposabljanje v svoji državi vidijo v pozitivni luči, se veliko pogosteje strinjajo, da je na voljo dovolj informacij o teh priložnostih (74 %), v primerjavi s 36 % tistih, ki navajajo, da ima poklicno izobraževanje in usposabljanje negativno podobo.
- Podobno anketiranci z ugodnim mnenjem o kakovosti in priložnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja na splošno veliko pogosteje menijo, da je na voljo dovolj informacij. To velja za tiste, ki: meni, da poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča visokokakovostno učenje (69 % v primerjavi s 44 %); pravijo, da so učitelji v poklicnem izobraževanju in usposabljanju usposobljeni (67 % v primerjavi s 43 %); se strinjajo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobne infrastrukture (67 % v primerjavi s 45 %) in da poklicno izobraževanje in usposabljanje poučuje tehnične spretnosti (65 % v primerjavi s 43 %); meni, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja priložnosti za študij v tujini (69 % v primerjavi s 52 %) in pot do univerzitetnega študija (67 % v primerjavi s 54 %). Uporablja se tudi za tiste, ki menijo, da nimajo pomanjkanja prečnih spretnosti (67 % v primerjavi s 61 %) ali osnovnih spretnosti (68 % v primerjavi s 59 %).
- Obstaja nekaj pomembnih razlik glede na socialno-poklicno kategorijo: 65 % drugih neformalnih delavcev meni, da ljudje, ki se bodo odločili za višje sekundarno izobraževanje, prejmejo dovolj informacij o možnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, v primerjavi s 50 % brezposelnih anketirancev.
- Anketiranci, ki so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let, se bodo najverjetneje strinjali (63 %). Za tiste, katerih šolanje se je končalo, ko so bili stari 15 let ali manj, je najmanj verjetno, da bodo to storili (58 %).
- Ni razlik glede na spol ali starost.

QB5 Ali mi lahko poveste, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjo izjavo: V (NAŠI DRŽAVI) ljudje, ki se nameravajo odločiti za višje sekundarno izobraževanje, prejmejo dovolj informacij o možnostih za poklicno izobraževanje in usposabljanje. (v % EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	61	30	9
spol			
Človek	61	30	9
ženska	61	31	8
Starost			
15-24	61	37	2
25-39	61	34	5
40-54	62	30	8
>=55	61	26	13
Izobraževanje (konec)			
<=15	58	25	17
16-19	63	29	8
>=20	61	32	7
Še vedno študiram	61	37	2
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	58	34	8
Menedžerji/ menedžer	62	31	7
Drugi beli ovratniki	65	29	6
Delavci/delavke, ki	63	30	7
Hišne osebe	58	33	9
Brezposelni	50	40	10
Upokojen	61	25	14
Študenti	60	38	2
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	61	29	10
Majhno ali srednje veliko mesto	60	32	8
Veliko mesto	63	29	8
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	74	19	7
Negativno	36	57	7
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	65	28	7
Ne	58	32	10

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

IV. Ovine za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

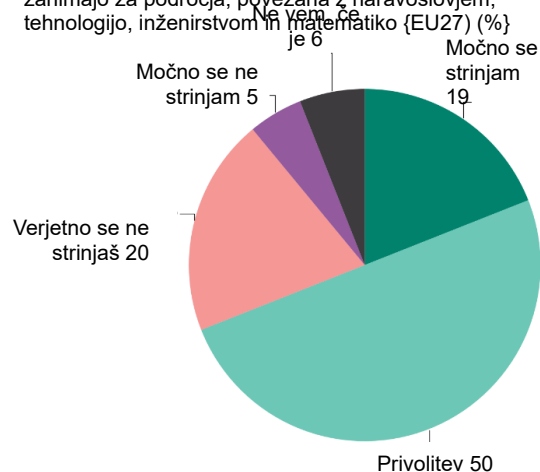
Približno sedem od desetih državljanov EU pravi, da lahko družine in šole manj spodbujajo ženske, ki se zanimajo⁵¹ za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, kot moške.

69 % državljanov EU po vsej Evropski uniji meni, da družine in šole manj spodbujajo ženske, ki se zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko,⁵² kot moške, ki se zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, vključno z 19 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 50 % tistih, ki se s tem strinjajo. Vsak četrti (25 %) se s tem ne strinja, medtem ko jih 6 % tega ne ve.

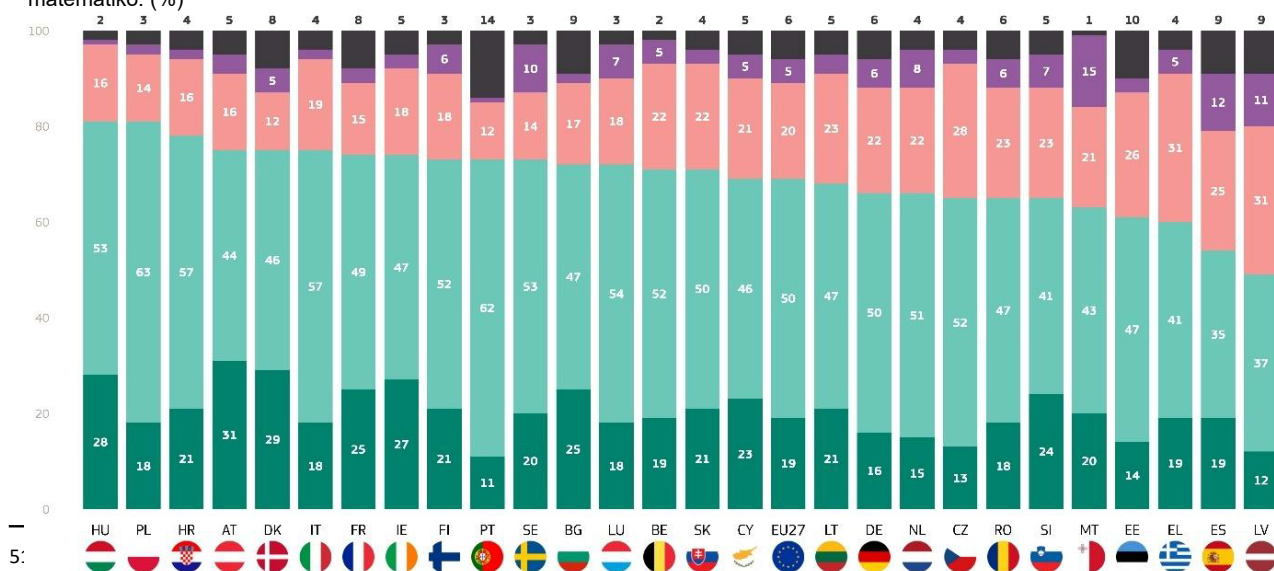
Mnenja se med državami članicami razlikujejo. Najvišje ravni soglasja so bile zabeležene na Madžarskem in Poljskem (obe 81 %) ter Hrvaškem (78 %). Najnižje ravni so bile zabeležene v Latviji (49 %), Španiji (54 %) in Grčiji (60 %).

V 25 državah članicah je vsaj šest od desetih anketirancev navedlo, da lahko družine in šole manj spodbujajo ženske, ki se zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, kot moške, ki se zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko.

QB10.2: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Ženske, ki se zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju, lahko prejmejo manj spodbud od družin in šol kot moški, ki se zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko (EU27) (%)

QB10.2. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Ženske, ki se v poklicnem izobraževanju in usposabljanju zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, lahko družine in šole manj spodbujajo kot moške, ki se zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko. (%)

52 QB10.2 Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Ženske, ki se v poklicnem izobraževanju in usposabljanju zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, lahko družine in šole manj spodbujajo kot moške, ki se zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko.

Močno se strinjam Težnja k strinjanju Nagnjeni k nestrinjanju Močno se ne strinjam Ne vem, če

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da so lahko ženske, ki jih zanimajo področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, manj spodbudne kot moški, se razlikuje glede na socialno-demografske dejavnike, kot sledi.

- Po starosti ob koncu izobraževanja anketiranci, ki še vedno študirajo, najverjetneje menijo, da so ženske, ki se zanimajo za področja poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, manj spodbudne kot moški (73 %), medtem ko se s tem strinja 71 % tistih, ki so zaključili izobraževanje v starosti nad 20 let, in 69 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti od 16 do 19 let. Ta delež se je zmanjšal na 63 % pri anketirancih, ki so zaključili izobraževanje v starosti 15 let ali manj.
- Po socialno-poklicnih kategorijah obstajajo nekatere razlike, saj se s tem mnenjem strinja 74 % samozaposlenih anketirancev in 72 % študentov v primerjavi s 66 % hišnih oseb.
- Po starosti je ta delež 72 % med anketiranci, starimi od 15 do 24 let, v primerjavi z 68 % med anketiranci, starimi 55 let in več.
- Med spoloma ni razlik.

VB10.2 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Ženske, ki se zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju, lahko družine in šole manj spodbujajo kot moške, ki se zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko (% EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	69	25	6
Spol			
Človek	69	25	6
ženska	69	25	6
Starost			
15-24	72	24	4
25-39	72	24	4
40-54	69	27	4
>=55	68	24	8
Izobraževanje (konec)			
<=15	63	24	13
16-19	69	26	5
>=20	71	25	4
Še vedno študiram	73	22	5
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	74	22	4
Menedžerji/ menedžer	70	26	4
Drugi beli ovratniki	70	26	4
Delavci/delavke, ki	70	25	5
Hišne osebe	66	29	5
Brezposelni	70	24	6
Upokojen	67	24	9
Študenti	72	24	4
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	68	26	6
Majhno ali srednje veliko mesto	70	24	6
Veliko mesto	71	23	6
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	70	26	4
Negativno	72	24	4
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Da	71	25	4
Ne	68	25	7

IV. Ovine za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

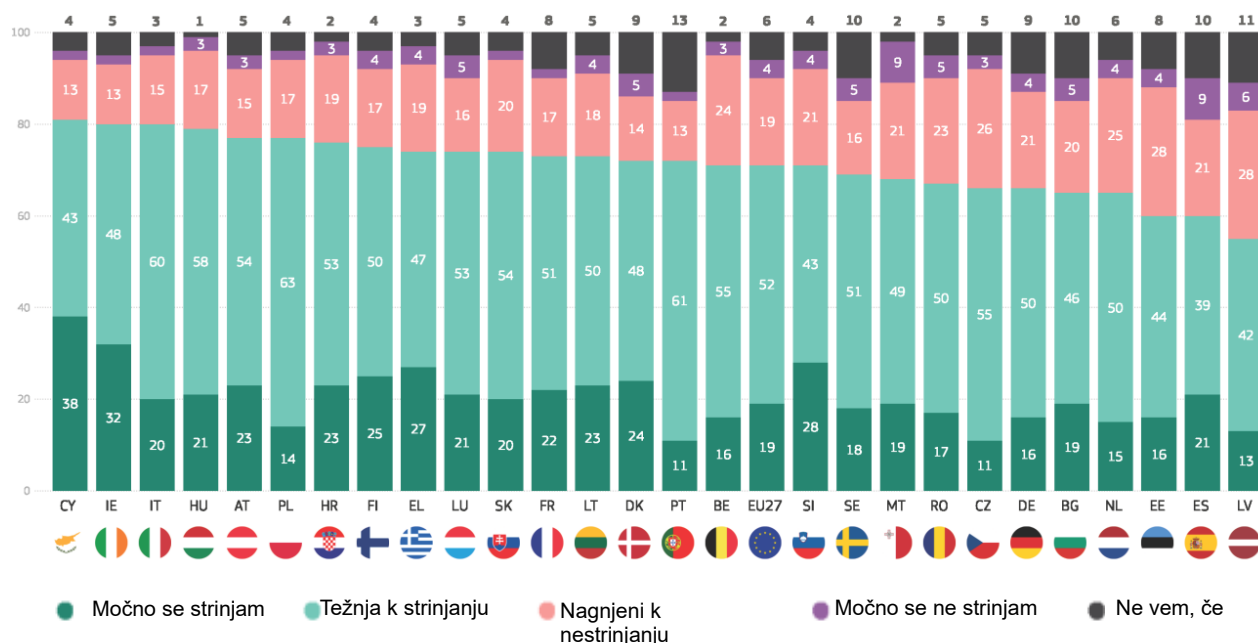
Približno sedem od desetih državljanov EU pravi, da se ženske pogosto spodbujajo k splošnemu izobraževanju, čeprav izražajo zanimanje za tehnične predmete.

71 % državljanov EU po vsej Evropski uniji meni, da se ženske pogosto spodbujajo k splošnemu izobraževanju, čeprav izražajo zanimanje za tehnične, praktične in praktične predmete, vključno z 19 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 52 % tistih, ki se s tem strinjajo.⁵³ Približno vsak četrti (23 %) se s tem ne strinja, medtem ko jih 6 % tega ne ve.

Večina anketirancev se strinja s to izjavo v vseh državah članicah. Vendar se ravni soglasja med državami članicami razlikujejo. Najvišje ravni so bile zabeležene na Cipru (81 %), v Italiji in na Irskem (v obeh 80 %) ter na Madžarskem (79 %). Najnižje ravni so v Latviji (55 %) ter Španiji in Estoniji (obe 60 %).

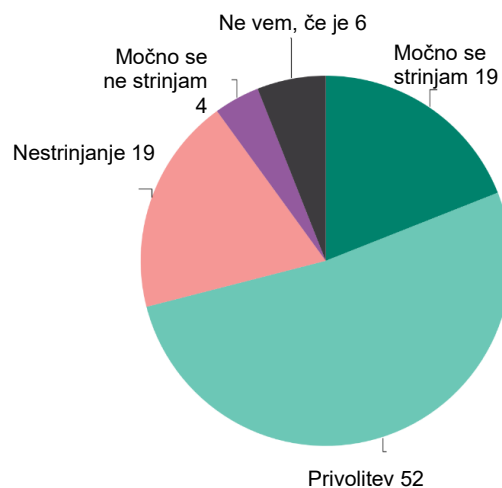
V 17 državah članicah se vsaj sedem od desetih vprašanih strinja, da se ženske pogosto spodbujajo k splošnemu izobraževanju, čeprav so izrazile zanimanje za tehnične predmete.

QB11.1. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Ženske se pogosto spodbujajo k splošnemu izobraževanju, čeprav izražajo zanimanje za tehnične, praktične in praktične predmete. (%)

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da se ženske

QB11.1: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - Ženske se pogosto spodbujajo k splošnemu izobraževanju, čeprav izražajo zanimanje za tehnične, praktične in praktične predmete (EU27) (%)

pogosto spodbujajo k splošnemu izobraževanju, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike,

kot sledi.

■ Po starosti ob koncu izobraževanja anketiranci, ki so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let ali v starosti 20 let ali pozneje, najverjetneje verjamejo, da so ženske kljub zanimanju za tehnične predmete pogosto usmerjene v splošno izobraževanje (oboje 71

⁵³ QB11.1. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Ženske se pogosto spodbujajo k splošnemu izobraževanju, čeprav izražajo zanimanje za tehnične, praktične in praktične predmete.

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

%). Ta številka se zmanjša na 68 % med tistimi, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj. Največ jih je med tistimi, ki še študirajo (74 %).

- Med socialno-poklicnimi kategorijami so skromne razlike, saj se s tem mnenjem strinja 74 % študentov v primerjavi z 68 % vodstvenih delavcev in brezposelnih anketirancev.
- Urbanizacija vpliva na odzive na tem področju, saj se 74 % vprašanih v velikih mestih strinja, da ženske prejemajo manj spodbud za vključitev v tehnične predmete kot moški, v primerjavi z 68 % na podežlju ali v vaseh.
- Po starosti se to mnenje zmanjšuje s 74 % anketirancev, starih od 15 do 24 let, na 73 % anketirancev, starih od 25 do 39 let, 70 % anketirancev, starih od 40 do 54 let, in 69 % anketirancev, starih 55 let in več.
- Ni razlik glede na spol ali predhodne izkušnje s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem.

VB11.1 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Ženske se pogosto spodbujajo k splošnemu izobraževanju, čeprav izražajo zanimanje za tehnične, praktične in praktične predmete (% EU).

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	71	23	6
Spol			
Človek	71	22	7
ženska	71	23	6
Starost			
15-24	74	22	4
25-39	73	22	5
40-54	70	24	6
>=55	69	22	9
Izobraževanje (konec)			
<=15	68	20	12
16-19	71	22	7
>=20	71	24	5
Še vedno študiram	74	21	5
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	72	22	6
Menedžerji/ menedžer	68	26	6
Drugi beli ovratniki	72	23	5
Delavci/delavke, ki	72	23	5
Hišne osebe	72	22	6
Brezposelni	68	23	9
Upokojen	69	21	10
Študenti	74	22	4
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	68	25	7
Majhno ali srednje veliko mesto	71	22	7
Veliko mesto	74	20	6
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	72	23	5
Negativno	71	24	5
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	72	22	6
Ne	70	22	8

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

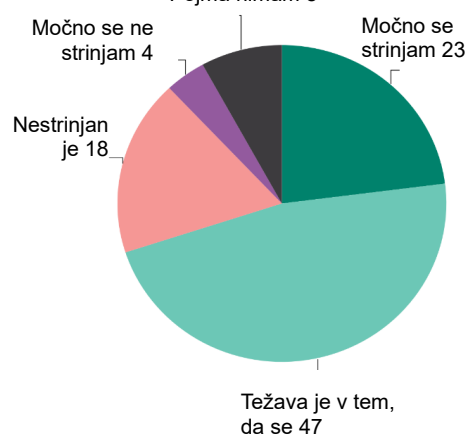
Sedem od desetih državljanov EU pravi, da se moški, ki niso visokošolsko izobraženi, soočajo z večjim pritiskom, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja, kot ženske.

70 % državljanov EU po vsej Evropski uniji pravi, da se moški, ki niso visokošolsko izobraženi, soočajo z večjim pritiskom, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje pred splošnim izobraževanjem, kot ženske, vključno s 23 %, ki se s tem močno strinjajo, in 47 %, ki se s tem običajno strinjajo.⁵⁴ Približno četrtina (22 %) se s tem ne strinja, 8 % pa jih tega ne ve.

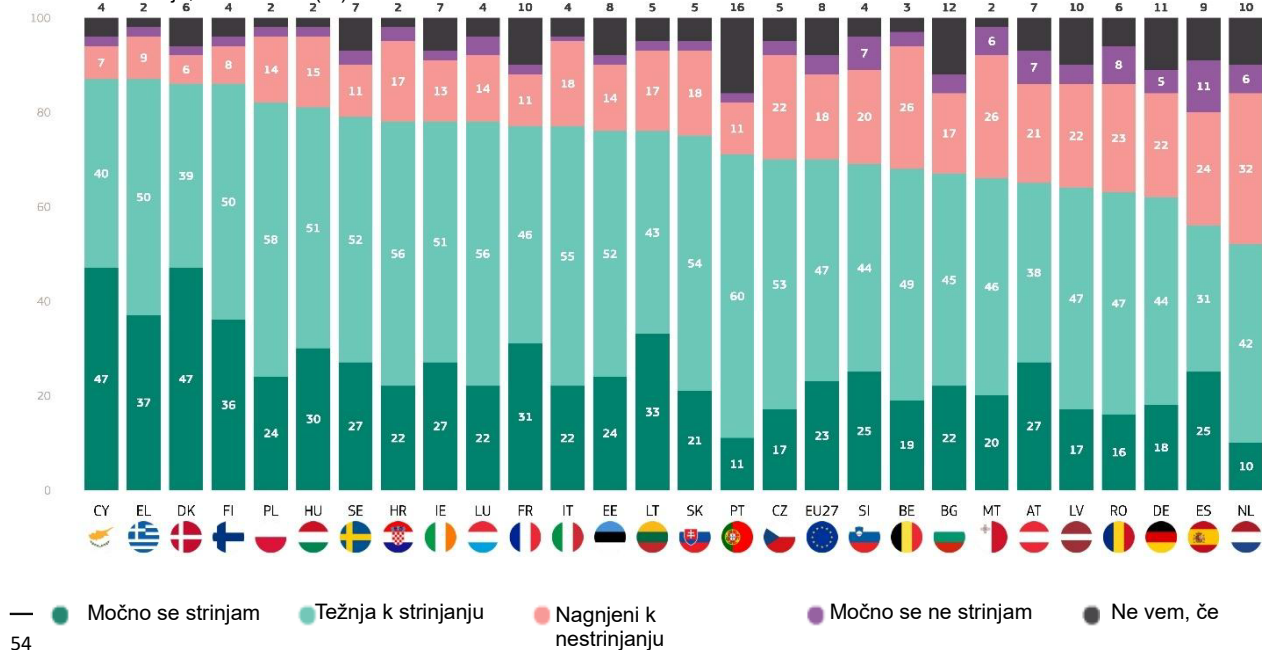
Večina anketirancev se strinja s to izjavo v vseh državah članicah. Vendar se ravni soglasja na tem področju med državami članicami zelo razlikujejo. Najvišje ravni soglasja so bile zabeležene v Grčiji in na Cipru (obe 87 %) ter na Danskem (86 %). Najnižje ravni so na Nizozemskem (52 %), v Španiji (56 %) in Nemčiji (62 %).

V 17 državah članicah se vsaj sedem od desetih vprašanih strinja, da se moški, ki akademsko niso uspešni, soočajo z večjim pritiskom, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje, kot ženske.

VB 11.2: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Moški, ki ne dosegajo visokih akademskih uspehov, se soočajo z večjim pritiskom, da izberejo začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja, kot ženske (EU-27) (v %)

QB11.2. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Moški, ki ne dosegajo visokih akademskih uspehov, se soočajo z večjim pritiskom, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja, kot ženske. (%)

54 vsako od naslednjih trditev: Moški, ki ne dosegajo visokih akademskih uspehov, se soočajo z večjim pritiskom, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja, kot ženske.

IV. Ovine za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da se moški, ki niso visokošolsko izobraženi, soočajo z večjim pritiskom kot ženske, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Anketiranci, ki menijo, da so učenci z visoko uspešnostjo - usmerjeni k splošnemu izobraževanju, se bolj verjetno strinjajo s tem stališčem (76 % v primerjavi s 54 %). Podoben vzorec se pojavlja pri tistih, ki menijo, da ima splošna izobrazba boljšo podobo (76 % v primerjavi z 58 %), ki menijo, da je splošna izobrazba lažja (79 % v primerjavi s 65 %), in ki menijo, da so programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja vključujoči (76 % v primerjavi s 67 %).
- Anketiranci, ki so kot dejavnik pri izbiri poklicnega izobraževanja in usposabljanja izbrali „slabo uspešnost“, se s to izjavo pogostejše strinjajo kot tisti, ki je niso izbrali (76 % v primerjavi z 68 %).
- Glede na starost ob koncu izobraževanja se anketiranci najbolj strinjajo, da se moški z nižjo akademsko uspešnostjo soočajo z večjim pritiskom pri izbiri poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot ženske, in sicer tisti, ki so končali izobraževanje pri 20 letih ali pozneje, in tisti, ki še vedno študirajo (oboje 72 %), sledijo pa jim tisti, ki so končali izobraževanje v starosti od 16 do 19 let (70 %). Najmanj verjetno je, da se bodo strinjali tisti, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj (66 %).
- Urbanizacija ima pri tem majhno vlogo: S to trditvijo se strinja 73 % vprašanih v velikih mestih v primerjavi z 69 % na podeželju ali v vaseh.
- Obstajajo minimalne razlike glede na socialno-poklicno kategorijo. Pri brezposelnih anketirancih je nekoliko večja verjetnost, da se bodo strinjali (73 %), kot pri drugih kategorijah (70–72 %).
- Ni razlik glede na spol in starost.

VB11.2 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Moški, ki ne dosegajo visokih akademskih uspehov, se soočajo z večjim pritiskom, da izberejo začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja, kot ženske (% v EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	70	22	8
Spol			
Človek	71	22	7
ženska	70	22	8
Starost			
15-24	71	24	5
25-39	72	22	6
40-54	70	24	6
>=55	70	21	9
Izobraževanje (konec)			
<=15	66	21	13
16-19	70	23	7
>=20	72	22	6
Še vedno študiram	72	22	6
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	70	23	7
Menedžerji/ menedžer	70	23	7
Drugi beli ovratniki	72	22	6
Delavci/delavke, ki	71	23	6
Hišne osebe	70	24	6
Brezposelni	73	21	6
Upokojen	70	19	11
Študenti	70	25	5
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	69	22	9
Majhno ali srednje veliko mesto	70	23	7
Veliko mesto	73	21	6
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	71	23	6
Negativno	72	23	5
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	71	23	6
Ne	71	21	8

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

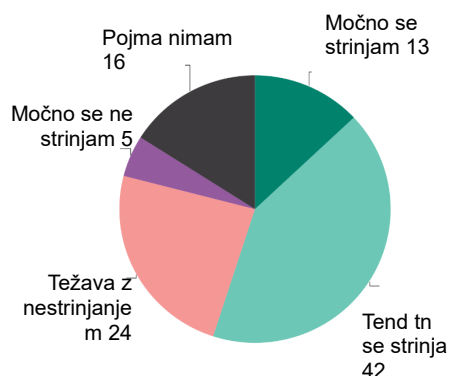
Več kot polovica državljanov EU meni, da učitelji in svetovalci ne obravnavajo ustrezno spolne pristranskosti, preden učenci izberejo med splošnim in poklicnim izobraževanjem

Po vsej Evropski uniji 55 % državljanov EU meni, da učitelji in svetovalci ne obravnavajo ustrezno spolne pristranskosti, preden se učenci odločijo med splošnim in poklicnim izobraževanjem, vključno s 13 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 42 % tistih, ki se s tem običajno strinjajo.⁵⁵ Skoraj tretjina (29 %) se s tem ne strinja, 16 % pa jih tega ne ve.

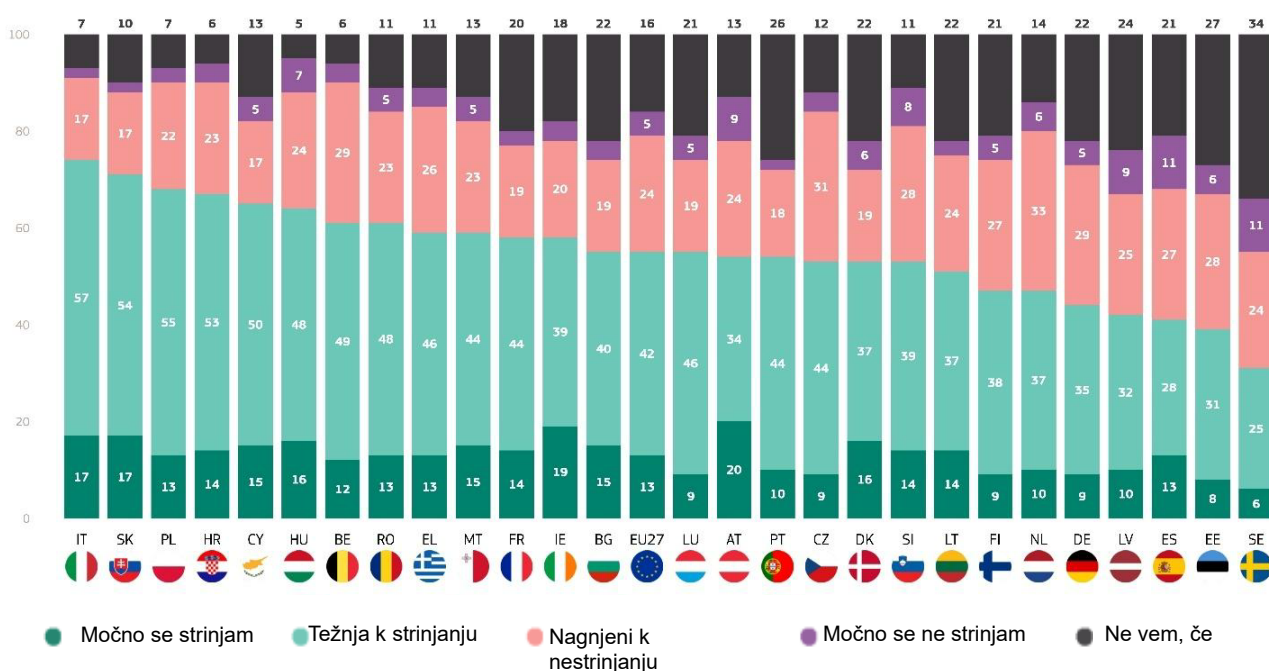
Mnenja se med državami članicami razlikujejo. Najvišje stopnje strinjanja so zabeležene v Italiji (74 %), na Slovaškem (71 %) in Poljskem (68 %). Najnižje ravni so bile zabeležene na Švedskem (31 %), v Estoniji (39 %) in Španiji (41 %).

V 20 državah članicah se vsaj polovica anketirancev strinja, da spolna pristranskost ni ustrezno obravnavana.

QB11.3. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Učitelji in svetovalci za usmerjanje ne obravnavajo ustrezno spolne pristranskosti, preden se učenci odločijo med splošnim in poklicnim izobraževanjem. (EU27) (v %)

QB11.3. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Učitelji in svetovalci za usmerjanje ne obravnavajo ustrezno spolne pristranskosti, preden se učenci odločijo med splošnim in poklicnim izobraževanjem. (%)

⁵⁵ QB11.3. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Učitelji in svetovalci za usmerjanje ne obravnavajo ustrezno spolne pristranskosti, preden se učenci odločijo med splošnim in poklicnim izobraževanjem.

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da spolna pristranskost ni ustrezno obravnavana, ko se učenci odločijo, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Po socialno-poklicnih kategorijah obstajajo nekatere razlike, saj se s tem mnenjem strinja 61 % študentov v primerjavi s 50 % upokojenih anketirancev.
- Po starosti se sporazum zmanjša z 62 % med anketiranci, starimi od 15 do 24 let, na 52 % med anketiranci, starimi 55 let in več.
- Po starosti ob koncu izobraževanja 57 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti od 16 do 19 let, in 54 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti 20 let ali pozneje, meni, da učitelji in svetovalci ne obravnavajo ustrezno spolne pristranskosti, preden učenci izberejo med splošnim in poklicnim izobraževanjem. Ta delež znaša 50 % za osebe, ki so končale šolanje v starosti 15 let ali manj. Najvišjo raven dosega med Evropejci, ki še študirajo (61 %).
- Anketiranci, ki bi priporočili splošno srednješolsko izobraževanje, se nekoliko bolj kot tisti, ki so naklonjeni poklicnemu izobraževanju (60 % v primerjavi s 56 %), strinjajo, da spolna pristranskost ni ustrezno obravnavana.
- Med spoloma ni razlik.

VB11.3 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Učitelji in svetovalci za usmerjanje ne obravnavajo ustrezno spolne pristranskosti, preden se učenci odločijo med splošnim in poklicnim izobraževanjem (% EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	55	29	16
spol			
Človek	55	29	16
ženska	55	29	16
Starost			
15-24	62	29	9
25-39	58	30	12
40-54	56	30	14
>=55	52	26	22
Izobraževanje (konec)			
<=15	50	24	26
16-19	57	28	15
>=20	54	31	15
Še vedno študiram	61	28	11
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	56	30	14
Menedžerji/ menedžer	54	31	15
Drugi beli ovratniki	58	29	13
Delavci/delavke, ki	57	29	14
Hišne osebe	57	27	16
Brezposelni	51	32	17
Upokojen	50	26	24
Študenti	61	29	10
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	52	31	17
Majhno ali srednje veliko mesto	56	28	16
Veliko mesto	58	27	15
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	57	29	14
Negativno	56	30	14
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	57	28	15
Ne	54	29	17

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

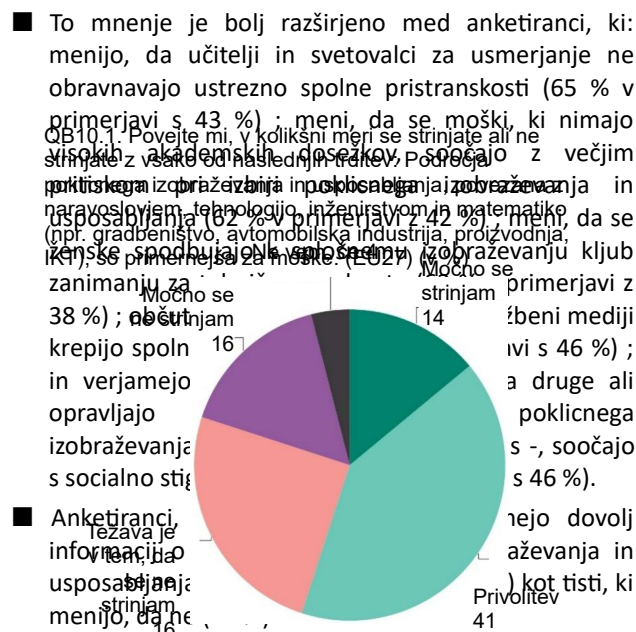
Več kot polovica državljanov EU meni, da so področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, v poklicnem izobraževanju in usposabljanju primernejša za moške

Po vsej Evropski uniji 55 % državljanov EU meni, da so področja poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, kot so gradbeništvo, avtomobilska industrija, proizvodnja in IKT, primernejša za moške, vključno s 14 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 41 % tistih, ki se s tem običajno strinjajo.⁵⁶ Na splošno se 41% ne strinja, 4% pa ne ve.

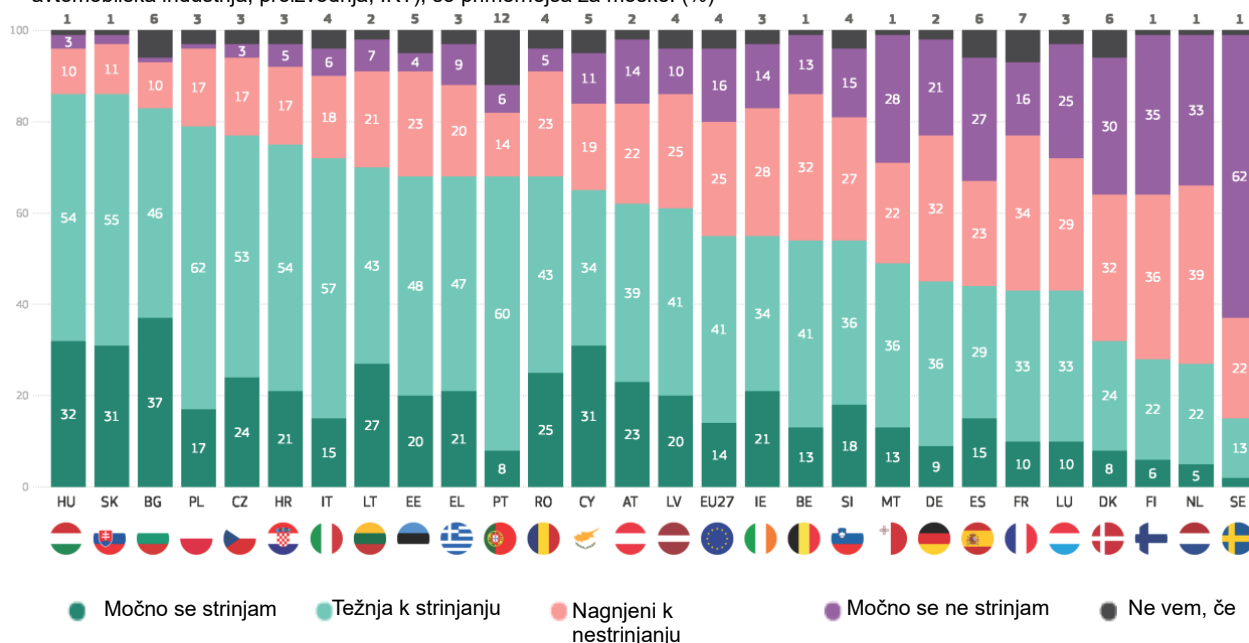
V 18 državah članicah se vsaj polovica vprašanih strinja, da so področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, primernejša za moške.

Mnenja se med državami članicami razlikujejo. Najvišje ravni soglasja so bile zabeležene na Madžarskem in Slovaškem (obe 86 %) ter v Bolgariji (83 %). Najnižje ravni so bile zabeležene na Švedskem (15 %), Nizozemskem (27 %) in Finskem (28 %).

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da so področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, primernejša za moške, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

QB10.1. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Področja poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko (npr. gradbeništvo, avtomobilska industrija, proizvodnja, IKT), so primernejša za moške. (%)

■ Skoraj dve tretjini anketirancev (60 %), ki poročajo, da se poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi dojema pozitivno, se strinjata, da so področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, primernejša za moške, v primerjavi s 47 % tistih, ki poročajo o negativnem dojemanju.

56 QB10.1. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Področja poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko (npr. gradbeništvo, avtomobilska industrija, proizvodnja, IKT), so primernejša za moške.

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

- Obstaja nekaj presenetljivih razlik po socialno-poklicnih kategorijah, pri čemer hišne osebe najverjetneje menijo, da so področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, v poklicnem izobraževanju in usposabljanju primernejša za moške (63 %) v primerjavi s 47 % vodstvenih delavcev.
- Po starosti ob koncu izobraževanja je to mnenje najbolj razširjeno med tistimi, ki so končali izobraževanje v starosti od 16 do 19 let (62 %), sledijo pa jim tisti, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj (59 %). Najnižjo stopnjo strinjanja so zabeležili tisti, ki so izobraževanje nadaljevali tudi po 20. letu starosti (47 %), medtem ko je pri anketirancih, ki še študirajo, ta delež 50 %.
- Stališče, da so področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, v poklicnem izobraževanju in usposabljanju primernejša za moške, je nekoliko bolj razširjeno med moškimi (58 %) kot med ženskami (53 %).
- Ni razlik glede na starost ali predhodno udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

VB10.1 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju (npr. gradbeništvo, avtomobilska industrija, proizvodnja, IKT) so primernejša za moške (% v EU).

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	55	41	4
Spol			
Človek	58	38	4
ženska	53	43	4
Starost			
15-24	55	42	3
25-39	55	43	2
40-54	56	41	3
>=55	55	39	6
Izobraževanje (konec)			
<=15	59	31	10
16-19	62	35	3
>=20	47	50	3
Še vedno študiram	50	47	3
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	58	39	3
Menedžerji/ menedžer	47	50	3
Drugi beli ovratniki	60	37	3
Delavci/delavke, ki	59	38	3
Hišne osebe	63	33	4
Brezposelni	49	47	4
Upokojen	55	39	6
Študenti	51	46	3
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	55	41	4
Majhno ali srednje veliko mesto	57	39	4
Veliko mesto	55	41	4
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	60	37	3
Negativno	47	50	3
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	56	42	2

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Ne	55	40	5
----	----	----	---

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

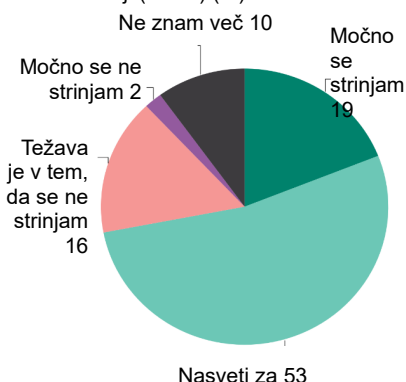
Približno sedem od desetih državljanov EU meni, da so spolni stereotipi o izbiri med splošnim in poklicnim izobraževanjem pogosto podkrepljeni z družinami, vrstniki in družbenimi mediji.

72 % vprašanih v Evropski uniji meni, da se spolni stereotipi o izbiri med splošnim in poklicnim izobraževanjem pogosto krepijo v družinah, vrstnikih in družbenih medijih, od tega 19 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 53 % tistih, ki se s tem strinjajo.⁵⁷ Približno eden od petih vprašanih se s tem ne strinja (18 %), medtem ko jih 10 % tega ne ve.

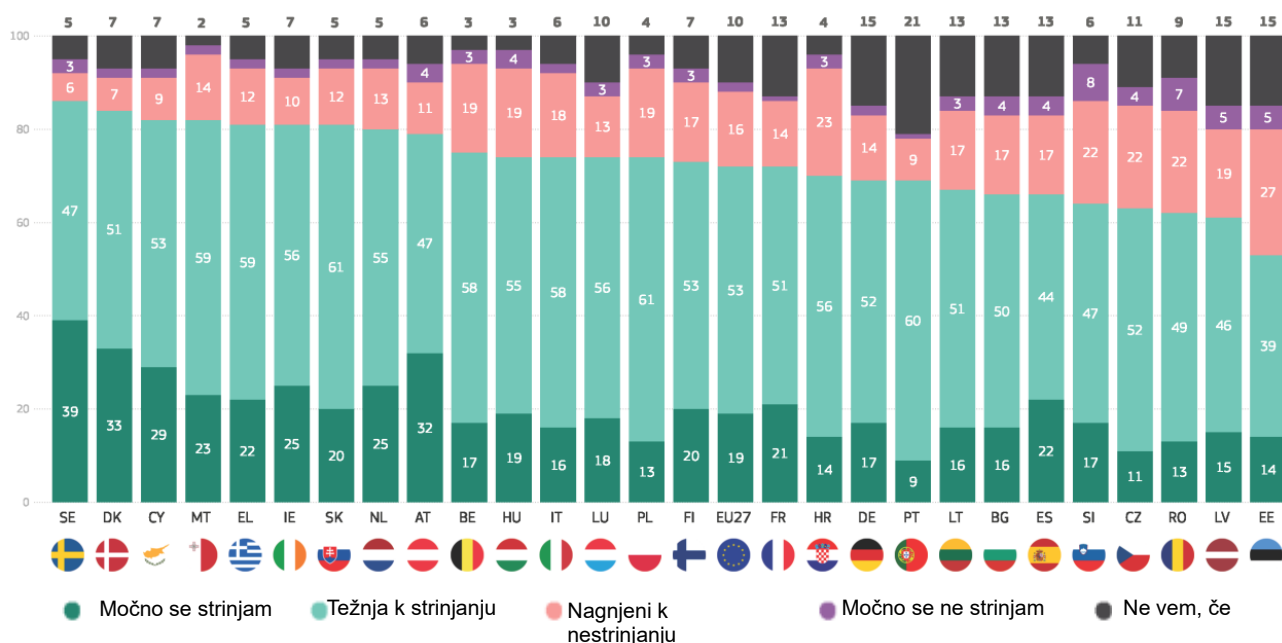
Večina anketirancev se strinja s to izjavo v vseh državah članicah. Vendar se ravni sporazumov med državami članicami razlikujejo. Najvišje stopnje soglasja so bile zabeležene na Švedskem (86 %), Danskem (84 %) in Cipru (82 %). Najnižje ravni so bile zabeležene v Estoniji (53 %), Latviji (61 %) in Romuniji (62 %).

V 17 državah članicah se vsaj sedem od desetih anketirancev strinja, da družine, vrstniki in družbeni mediji pogosto krepijo spolne stereotipe.

QB11.4: Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: - Spolne stereotipe o izbiri med splošnim in poklicnim izobraževanjem pogosto krepijo družine, vrstniki in družbeni mediji (EU27) (%)

QB11.4. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Spolni stereotipi o izbiri med splošnim in poklicnim izobraževanjem so pogosto podkrepljeni z družinami, vrstniki in družbenimi mediji. (%)

⁵⁷ QB11.4. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Spolni stereotipi o izbiri med splošnim in poklicnim izobraževanjem so pogosto podkrepljeni z družinami, vrstniki in družbenimi mediji.

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da družine, vrstniki in družbeni mediji pogosto krepijo spolne stereotipe, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Anketiranci, ki menijo, da so uspešni učenci usmerjeni v splošno izobraževanje, se bolj verjetno strinjajo, da so spolni stereotipi pogosto okrepljeni (77 % v primerjavi s 57 %), prav tako pa tudi tisti, ki menijo, da ima splošna izobrazba bolj pozitivno podobo (77 % v primerjavi z 61 %).
- Po starosti ob koncu izobraževanja 76 % tistih, ki so nadaljevali izobraževanje po 20. letu, meni, da družine, vrstniki in družbeni mediji krepijo spolne stereotipe glede izbire med splošnim in poklicnim izobraževanjem, in sicer 71 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti od 16 do 19 let, in 64 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj. Ta delež znaša 73 % za anketirance, ki še študirajo.
- Obstajajo skromne razlike med socialno-poklicnimi kategorijami, saj se s tem mnenjem strinja 75 % vodstvenih delavcev in drugih sodelavcev v primerjavi z 68 % upokojenih anketirancev.
- Obstajajo tudi majhne razlike glede na starost. Anketiranci, stari od 25 do 39 let, se s tem stališčem najverjetneje strinjajo (75 %). Najmanj razširjena je med osebami, starimi 55 let in več (69 %).
- Kar zadeva dejavnike, ki vplivajo na izbiro poklicnega izobraževanja in usposabljanja, so razlike v stopnji modusov. Soglasje je nekoliko večje med anketiranci, ki navajajo vpliv družbenih medijev (76 % v primerjavi z 71 %).
- Med spoloma ni razlik.

VB11.4 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Spolne stereotipe o izbiri med splošnim in poklicnim izobraževanjem pogosto krepijo družine, vrstniki in družbeni mediji (v % EU).

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	72	18	10
Spol			
Človek	71	19	10
ženska	72	18	10
Starost			
15-24	73	20	7
25-39	75	18	7
40-54	73	19	8
>=55	69	17	14
Izobraževanje (konec)			
<=15	64	16	20
16-19	71	19	10
>=20	76	18	6
Še vedno študiram	73	19	8
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	73	19	8
Menedžerji/ menadžer	75	18	7
Drugi beli ovratniki	75	18	7
Delavci/delavke, ki	71	21	8
Hišne osebe	69	21	10
Brezposelni	75	16	9
Upokojen	68	16	16
Študenti	74	19	7
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	70	19	11
Majhno ali srednje veliko mesto	72	18	10
Veliko mesto	75	17	8
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	73	18	9
Negativno	73	21	6
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	73	18	9
Ne	71	18	11

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

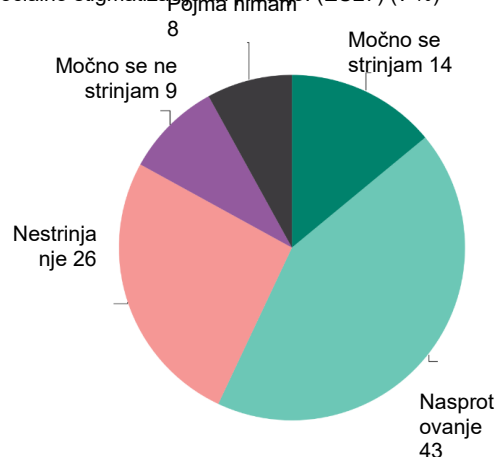
Več kot polovica državljanov EU pravi, da se moški na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezanih z oskrbo ali storitvami, pogosto soočajo s socialno stigmatizacijo ali presojo

V Evropski uniji 57 % državljanov EU meni, da se moški na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezanih z oskrbo ali storitvami, pogosto soočajo z družbeno stigmatizacijo ali presojo, vključno s 14 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 43 % tistih, ki se s tem strinjajo.⁵⁸ 35 % se jih ne strinja, 8 % pa jih ne ve.

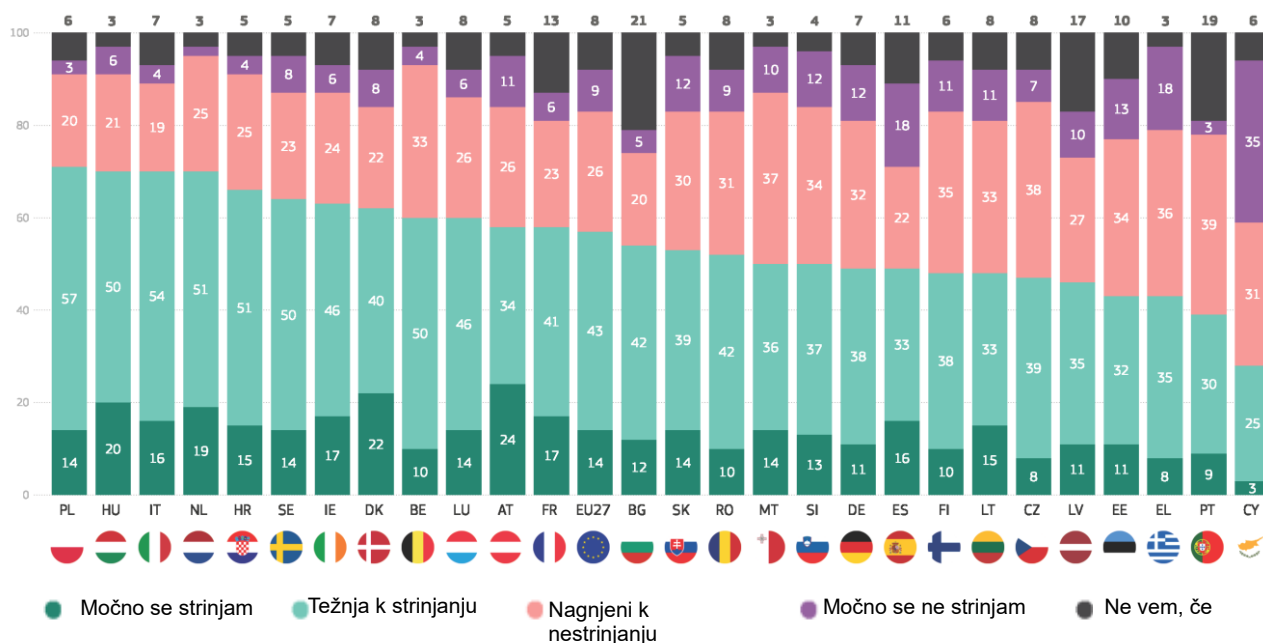
Mnenja se med državami članicami razlikujejo. Najvišje stopnje soglasja so bile zabeležene na Poljskem (71 %), Madžarskem (70 %) ter v Italiji in na Nizozemskem (obe 70 %). Najnižje ravni so bile zabeležene na Cipru (28 %), Portugalskem (39 %) in v Grčiji (43 %).

V 17 državah članicah se vsaj polovica vprašanih strinja, da se moški v negovalnih ali storitvenih vlogah pogosto soočajo s stigmatizacijo.

QB11.5. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Moški na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezanih z oskrbo ali storitvami, se pogosto soočajo s socialno stigmatizacijo ali presojo. (EU27) (v %)

QB11.5. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Moški na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezanih z oskrbo ali storitvami, se pogosto soočajo s socialno stigmatizacijo ali presojo. (%)

⁵⁸ QB11.5. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Moški na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezanih z oskrbo ali storitvami, se pogosto soočajo s socialno stigmatizacijo ali presojo.

IV. Ovine za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Obseg, v katerem se anketiranci strinjajo, da se moški v negovalnih ali storitvenih vlogah pogosto soočajo s stigmatizacijo, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Po starosti se to mnenje zmanjša s 63 % med anketiranci, starimi od 15 do 24 let, na 53 % med anketiranci, starimi 55 let in več.
- Med socialno-poklicnimi kategorijami obstajajo nekatere razlike. Medtem ko se 63 % drugih delavcev in študentov strinja, da se moški v negovalnih vlogah lahko soočajo s stigmo, se ta številka med upokojenimi anketiranci zmanjša na 53 %.
- Po starosti ob koncu izobraževanja je manj verjetno, da bodo moški, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj, menili, da se moški na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezanih z oskrbo ali storitvami, soočajo s socialno stigmatizacijo (51 %), kot tisti, ki so končali izobraževanje v starosti od 16 do 19 let ali 20 let ali več (57–58 %). Med tistimi, ki se še učijo, je ta delež 63-odstoten.
- V smislu dejavnikov, ki vplivajo na izbiro poklicnega izobraževanja in usposabljanja, so razlike skromne. To stališče je nekoliko pogostejše med anketiranci, ki navajajo vpliv družbenih medijev (64 % v primerjavi s 56 %).
- Ni razlik glede na spol ali predhodne izkušnje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

QB11.5 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Moški na področjih začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezanih z oskrbo ali storitvami, se pogosto soočajo s socialno stigmatizacijo ali presojo (% v EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	57	35	8
spol			
Človek	57	35	8
ženska	57	34	9
Starost			
15-24	63	29	8
25-39	61	34	5
40-54	58	35	7
>=55	53	36	11
Izobraževanje (konec)			
<=15	51	33	16
16-19	57	35	8
>=20	58	36	6
Še vedno študiram	63	27	10
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	54	38	8
Menedžerji/ menedžer	57	36	7
Drugi beli ovratniki	63	31	6
Delavci/delavke, ki	58	35	7
Hišne osebe	55	38	7
Brezposelni	54	38	8
Upokojen	53	35	12
Študenti	63	30	7
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	55	36	9
Majhno ali srednje veliko mesto	58	34	8
Veliko mesto	58	34	8
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	59	35	6
Negativno	58	35	7
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	58	35	7
Ne	56	34	10

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

3. Prihodnji izzivi

Več kot polovica državljanov EU meni, da obstaja tveganje, da bodo delovna mesta, povezana s kvalifikacijami poklicnega izobraževanja in usposabljanja, nadomeščena z avtomatizacijo

56 % državljanov EU po vsej Evropski uniji meni, da obstaja tveganje, da bodo delovna mesta, povezana s kvalifikacijami poklicnega izobraževanja in usposabljanja, nadomeščena z avtomatizacijo, od tega 13 % tistih, ki se s tem močno strinjajo, in 43 % tistih, ki se s tem običajno strinjajo.⁵⁹ Več kot tretjina anketirancev (35 %) se s tem ne strinja, 9 % pa jih tega ne ve.

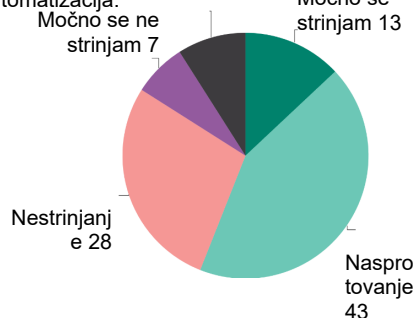
Za primerjavo, posebna raziskava Eurobarometer o umetni inteligenci in prihodnosti dela, izvedena leta 2024, je pokazala, da 66 % ljudi meni, da bo zaradi robotov in umetne inteligence izginilo več delovnih mest, kot jih bo ustvarjenih.⁶⁰ 56 %, zabeleženih v tej raziskavi, je precej manj, kar lahko nakazuje, da so strahovi glede poklicnih poti del širše družbene anksioznosti in ne posebna presoja o prihodnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

V 23 državah članicah se vsaj polovica vprašanih strinja, da obstaja tveganje, da bodo delovna mesta v poklicnem izobraževanju in usposabljanju nadomeščena z avtomatizacijo.

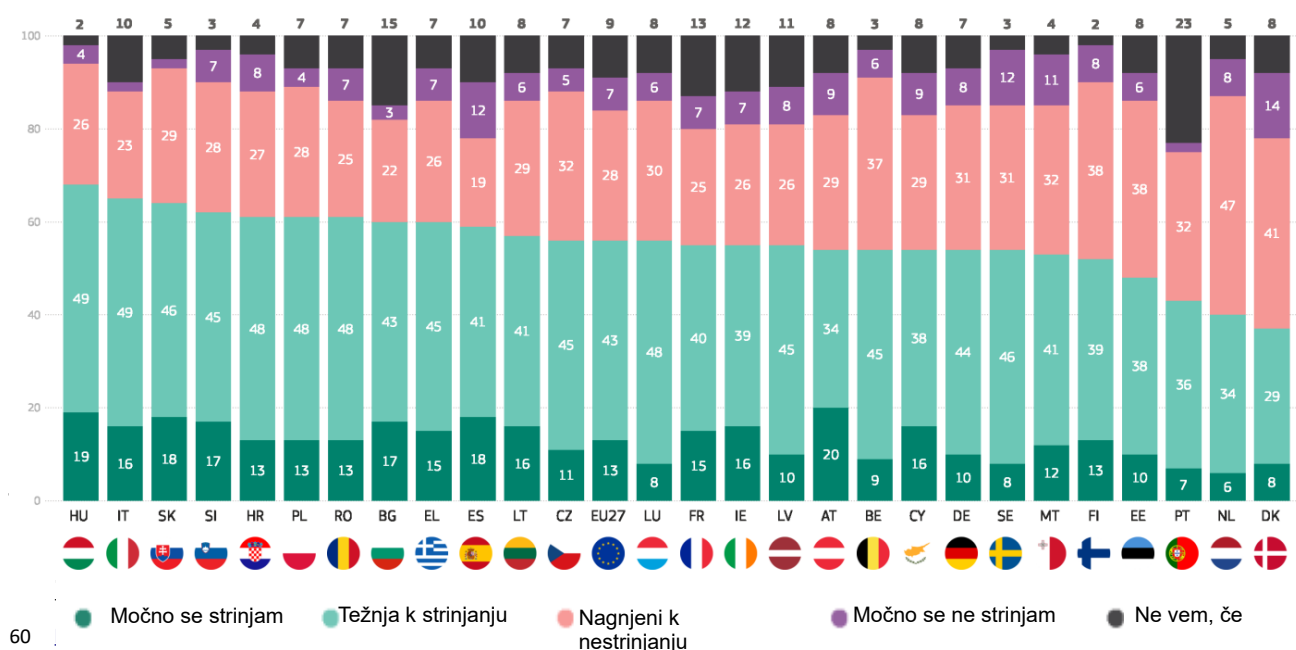
Mnenja se med državami članicami razlikujejo. Najvišje stopnje soglasja so bile zabeležene na Madžarskem (68 %), v Italiji (65 %) in na Slovaškem (64 %).

so bile zabeležene na Danskem (37 %), Nizozemskem (40 %) in Portugalskem (43 %).

QB8.1. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Za delovna mesta, povezana s kvalifikacijami poklicnega izobraževanja in usposabljanja, obstaja tveganje, da jih bo nadomestila avtomatizacija.

QB8.1. Povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev: Za delovna mesta, povezana s kvalifikacijami poklicnega izobraževanja in usposabljanja, obstaja tveganje, da jih bo nadomestila avtomatizacija. (%)

IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Obseg, v katerem anketiranci menijo, da bo delovna mesta, povezana s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem, nadomestila avtomatizacija, se razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske dejavnike, kot sledi.

- Po socialno-poklicnih kategorijah obstajajo nekatere razlike, saj 60 % brezposelnih anketirancev in 59 % upokojenih anketirancev meni, da so delovna mesta, povezana s kvalifikacijami poklicnega izobraževanja in usposabljanja, izpostavljena tveganju avtomatizacije v primerjavi z 52 % vodstvenih delavcev.
- Po starosti ob koncu izobraževanja se s tem stališčem strinja 60 % anketirancev, ki so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let, v primerjavi s 57 % tistih, ki še študirajo, in 56 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj. Ta številka je najnižja pri anketirancih, ki so zaključili izobraževanje pri 20 letih ali pozneje (54 %).
- Po starosti anketiranci, stari od 15 do 24 let, najpogosteje menijo, da avtomatizacija ogroža delovna mesta v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (60 %), v primerjavi s 55 % oseb, starih od 25 do 39 let, 56 % oseb, starih od 40 do 54 let, in 57 % oseb, starih 55 let in več.
- To mnenje je pogostejše med anketiranci, ki menijo, da mladi prejmejo dovolj informacij o možnostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja (62 % v primerjavi z 51 % tistih, ki se s tem ne strinjajo).
- Tisti, ki poklicno izobraževanje in usposabljanje vidijo v pozitivni luči, pogosteje verjamejo, da se delovna mesta v poklicnem izobraževanju in usposabljanju soočajo s tveganjem avtomatizacije (60 % v primerjavi z 52 % tistih, ki poročajo o negativnem dojemanju).
- Anketiranci, ki menijo, da poklicne kvalifikacije vodijo do delovnih mest, ki so v družbi zelo cenjena, se pogosteje strinjajo (61 %) kot tisti, ki se s tem stališčem ne strinjajo (54 %).
- Anketiranci, ki kot dejavnik pri izbiri poklicnega izobraževanja in usposabljanja navajajo potrebo po čimprejšnjem zaslužku, se nekoliko manj verjetno strinjajo, da se delovna mesta v poklicnem izobraževanju in usposabljanju soočajo s tveganjem avtomatizacije (55 % v primerjavi z 59 %).
- Med spoloma ni razlik.

VB8.1 Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: Za delovna mesta, povezana s kvalifikacijami v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, obstaja tveganje, da jih bo nadomestila avtomatizacija (% v EU)

	„Strinjanje“ skupaj	Skupaj „nestrinjanje“	Ne vem več.
EU-27	56	35	9
Spol			
Človek	56	36	8
ženska	58	33	9
Starost			
15-24	60	33	7
25-39	55	38	7
40-54	56	37	7
>=55	57	32	11
Izobraževanje (konec)			
<=15	56	27	17
16-19	60	32	8
>=20	54	40	6
Še vedno študiram	57	34	9
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	55	38	7
Menedžerji/ menedžer	52	41	7
Drugi beli ovratniki	58	36	6
Delavci/delavke, ki	57	35	8
Hišne osebe	54	34	12
Brezposelni	60	31	9
Upokojen	59	29	12
Študenti	58	35	7
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	56	35	9
Majhno ali srednje veliko mesto	57	35	8
Veliko mesto	57	34	9
Zaznavanje začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v (NAŠA DRŽAVA)			
Pozitivno	60	33	7
Negativno	52	41	7
ste se kdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja (višja sekundarna izobrazba)			
Da	59	35	6
Ne	55	34	11

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
IV. Ovire za udeležbo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Sklepna ugotovitev

Ta posebna raziskava Eurobarometra kaže, da Evropejci na splošno priznavajo visokokakovostne in koristne rezultate začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, čeprav še vedno obstajajo zastarele predstave in stereotipi. Poklicno izobraževanje in usposabljanje je pozitivno, saj vključuje kakovostno učenje, usposobljene učitelje, sodobno infrastrukturo in močne povezave z delovnimi mesti, po katerih je povpraševanje veliko. To je izobraževalna pot, ki jo Evropejci najpogosteje priporočajo mladim. Hkrati ima splošno izobraževanje še vedno večji družbeni ugled, udeležba v poklicnem izobraževanju in usposabljanju pa ostaja neenakomerna tako v državah članicah kot med generacijami.

neizkoriščen potencial poklicnega izobraževanja in usposabljanja: močni rezultati, zastarelo dojemanje

Evropejci jasno cenijo praktične prednosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Dva od treh državljanov menita, da ima poklicno izobraževanje in usposabljanje v njihovi državi pozitivno podobo, pri čemer je večina v skoraj vseh državah članicah. Dobro sta cenjena tudi infrastruktura in osebje, pri čemer jih 78 % pravi, da poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobnih zmogljivosti, 79 % pa, da so učitelji in vodje usposabljanja usposobljeni. Na splošno jih je 73 % prepričanih, da poklicno izobraževanje in usposabljanje ponuja visokokakovostno učenje.

Poklicno izobraževanje in usposabljanje je priznано kot kakovostna izobraževalna pot

Anketiranci dosledno podpirajo kakovost ponudbe poklicnega izobraževanja in usposabljanja po vsej Evropi. Dojemanje kompetenc učiteljev, kakovosti učenja in sodobne infrastrukture prispeva k širšemu pomenu tega, da poklicno izobraževanje in usposabljanje zagotavlja trdne izobraževalne temelje. Zgodnji vstop na trg dela je močan motivator za številne učence: več kot polovica Evropejcev (53 %) navaja potrebo ali željo po hitrem zaslužku, kar je najpogosteje omenjeni dejavnik v 24 državah članicah, več kot polovica samozaposlenih pa ima kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Poklicno izobraževanje in usposabljanje zagotavlja znanja in spretnosti za dobro plačana delovna mesta, po katerih je veliko povpraševanje

Evropejci na splošno menijo, da poklicno izobraževanje in usposabljanje dijakom zagotavlja tehnične spretnosti, pomembne za delovno mesto (85 %), ki vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje veliko (82 %). Dve tretjini pravita, da so ta delovna mesta dobro plačana. Eden od petih anketirancev (21 %) kot razlog za izbiro poklicnega izobraževanja in usposabljanja navaja tudi podjetniške težnje, pri čemer poudarja njegovo vlogo pri podpiranju samozaposlovanja in podjetništva.

Evropejci priporočajo poklicno izobraževanje in usposabljanje mladim

Prednosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja se odražajo v konkretnih priporočilih. Polovica Evropejcev (50 %) priporoča poklicno srednješolsko izobraževanje mladim, ki izberejo višje srednješolske poti, zaradi česar je to najpogostejše priporočena možnost po vsej EU. Na terciarni ravni bi 52 % anketirancev priporočilo visokošolsko poklicno izobraževanje in usposabljanje, 35 % pa visokošolsko izobraževanje. Vendar obstaja generacijska vrzel, saj tisti, stari od 25 do 54 let, veliko pogosteje priporočajo splošno sekundarno izobraževanje (53 %) kot anketiranci, stari 55 let in več (33 %), kar kaže na presenetljivo spremembo mnenja med generacijami.

Vztrajna vrzel v podobi ostaja

Kljub tem prednostim se poklicno izobraževanje in usposabljanje sooča s precejšnjo vrzeljo v dojemanju. Tri četrtine Evropejcev meni, da ima splošno višje sekundarno izobraževanje v njihovi državi bolj pozitivno podobo, več kot osem od desetih pa jih meni, da se visokouspešne študente sistematično spodbuja k splošnemu izobraževanju. Vendar večina anketirancev meni, da se je v splošnem izobraževanju lažje kvalificirati kot v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (52 % v primerjavi s 36 %), kar kaže na paradoks v dojemanju javnosti. Udeležba v poklicnem izobraževanju in usposabljanju se po Evropski uniji zelo razlikuje, in sicer od 21 % v Grčiji do 68 % v Sloveniji, kar kaže na velike strukturne in kulturne razlike v tem, kako države članice organizirajo višje sekundarno izobraževanje. Države z dobro uveljavljenimi sistemi dualnega usposabljanja imajo različne rezultate, ki izpodbijajo preproste predpostavke o institucionalni zasnovi. V Nemčiji (82 % pozitivno mnenje s, 63 % udeležba) je kakovost poklicnega izobraževanja in usposabljanja zelo cenjena, javnost pa močno zaupa v poklicno izobraževanje in usposabljanje. Vendar model dvojnega sistema ne zagotavlja enotnega pozitivnega dojemanja: Nizozemska ima na splošno najmanj pozitivno podobo poklicnega izobraževanja in usposabljanja v EU (44 %), kljub svoji dolgoletni tradiciji kombiniranja učenja na delovnem mestu z poučevanjem v razredu. Danska predstavlja še en vzorec z močnim zaznavanjem kakovosti, vendar z izrazito visokim deležem anketirancev (42 %), ki menijo, da so priporočila odvisna od individualnih okoliščin, kar kaže na bolj personaliziran in manj kategoričen pristop k izbiri izobraževalnih poti. Te razlike znotraj držav z dvojnimi sistemom kažejo, da samo institucionalne strukture ne določajo dojemanja javnosti in da stališča oblikuje širša kombinacija dejavnikov, ki lahko vključujejo kulturni odnos, razmere na trgu dela, komunikacijske prakse in vlogo socialnih partnerjev.

Napačne predstave in spolni stereotipi lahko omejijo privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Polovica Evropejcev meni, da programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja ne namenjajo dovolj pozornosti osnovnim spretnostim, kot sta pismenost ali digitalna pismenost, podoben delež pa meni, da prečne spretnosti, kot sta komunikacija in kritično razmišljanje, niso ustrezno obravnavane. Razlike med anketiranci z izkušnjami v poklicnem izobraževanju in usposabljanju in tistimi brez njih so majhne, in sicer 53 % v primerjavi z 48 % za osnovna znanja in spretnosti ter 53 % v primerjavi s 50 % za prečna znanja in spretnosti. Ta vzorec kaže na zaznano osnovno vrzel v učnem načrtu poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Ker se v raziskavi poklicno izobraževanje in usposabljanje ni primerjalo s splošnim izobraževanjem, lahko ta stališča odražajo širše pomisleke glede teh znanj in spretnosti ter višja pričakovanja, ki so pogosto povezana s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem. Ta stališča so povezana z močno podporo zagotavljanju specializiranih tehničnih znanj in spretnosti (85 %) ter kakovostnega učenja (73 %) v okviru poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Izziv ostaja tudi spolna pristranskost: 55 % jih meni, da so področja poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, primernejša za moške, pri čemer so med državami članicami velike razlike. Mnogi anketiranci menijo, da so ženske, ki se zanimajo za tehnične predmete, pogosto usmerjene v splošno izobraževanje in da so ženske na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezanih z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, deležne omejene spodbude. Medtem naj bi se moški, ki ne dosegajo visokih rezultatov, soočali s pritiskom, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje.

Nizek pomen ugleda in družbenega statusa poklicnega izobraževanja in usposabljanja (ki ga kot dejavnik pri izbiri izobraževanja omenja le 16 %) kaže na precejšnje možnosti za ozaveščanje javnosti o vrednosti in družbenem prispevku poklicnega izobraževanja.

Podjetništvo in samozaposlitev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Podjetniška motivacija je pomemben dejavnik pri izbiri izobraževanja. Eden od petih anketirancev (21 %) je željo po samozaposlitvi ali ustanovitvi podjetja opredelil kot glavni razlog za izbiro poklicnega izobraževanja in usposabljanja, več kot polovica samozaposlenih v EU pa ima kvalifikacije poklicnega izobraževanja in

usposabljanja. Te ugotovitve poudarjajo vlogo poklicnega izobraževanja in usposabljanja pri omogočanju različnih poklicnih poti in podpiranju evropskega podjetniškega okolja.

Prihodnja strategija poklicnega izobraževanja in usposabljanja je pravočasna priložnost

V raziskavi se pojavi generacijski vzorec. Mlajši anketiranci se običajno bolj zavedajo ovir in pristranskosti v poklicnem izobraževanju kot starejše generacije. Hkrati ta ozaveščenost sovпада z nižjimi stopnjami udeležbe v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter večjimi preferencami glede akademskih poti. Osebe, stare od 15 do 24 let, poročajo o 46-odstotni udeležbi v poklicnem izobraževanju in usposabljanju v primerjavi z 52–53-odstotno udeležbo oseb, starih od 25 do 54 let. Ta najmlajša skupina je bolj naklonjena splošnemu srednješolskemu izobraževanju kot starejši anketiranci. To kaže, da je višja stopnja izobrazbe povezana z večjo ozaveščenostjo o pomanjkljivostih poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter večjo naklonjenostjo akademskim potem, kar ima pomembne posledice za prihodnjo privlačnost poklicnega izobraževanja med visokokvalificiranim prebivalstvom.

Poleg tega 56 % Evropejcev meni, da obstaja tveganje, da bodo delovna mesta, povezana s kvalifikacijami poklicnega izobraževanja in usposabljanja, nadomeščena z avtomatizacijo. Ta skrb je soobstaja z vsesplošnim priznavanjem, da kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja trenutno vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje veliko (po mnenju 82 %). Širši podatki raziskave to potrjujejo: posebna raziskava Eurobarometra o umetni inteligenci in prihodnosti dela (2024) je pokazala, da je 66 % Evropejcev izrazilo zaskrbljenost zaradi izgube delovnih mest v celotnem gospodarstvu, kar kaže, da anksioznost pri avtomatizaciji močno presega poklicne poti.

Zdi se, da ugotovitve kažejo, da izziv za poklicno izobraževanje in usposabljanje ni v njegovi uspešnosti ali ustreznosti, temveč v tem, kako se dojema. Prihodnja strategija poklicnega izobraževanja in usposabljanja je zato pravočasna priložnost, da se okrepi njena podoba kot prva izbira za veliko več Evropejcev, da se učinkoviteje oglašujejo visokokakovostno izobraževanje ter znanja in spretnosti, ki jih ponuja, ter da se odpravijo stereotipi in predsodki, ki še naprej vplivajo na izbiro poti in omejujejo ciljno skupino.

Pripombe

(Pierre Dieumegard)

(IV 1) Barve so obrnjene med celotnim tortnim grafikonom in paličnim grafikonom po državah. Škoda je, da se v celotnem poročilu ne ohranjajo dosledni grafični dogovori.

Kot se pogosto dogaja, so razlike med državami večje od razlik med družbenimi skupinami (spol, starost, stopnja izobrazbe itd.). V tem poročilu so pogosto navedeni stavki, kot sta „razlike po spolu so zanemarljive“ ali „razlike v dojetanju po spolu niso prisotne“. To podobnost je treba poudariti pri odzivih med spoloma.

Tehnične specifikacije

Družba Verian Belgium je med 6. in 30. novembrom 2025 na zahtevo Evropske komisije, Generalnega direktorata za komuniciranje, izvedla val 104.2 raziskave Eurobarometer, oddelek za javno mnenje in sodelovanje državljanov.

Val 104.2 zajema prebivalstvo zadevnih državljanstev držav članic Evropske unije, ki prebiva v vsaki od 27 držav članic in je staro 15 let in več.

Osnovna zasnova vzorca, ki se uporablja v vseh državah, je stratificirana večstopenjska, naključna (verjetnostna) zasnova. V vsaki državi se vzorčni okvir najprej stratificira po regijah NUTS in znotraj vsake regije po meri urbanosti (DEGURBA). Število vzorčnih točk, izbranih v vsakem sloju, odraža populacijo sloja 15+. Na drugi stopnji so bila vzorčevalna mesta iz vsakega sloja izbrana z verjetnostjo, sorazmerno z njihovo velikostjo populacije 0+. Vzorci tako predstavljajo celotno ozemlje držav, vključenih v raziskavo, v skladu z Eurostatovimi podatki NUTS II (ali enakovrednimi podatki) in v skladu s porazdelitvijo rezidenčnega prebivalstva zadevnih državljanstev glede na metropolitanska, mestna in podeželska območja.⁶¹

Na vsakem izbranem vzorčevalnem mestu sta bila naključno izrisana začetna koordinata in orodje za obratno geografsko kodiranje, ki se uporablja za opredelitev naslova, ki je najbližje koordinati. Ta naslov je bil začetni naslov za naključni sprehod. Nadaljnji naslovi (vsak deveti naslov) so bili izbrani s standardnimi postopki "naključne poti" od začetnega naslova. V vsakem gospodinjstvu je bil anketiranec izbran naključno. Pristop k naključnemu izboru je bil odvisen od velikosti gospodinjstva. Za gospodinjstva z dvema članoma, starejšima od 15 let, je bil na primer skript uporabljen za izbiro obveščevalca (osebe, ki je odgovorila na vprašalnik za pregledovanje) ali drugega upravičenega člana gospodinjstva. Za gospodinjstva s tremi člani, starejšimi od 15 let, je bil skript uporabljen za izbiro bodisi informatorja (1/3 časa) bodisi dveh drugih upravičenih članov v gospodinjstvu (2/3 časa). Kadar sta bila izbrana druga dva člana, je bilo izpraševalcu rečeno, naj zaprosi za najmlajšega ali najstarejšega. Scenarij bi naključno dodelil izbor najmlajšim ali najstarejšim z enako verjetnostjo. Ta postopek se nadaljuje pri štirih članih gospodinjstva, starejših od 15 let, ki naključno prosijo za najmlajše, druge najmlajše in najstarejše. Za gospodinjstva s petimi člani, starejšimi od 15 let, se vrnemo k pravilu zadnjega rojstnega dne.

Če z nikomer v gospodinjstvu ni bil vzpostavljen stik ali če izbrani anketiranec ni bil na voljo (zaseden), je anketar ponovno obiskal isto gospodinjstvo do trikrat (skupaj štirje poskusi stika). Anketiranci nikoli ne navedejo, da se anketa izvede v imenu Evropske komisije; te informacije lahko dajo na zahtevo, ko je raziskava zaključena.

Faza zaposlovanja je bila nekoliko drugačna na Nizozemskem, Finskem in Švedskem. V zadnjih dveh državah je bil vzorec naslovov znotraj vsakega vzorčevalnega mesta izbran iz naslova ali registra prebivalstva (na Finskem izbor ni opravljen v vseh vzorčnih točkah, v nekaterih pa se pričakuje izboljšanje stopnje odziva). Naslovi so bili izbrani naključno. Nato so po telefonu stopili v stik z gospodinjstvi in jih zaposlili za sodelovanje v raziskavi. Na Nizozemskem se uporablja dvosmerni vzorec RDD (mobilne in stacionarne številke), saj ni celovitega registra prebivalstva s telefonskimi številkami. Izbira števil na obeh sličicah se opravi naključno, pri čemer vsako število dobi enako verjetnost izbire. Za razliko od Švedske in Finske je vzorec neskupen.

61 Klasifikacija urbanega podeželja na podlagi DEGURBA (https://ec.europa.eu/eurostat/web/stopnja_urbanizacije/ozadje)

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
Tehnične specifikacije

(zavodi)

	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+	PROPORTION EU27
BE	Belgium	MCM Belgium	1,021	06-11-2025	24-11-2025	9,892,796	2.6%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,046	06-11-2025	26-11-2025	5,534,456	1.4%
CZ	Czechia	STEM/MARK	1,064	06-11-2025	24-11-2025	9,172,797	2.4%
DK	Denmark	Mantle Denmark (Verian)	1,016	06-11-2025	30-11-2025	5,022,981	1.3%
DE	Germany	Mantle Germany (Verian)	1,527	07-11-2025	26-11-2025	71,818,299	18.7%
EE	Estonia	B&B Research OÜ	1,006	06-11-2025	26-11-2025	1,154,359	0.3%
IE	Ireland	B and A Research	1,006	06-11-2025	30-11-2025	4,338,938	1.1%
EL	Greece	Kantar Greece	1,007	06-11-2025	23-11-2025	9,041,201	2.4%
ES	Spain	Mantle Spain (Verian)	1,011	06-11-2025	25-11-2025	42,189,318	11.0%
FR	France	MCM France	1,004	06-11-2025	26-11-2025	56,855,864	14.8%
HR	Croatia	Hendal	1,003	08-11-2025	25-11-2025	3,319,752	0.9%
IT	Italy	Testpoint Italia	1,031	06-11-2025	28-11-2025	51,784,963	13.5%
CY	Rep. of Cyprus	CYMAR Market Research	501	06-11-2025	27-11-2025	818,909	0.2%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,004	06-11-2025	27-11-2025	1,579,066	0.4%
LT	Lithuania	Norstat LT	1,023	06-11-2025	24-11-2025	2,467,008	0.6%
LU	Luxembourg	ILRES	508	06-11-2025	28-11-2025	566,303	0.1%
HU	Hungary	Kantar Hoffmann	1,026	07-11-2025	24-11-2025	8,199,448	2.1%
MT	Malta	MISCO International	502	06-11-2025	24-11-2025	493,961	0.1%
NL	Netherlands	MCM Netherlands	1,010	06-11-2025	25-11-2025	15,228,902	4.0%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,003	08-11-2025	25-11-2025	7,842,929	2.0%
PL	Poland	Research Collective	1,016	07-11-2025	26-11-2025	31,082,980	8.1%
PT	Portugal	Intercampus SA	1,037	07-11-2025	26-11-2025	9,275,958	2.4%
RO	Romania	CSOP SRL	1,041	06-11-2025	26-11-2025	16,034,437	4.2%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,005	06-11-2025	24-11-2025	1,811,104	0.5%
SK	Slovakia	MNFORCE	1,003	06-11-2025	24-11-2025	4,557,290	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1,001	06-11-2025	27-11-2025	4,771,619	1.2%
SE	Sweden	Mantle Sweden (Verian)	1,031	06-11-2025	26-11-2025	8,748,126	2.3%
TOTAL EU27			26,453	06-11-2025	30-11-2025	383,603,764	100%

* It should be noted that the total percentage shown in this table may exceed 100% due to rounding.

Stopnje odziva

Za vsako državo se izvede primerjava med odzivnim vzorcem in vesoljem (tj. celotno populacijo v državi). Uteži se uporabljajo za ujemanje odzivnega vzorca z vesoljem glede na spol po starosti, regiji in stopnji urbanizacije. Za evropske ocene (tj. povprečje EU) se uteži posameznih držav prilagodijo navzgor ali navzdol, da se upošteva njihovo prebivalstvo, starejše od 15 let, kot delež prebivalstva EU, starejšega od 15 let.

Deleži odgovorov se izračunajo tako, da se skupno število popolnih razgovorov deli s številom vseh obiskanih naslovov, razen tistih, ki niso upravičeni, vendar vključno s tistimi, pri katerih upravičenost ni znana. Za val 104,2 raziskave Eurobarometra so stopnje odziva za države EU-27, ki jih je izračunala družba Verian Belgium, naslednje:

	DRŽAVE	RATES SPOŠTOVANJA ZAPISNIKA
BE	Belgija	53.9%
BG	Bolgarija	43.7%
CZ	Češka	63.0%
DK	Danska	52.1%
DE	Nemčija	31.8%
EE	Estonija	57.0%
IE	Irska	56.9%
EL	Grčija	32.9%
ES	Španija	36.3%
FR	Francija	37.7%
kadrovska	Hrvaška	47.0%
IT	Italija	31.2%
CY	Rep. Cipra	77.4%
LV	Latvija	63.5%
LT	Litva	45.2%
LU	Luksemburg	26.4%
HU	Madžarska	65.4%
MT	Malta	86.6%
NL	Nizozemska	89.9%
AT	Avstrija	45.8%
PL	Poljska	50.1%
PT	Portugalska	48.7%
RO	Romunija	49.0%
SI	Slovenija	49.3%
SK	Slovaška	51.6%
FI	Finska	31.7%
SE	Švedska	80.8%

CAP1: Računalniško podprt osebni razgovor

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
Tehnične specifikacije

Način anketiranja po državah

Intervjuji so bili opravljeni z osebnimi intervjuji, bodisi fizično na domovih ljudi bodisi z video interakcijo na daljavo v ustreznem nacionalnem jeziku. Intervjuji z video interakcijo na daljavo („online face-to-face“ ali CAVI, računalniško podprto video anketiranje, so bili opravljeni samo v Republiki Ciper, na Danskem, Malti, Nizozemskem, Finskem in Švedskem).

	COUNTRIES	N° OF CAPI INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE	Belgium	1,021		1,021
BG	Bulgaria	1,046		1,046
CZ	Czechia	1,064		1,064
DK	Denmark	703	313	1,016
DE	Germany	1,527		1,527
EE	Estonia	1,006		1,006
IE	Ireland	1,006		1,006
EL	Greece	1,007		1,007
ES	Spain	1,011		1,011
FR	France	1,004		1,004
HR	Croatia	1,003		1,003
IT	Italy	1,031		1,031
CY	Rep. Of Cyprus	441	60	501
LV	Latvia	1,004		1,004
LT	Lithuania	1,023		1,023
LU	Luxembourg	508		508
HU	Hungary	1,026		1,026
MT	Malta	325	177	502
NL	Netherlands	824	186	1,010
AT	Austria	1,003		1,003
PL	Poland	1,016		1,016
PT	Portugal	1,037		1,037
RO	Romania	1,041		1,041
SI	Slovenia	1,005		1,005
SK	Slovakia	1,003		1,003
FI	Finland	703	298	1,001
SE	Sweden	711	320	1,031
	TOTAL EU27	25,099	1,354	26,453

CAPI : Computer-Assisted Personal interviewing

CAVI : Computer-Assisted Video interviewing

Meje napake

Bralce opozarjamo, da so rezultati raziskave ocene, katerih točnost, če je vse enako, temelji na velikosti vzorca in opazovanem odstotku. Pri vzorcih približno 1000 intervjujev se realni odstotki razlikujejo znotraj naslednjih meja zaupanja:

Statistične razlike zaradi postopka vzorčenja											
(s 95-odstotno stopnjo zaupanja)											
različne velikosti vzorcev so v vrsticah						različni opaženi rezultati so v stolpcih					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Vprašalnik

QB1) Ali ste se v preteklosti ali zdaj udeležili začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja na višji sekundarni ravni? (Samo za enkratno uporabo)

- 1 Popolnoma se strinjam
- 2 Težava pri dogovarjanju
- 3 Nagnjeni k nestrinjanju
- 4 Popolnoma se ne strinjam
- 999 Neznano

QB2) Katero od naslednjih izobraževalnih poti bi priporočili mladi osebi, ki se zdaj odloča o višjem sekundarnem izobraževanju? (READ OUT – One ANSWER SAMO)

- 1 Splošno srednješolsko izobraževanje
- 2 Poklicno srednješolsko izobraževanje
- 3 Odvisno (SPONTANEOUS)
- 999 Neznano

QB3) Katero od naslednjih izobraževalnih poti bi priporočili mladi osebi, ki končuje srednješolsko izobraževanje? (READ OUT – One ANSWER SAMO)

- 1 Visokošolsko izobraževanje
- 2 Visokošolsko poklicno izobraževanje in usposabljanje
- 3 Odvisno (SPONTANEOUS)
- 999 Neznano

QB4) Kateri so po vašem mnenju glavni dejavniki, ki danes vplivajo na mlade, da izberejo poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja? (Pokaži zaslon-prezračevanje-MAX. 3 RESPONSES MOŽNE-RANDOMIZE)

- 1 Smernice učiteljev ali šolskih svetovalcev
- 2 Nasveti staršev ali drugih družinskih članov
- 3 Potreba ali želja po zaposlitvi in čimprejšnjem zaslužku
- 4 Želite postati podjetnik ali samozaposlena oseba
- 5 Slaba šolska uspešnost ali razredi
- 6 Narediti to, kar počne večina ljudi okoli njih (npr. prijatelji, sošolci ali drugi na njihovem območju)
- 7 Vpliv družbenih medijev ali spletnih vsebin
- 8 Zaznan ugled ali socialni status poklicne poti izobraževanja in usposabljanja
- 9 Drugi (SPONTANEOUS)
- 10 Ne vem, če

QB5) Ali mi lahko poveste, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjo izjavo: V (NAŠI DRŽAVI) ljudje, ki se nameravajo odločiti za višje sekundarno izobraževanje, prejmejo dovolj informacij o možnostih

za poklicno izobraževanje in usposabljanje. (Pokaži samo zasteklitev-prezračevanje zunaj-on-on-on-on-on-line)

- 1 Popolnoma se strinjam
- 2 Težava pri dogovarjanju
- 3 Nagnjeni k nestrinjanju
- 4 Popolnoma se ne strinjam
- 999 Neznano

VB6) Kako je po vašem mnenju videti začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje v (NAŠI DRŽAVI)? (Pokaži samo zasteklitev-prezračevanje zunaj-on-on-on-on-on-line)

- 1 zelo pozitivno
- 2 Precej pozitivno
- 3 Precej negativno
- 4 Zelo negativno
- 999 Neznano

VB7) Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: (POKAŽI RAZČLENITEV ZUNANJIH ODGOVOROV NA PODROČJU POSTAVKE – TOČKE RANDOMISE)

Močno se strinjam

Težnja k strinjanju

Nagnjeni k nestrinjanju

Močno se ne strinjam

Ne vem, če

IVET ponuja visokokakovostno učenje

1 2 3 4 999

Integrirano poklicno izobraževanje in usposabljanje omogoča dostop do sodobnih fizičnih in digitalnih infrastruktur (računalnikov, strojev itd.).

1 2 3 4 999

Učitelji in mentorji v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju so usposobljeni

1 2 3 4 999

Osebe, ki zaključijo programe začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se lahko vpišejo v univerzitetni študij

1 2 3 4 999

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
Vprašalnik

Osebe, ki študirajo za pridobitev kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, imajo v okviru študija možnost študija v tujini.

1 2 3 4 999

Integrirano poklicno izobraževanje in usposabljanje ne zagotavlja dovolj prečnih spretnosti, kot sta komunikacija ali kritično razmišljanje

1 2 3 4 999

Programi začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja pogosto ne poučujejo osnovnih spretnosti, kot sta pismenost ali digitalna pismenost

1 2 3 4 999

Ljudje v programih začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja se učijo specializiranih tehničnih spretnosti, ki so neposredno pomembne za določene poklice.

1 2 3 4 99

VB8) Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: (Pokaži zaslon-prezračevanje zunaj-on-on-napad na ITEM-RANDOMIZE)

Močno se strinjam

Težnja k strinjanju

Nagnjeni k nestrinjanju

Močno se ne strinjam

Ne vem, če

Pri delovnih mestih, povezanih s kvalifikacijami v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, obstaja tveganje, da jih bo nadomestila avtomatizacija.

1 2 3 4 999

Kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do dobro plačanih delovnih mest

1 2 3 4 999

Kvalifikacije začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki so v družbi zelo cenjena

1 2 3 4 999

Kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, po katerih je povpraševanje na trgu dela v (NAŠA DRŽAVA) veliko.

1 2 3 4 999

Kvalifikacije v okviru začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja vodijo do delovnih mest, ki prispevajo k zelenemu prehodu

1 2 3 4 999

VB9) Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav: (Pokaži zaslon-prezračevanje zunaj-on-on-napad na ITEM-RANDOMIZE)

Močno se strinjam

Težnja k strinjanju

Nagnjeni k nestrinjanju

Močno se ne strinjam

Ne vem, če

Na splošno je lažje študirati za pridobitev kvalifikacije v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju kot v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

1 2 3 4 999

Študente z višjo akademsko uspešnostjo se na višji sekundarni ravni pogosto spodbuja k splošnemu izobraževanju in ne k začetnemu poklicnemu izobraževanju.

1 2 3 4 999

V (NAŠI DRŽAVI) ima splošno izobraževanje na višji sekundarni ravni bolj pozitivno podobo kot začetno poklicno izobraževanje

1 2 3 4 999

Programi začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja so dovolj vključujoči, da učencem, ki se morda soočajo z ovirami v nekaterih vrstah učnih okolij, zagotovijo podporo, ki jo potrebujejo za dokončanje programov.

1 2 3 4 999

Naslednje vprašanje se nanaša na naravoslovje, tehnologijo, inženirstvo in matematiko. To vključuje področja, kot so gradbeništvo, avtomobilska industrija, proizvodnja in IKT, ki vključujejo tehnične spretnosti, ustvarjalnost in reševanje problemov.

QB10) Prosimo, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav:

(Pokaži zaslon-prezračevanje zunaj na kraju samem)

Močno se strinjam

Težnja k strinjanju

Nagnjeni k nestrinjanju

Močno se ne strinjam

Ne vem, če

Področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju (npr. gradbeništvo,

Posebna raziskava Eurobarometra 569 Privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja
Vprašalnik

avtomobilska industrija, proizvodnja, IKT) so primernejša za moške

1 2 3 4 999

Ženske, ki se zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju, lahko družine in šole manj spodbujajo kot moške, ki se zanimajo za področja, povezana z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko.

1 2 3 4 999

VB11) Prosim, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav:

(Pokaži zaslon-prezračevanje zunaj na kraju samem)

Močno se strinjam

Težnja k strinjanju

Nagnjeni k nestrinjanju

Močno se ne strinjam

Ne vem, če

Ženske se pogosto spodbujajo k splošnemu izobraževanju, čeprav izražajo zanimanje za tehnične, praktične in praktične predmete.

1 2 3 4 999

Moški, ki ne dosegajo visokih akademskih uspehov, se soočajo z večjim pritiskom, da izberejo začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje namesto splošnega izobraževanja, kot ženske.

1 2 3 4 999

Učitelji in svetovalci za usmerjanje ne obravnavajo ustrezno spolne pristranskosti, preden se učenci odločijo med splošnim in poklicnim izobraževanjem

1 2 3 4 999

Spolni stereotipi o izbiri med splošnim in poklicnim izobraževanjem so pogosto okrepljeni z družinami, vrstniki in družbenimi mediji.

1 2 3 4 999

Moški na področjih začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, povezanih z oskrbo ali storitvami, se pogosto soočajo s socialno stigmatizacijo ali presojo

1 2 3 4 999